

311386

(ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును)

Telephone No. 2544.

జేన్స్ పట్టణము 1926 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 22-వ తేదీ బుధవారము

No 147

నంపుటము ౧౪)

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ ప్రథమ,

నానాచిక్ ౧౪౭

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిపే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి కూచి కొనిన జ్ఞానముగలుగదు.

అప్పు తాం జనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పొర్చుపునొప్పలు తారడోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి చేహమున కారోగ్యము కలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కిర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కిర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

కాతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను.

(1)

శ్రుద్ధలా! మేము ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. “ఉమ్మిడి” అను పదమును చూచిన
 బ్రాహ్మణులు అది మా బ్రాహ్మణియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు
 తరతర బ్రాహ్మణులు లేవు. కానమీరు మోసపోకుండుటకై “ఉమ్మిడి” అను పదమును మాత్రము గమనింపక ఈదిగువ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమ
 నించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాజూరురోడ్డు, మద్రాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

భృగువతి (కైకాసములకు సంతానం)

జీవామృతము (రిజిస్టరు కాబడినది)

వృక్షయోగ (వృక్షప్రణిహారిణి)

తెలుపు, ఎటువు, పసువు, కెగరోగములను రూ-
పుమాచువును. మరియు మూత్రము బొట్టుబొట్టు పడుట,
నరములు బిగదీయుట మూత్రనాళపు మంటలు బోగొట్టు
ను. పూరి గుణము ఆగుటకు రూ- 6-12-0

జీవాన్ముక్తిము నరముల బలహీనముచే కలిగెడు అపాహ్నుమై రసాయనము. మరియు బలహీనము ధాతుక్షయము, రక్తక్షయము పీర్వనవృద్ధి, పెదడుయొక్క బలహీనము మున్నగు రోగములకు అపాహ్నుమైన రసాయనము.

చెరు బుడి 1-కి రు. 3-4-0

నీరైపోయిన వీర్యమును గట్టిపరచును. మోక్షముతో గాని స్వప్నమునందుగాని పోవుచున్న కిచ్చును నిలుపును. నపునకదోషములను బోగొట్టి యోగమునకు లగు చేయును. పూర్వమును అనబడు భా. ౬-౧-౧

151 గోవిందప్ప
నాయుడువీధి,

(ಶಾಂ. 183, ಬಾ. 183)

అయ్యర్వేదాశ్రమం

అంబేద్కర్

పాపాపహరణా

మూలికలయొక్క 85000 సంస్కృతీకరణములకు తెలగు అర్థములుకలవు. క్యాబ్రికోదెంకు కల 3-4-1 లు

భస్మపదీపిక
2454

శు. 1 కి. గ. 500 కినుడుగల భవనములను కూడ గలవు. 'కాలికా' బెండు నెల రు. 2-0-0

రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

అత్తమ్మ తగ్గణము

వసంతకుసుమాకరం

మహా శైవదరాజము

చెడు పరిస్థితులను కొంతగా తగ్గించేందుకు 4, 5 పరిస్థితులను గల అతిమూల్యవ్యాధి 10 కోట్ల రూపాయల వరకు పంపిణీ చేయబడుతుంది. 2880

(శ్రీ) కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, ఏలూరు.

శ్రీమదగర్భము

యినచ మూలపట్టాలు, టీ. చట్టాలు, గుండుకంబులు,
కంబులు, యినచపూటాలు, కీలపీచునాలు, కలాయి
తనస్థు, కలాయి వేలి ముల్లకంబులు, యెస్సా త్వేదంబు
వినుంటు, కలాయిగట్టాలు. యినచపగట్టాలు, రైసు
మానులు వగైరా. మిక్కిలి తక్కువధనము విక్రయం
8182

శ్రీకృష్ణ యింజనీయరింగు కంపెనీ,

825, కంబుకెటివీధి వు. చా.గు.

చదువుడు

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

యోచింపుడు

కొనుడు

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉత్కృష్టదేశముల కిది అమూల్యమున వాడుకద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు తడిపోకుండ కాపాడుచు, వారి యొక్క అభివృద్ధిని సోగనును పెంచును. పుష్టియందు గలగుటుంటును పోషకద్రవ్యము, బట్టలను మాన్పును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసనగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు తాత్పర్యమును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గలిగించును. నేను నేనుగల వినిన ఉపయోగించి, దీనిచే గలగు అపారమైన ఆత్మవృద్ధి నుగమును గురించి చాలగొప్పగా భాగించుకొన్నాడు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతలను చూపుదు.

దివాణాచందు భండారి, అమృతేశ్వరు పంజాబునుండి వ్రాసినది:—
“మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలకు మెరుగు టుకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. సూలముగా కీ లుడ్లను చూచుచేసిపంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకుమరుచుకుంటు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర రూ 1-0-0 పొట్టులరూ 0-6-0 ప్రత్యేకము
“ “ “ 2-10-0 “ “ 0-12-0 “

కామినియానూనె ప్రతి పట్టుకనందమును, గ్రామ మనందను యందు ప్రతి సాగరికయందును చూపించునందు తప్పక దొర కును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివ ర్తక నలుగురు తప్పువర్తకము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనది” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభ ము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టివల్లని వ్యాపార కేంద్రములమీద లోబడకుడను. ఎప్పటిని కామినియా నూనె తప్ప మరే దియు వాడకుడనని క్లిరపరచుకొనుడు.

అత్తలన్నిటికీ రాజువంటిది

టటో దిల్ బహారు

వాడుబడిన వారంగకచాలగొప్పగొప్పగా వ్రాం సింబుడినది. వీరి రుతులయందు కొని చుక్కలను తనిన కొత్తగాకొనిన పుష్పములవలె మినుట్టుచున్న లకు దానివాసన వ్యాపించును.

దీని ని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనినేవాడుదురు.

1 కొన్న బుడ్డి 1 కి ధర రూ 2-0-0 వి. పి. పొట్టుల రూ 0-5-0 ప్రత్యేకము.
1 “ “ “ 1-4-0 “ “ 0-5-0 “

పోల్ వజంట్టు:-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
265, బామ్బాయిలో మార్కెట్టు, బామ్బాయి.

126

కాంగ్రెసునే బలపరచుడు

స్వామి సత్యదేవు ఉద్వోగ

నాగపూర్, సెప్టెం. 21—మరియుక బహిరంగ సభ నుం దు స్వామి సత్యదేవు గారు పరస్పరించుచు శంఖుబాసోద్యమము హిందూసంఘమునందు పూర్తిగ మాన్పును గలగ జేయవలయు, అప్పత్తులను వర్తకములను మలినమును బోగొట్టుననియు జెప్పిరి. కలకత్తాలో లాల్ బజార్ కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ తనమును పండిత మాళవ్యాగారి నాయకత్వముననుజరిగినసభయందు అస్పృశ్యులు జేరమును చదువరాదవి గావించినతీర్మానమును సోదీర్చి చును, దృఢమైన ఆర్యసామాజికులగు లాల్ బజార్ వారు హిం దూమహాసభ మందివారి జాపనలెనని చెప్పిరి. ప్రస్తుతపు పార్టీ రాజకీయములు హిందూసంఘబాసోద్యమమున పుష్కరానంత వరకు అందు పాల్గొన నిష్టము లేమండెనుగాని వంటి జాతీ లాలు సెప్రూగాగురును లాల్ బజార్ ను గట్టిగ యావకాళ మనుగైకొని మాళవ్యాజీ హిందూసభ సంస్థను మూలముఖాకీసి కొని స్వతంత్ర కాంగ్రెసుతత్వమును స్థాపింపవోవలెనని చాలవత్తుముగ నుండెనని చెప్పిరి. ప్రజలందరును కాంగ్రెసుకు నాపాడవలెన నియు, యీ జాతీయ సంస్థ భారతపుట్రులు జేసిన మహాత్మాగ ము మీద నిర్మించబడెననియు చెప్పిరి. బ్రహ్మ విభేదముల బా పుకొని, వ్యక్తిభేదముల మరచి, రానున్నయెన్నికలలో యేకత్వ ముతోనుండి శాసనసభలందును, అసెంబ్లీలోను జాతీయవిధాన మును గౌహతి కాంగ్రెసు స్థిరపరచునటులు జేసి, ప్రభుత్వముతో సంరంధము జేయుటకు బూనుకొనవలెను. జేకము కాకలగి త్యాగము జేసినందుకు బోవుచున్న సమయమున మాళవ్యాగారు ఎన్నుకును చెనుకు లానిమొదలని మనసునకు దండరును జ్ఞాతక ముండుకొనవలెను. (అ. (వె.))

కలకత్తా మునిసిపల్ సపరణచట్టము

గవర్నరు నిమృతించ నితాకరించుట
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20—ఇండియా శరీరాలనచట్టము క్రింద 81 శ్లోకములో 1 వ ఉపశ్లోకముక్రింద తనకుగల అధికార ము ప్రకారముగ 1926 ఆగష్టు 18-న తేదిన బెంగాలు శాసన సభ ఆమోదించిన కలకత్తా మునిసిపల్ సపరణచట్టము ఆమోదించ గవర్నరు నిరాకరించెనని నేడు ప్రకటించబడిన కలకత్తా గజెటు నందు ప్రచురించబడెను.

గవర్నరు బహుశాగ్ర తగ చట్టము గరించి విచారించె ననియు చట్టశాస్త్ర నిబంధన లర్థరహితములనియు శరస్వక వి ర్తకముగనున్నవనియు శాసనసభ ఆమోదించిన యీ శాసన ము ముందుబెట్టు ముసాధ్యముగాదనియు గవర్నరుకు సలహా యొసంగబడెననియు చట్టము బ్రవేశపెట్టిన సుహృద్వాద్వి గారికి గవర్నరు అంతరంగికకార్యదర్శి వ్రాసెను. కాబట్టి లోపభూ యిచ్చమైనట్టి యీ చట్టమునకు వారి అనుమతి యొసంగజాలరని గవర్నరు చెప్పెను. కాబట్టి గవర్నరునకు యిట్టి తరి రెండుగ తియ్యితరములుగలవు. ఇండియాశరీరాలన చట్టమునందలి 81 ఎ (1) శ్లోకము క్రింద చట్టముగరించి పునః ఆలోచించుటకు దానిని శా సనసభ కంపుటయు లేదా తన అనుమతి యొసంగ నిరాకరిం చుటయు మాత్రమే గవర్నరుకు గల గత్యంతరములు. చట్టము సెలెక్టుకమిటి విచారించుట ఆవశ్యకమని ఆయన గుర్తించుటచే మామూలుపరీక్షితులందు చట్టము విషయమై మరియొకసారి వి చారించవలసినదని కోరుచు శాసనసభ కాయన పంపకలసియు న్నది. శాసనసభ విచ్చిత్తు గావించుటకు పుచ్చుచు సభ నిర్ణయే యబడెను గాన, చట్టమునిషయమై ఆలోచించుటకు దిగి అ దనముగ సభసూడవలసియున్నది. సభ జరపినయెడ ఎన్నికలప్ర చారమున కాటంకము గలిగింపకమానదు. అంతియగాక చట్టము తిరిగి విచారించుటకు అన్ని వ్యయ ప్రయాసలు మొండుగ వాటి ల్లు తప్పదుగాన గవర్నరు చట్టమున కనుమతి యొసంగకపోవు టయే మంచిదని దలంపచుండెను. అవసరమైనయెడ యిట్టిచట్ట ము నూతనశాసనసభయందు విచారణకు బెట్టవచ్చును. (అ. (వె.))

ప్రకటన

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు సమస్యార్యశ్రేష్ఠపదము లను కాస్త్రియముగా శ్రేష్ఠత తయారుచేయించి, అందరికి లభ్యముగునట్లుచేయ దలపెట్టి ఆర్థరసాయనసాలను నెలకొల్పి నారు. ఆయుర్వేదపదము లన్నియు యిచ్చుట దొరకును. కేటలాగు కొరకు వ్రాయుడు.
2126 అర్ధరసాయనశాల ముక్త్యాల కృ.

చంటిపిల్లలకు విడలకు అజీర్ణ సంబంధమైన అన్ని వ్యాధు లకు చక్కని నివారణమైన మందు.

"Fifteen Points for Mothers."

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children. Here is one of the points:—"Never put baby to sleep by using so-called remedies which contain narcotics." Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

Of all Chemists and Drug Stores, 1/3 a Bottle

WOODWARD'S "GRIPE WATER"

KEEPS BABY WELL.

W. WOODWARD (1926) LTD., Manufacturing Chemists, 79-87, FORTRESS ROAD, LONDON, N. W. 5.

యీ మందు తో తల్లులు పిల్లలను పెంచు విధము తెలుపుచున్న పుస్తకముచిత్రముగ నిర్వచించును

పుద్గార్లు గారి శ్రీపు వాటరు అను మందు పుత్రి ఇంట నుండి తీరవలెను.

శ్రీపాద పరసింహంబరధన్య వారివద్ద శాక్తిగ్రామంలో కొడ దొరకును

Sripadha Narasimham Brothers, Post Box 17, "Cocanada."

మీరు పెరుగు కొనునపుడు, నీళ్ల పెరుగుగాకుండా గట్టిగావుండే సారవంతమైన మీగడ పెరుగు యేల కోరెదరు? పాలలో పుష్టికలుగజేసి సత్తా అంత గట్టిపెరుగులో వున్నది గనుకనేకదా!

పాలు కొనునపుడు, వాటిలో సహజముగానుండు నీళ్లుకాకుండా, పాలవాడు తన లాభముకొటకు కలిపిన నీళ్లతోనుండు పలచనిపాలను యేల కొనియెదరు. మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) మేలైన ఆవుపాలసారము. యంత్ర సహాయమువలన సహజముగ పాలలోవున్న నీళ్లు అన్ని యిగర్చబడినవి. పెరుగులోని గట్టిపదార్థమువలనే పాలలోని సారవంతమైన పుష్టినిచ్చు గట్టిపదార్థములుమాత్రము మిగులునట్లు చేయబడినది. ఈచిక్కని మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) పెరుగువలె పులియక అప్పుడు పితికిన ఆవుపాలవలె తియ్యగాను, శుభ్రముగాను వుండును. ఇందులో చెఱకు పంచదార కలుపుటవలన విడగొట్టని డబ్బాలో యీ పాలు అనేక మాసములవరకు చెడకుండా తియ్యగానుండును. డబ్బా విడగొట్టినపిమ్మటకూడా చాలా రోజులవరకు చెడకుండా తియ్యగానుండును.

మీరు పిల్లలకు పాలు యిచ్చుటలోను, టీ, కాఫీ, వంట, మిథాయివగైరాలు తయారుచేయుట లోను మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) పుష్కలమైనయెడల అవి పాలుమాత్రమేగాని నీళ్లుకావని మీకు తెలియగలదు. మీరు పుష్కలమైనప్పుడు, ఈ పాలలో మీకు కావలసిన నీళ్లు హెచ్చుగాని, తక్కువగాని కలుపుకొనవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చుకొనినయెడల యీ రుచిగల పాలతో పుచ్చుకొన్న ఆహారముయొక్క పుష్టి గ్రామములో దొరకే ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనుటవలన గలిగెడు బలముకు మూడు రెట్లు అధికముగ సత్తువజేయును. మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) పిల్లలకు యిచ్చి వారి సంలోపమును చూడుడు.

స్వల్పవ్యయముతోడనే యీ అద్భుతమైన పాలను పరీక్షింపవచ్చును.

మీ పేరు, చిరునామా పూర్తిగా, స్పష్టముగా వ్రాసి, మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపించిన యెడల మాదిరిడబ్బా తిరుటపాతో పంపబడును.

<p>MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA</p>	<p>వయచేసి మాదిరిడబ్బా పంపుము. దీనితో మాడణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపి యున్నది.</p>	<p>పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....</p>
--	--	--

శ్రీ మిల్కు మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్న, పుష్కలమైన పుష్కలమైన తయారుచేయించినవారిచే గారంటీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవరైనా కుట్రచేయుగలిగినయెడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) కేరెటో

తొకబడకయే తయారుచేయబడినది.

(685)

నీకును నీబిడ్డకును

క్వాకరు ఓట్లు బిడ్డలకులకు ఆ మోటుమైన ఆహారము బిడ్డకు మౌన కరమను వృద్ధిచేయును, ఎముకలను గట్టిపరచును. దేహమునకు పుష్టినిచ్చును, ఆరోగ్యముగా పెరుగుటకు విక్రియి లోడ్డును. బిడ్డకుని కాబోవు వారు కూడ తప్పక క్వాకరు ఓట్లను ఉపయోగించవలెను వారికి పుట్టుబిడ్డ పుష్టికరముగాను ఆరోగ్యముగాను యుండును. ఇనాముగావంపబడు మాఆరోగ్య పుస్తకమునకువ్రాయుడు బిడ్డలను పెంచుట, బిడ్డలకిచ్చు ఆహారము, తయారుచేయు నిధము మొదలగునవి అందులోగలవు.

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited
Calcutta Bombay Madras Karachi Rangoon

Quaker Oats

క్వాకరు ఓట్లు చేతితో లాకబడుటలేను.

~~~~~

ప ద ము ల కు మ ధ్య - - -

అడ్డగీటులతోగల ఈ దిగువవేరు

Pro-phy-lac-tic

ప ను పు ప చ్చ ని వె టె

యిని రెండే అసలు Pro-phy-lac-tic

దంతముల బ్రష్టుకు గుఱుతులు.

అ స లు దా ని నే తీ యు డు.

ఇ త ర మై న వ న్ని యు

Made by
Pr-phy-lac-tic Brush
Company
Florence, mas., U. S. A.

ప్ర తి క ల్ప న లు.

Representatives:—
Muller & Phipps (India) Ltd
Calcutta, Bombay, Madras
Karachi, Rangoon

~~~~~

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటివి

చక్కని చర్మితో సహా సీసా 1-కి రూ 0—10—0; డబ్బక్ 1-కి 6—4—0

అమృతాంజనం డిప్లో, మదరాసు - బొంబాయి

కా శీ వార్త లు

(ఆంధ్రపత్రిక విలేఖరి)

సెప్టెంబరు, 18—గుజరాతు విద్యావీరము ప్రధానాచార్యులగు కృపాలీనీగారు కాశీకి దయచేసియున్నారు. ఈసందర్భమునక మచ్చాలో చేరియువిద్యను గురించి ప్రసంగించిరి.

“అలా లజపతిరాయగారు స్వరాజ్యము వచ్చిన నేకాని చేరియువిద్య గరవుట అసాధ్యముని నెలవిచ్చుయున్నారు. ఉత్తమోత్తమమైన చేరియవిద్య గరవుటను స్వరాజ్య మవసరమే గాని చేరియవిద్యాభ్యాసప్రారంభమునకు స్వపరిపాలన మనవసరముని నేను నమ్ముచున్నాను. విద్యాభ్యాసమునకు ధన మశ్యవసరము.విద్యాభ్యాసమునకు ధనమును దానముచేయువారత్యల్ప సంఖ్యాకులు. మన దేశములో ప్రస్తుతము ధనము నిచ్చునది గవర్నమెంటు మాత్రమే. అందుచే మనకు నేవనలువిద్య గవర్నమెంటుసహాయము లేనిదే రాదని కొందరభిప్రాయము. ఇప్పటి వరకును మన దేశములో చేరియవిద్యగరవు విద్యాలయములు సర్కారు ధనసహాయము లేకనే జరుపబడుటలేదా? చేరియ భాషలో విద్య నేర్చుటయే చేరియవిద్య. చేరియశిల్పకళలలో ప్రజ్ఞావంతుల జేయుటయే చేరియవిద్య. చేరియమగు మార్గముల విద్యగరవుటయే చేరియవిద్య. ఇంలే చేరియాదర్శముల మనస్సునందుచుకొని విద్యగరవుటయే చేరియవిద్య. పూర్వకాలమును మన చేరియ పాఠశాలలకు ధనవంతులు తగు ధనసహాయముచేయుచుండిరి. విద్యావంతులు తమ విద్యను దానముచేయుచుండిరి. రాజా మంచిబుద్ధిగలవాడైన ధనసహాయము చేసి విద్యాలయములను ప్రోత్సహించువాడు. ఇతరదేశములలో నిపుడుకూడ విద్యాలయములు ప్రజల ధనసహాయమువలననే జరుపబడుచున్నవి. గవర్నమెంటువారుకూడ తగుధనసహాయము చేయుచుందురు. అంతియేకాని వారి యిష్టప్రకారము చదువుచెప్పరు.

విద్య గరవుటకుగాని విద్య నేర్చుకొనుటకుగాని విశాల భావముండవలెను.గవర్నమెంటు యూనివర్సిటీలకు ధనసహాయము చేయునపుడు వాటిని తమయిష్టప్రకారము చదువుచెప్పనట్లు చేయవలెనను అభిప్రాయముండకూడదు. స్వరాజ్యము వచ్చినను యూనివర్సిటీలలో విద్యావిధానమును మార్చుటకు గవర్నమెంటునర్హికధికారముండకూడదు. గవర్నమెంటు విధి ధనసహాయమొనర్చుట మాత్రమే. కాని గవర్నమెంటు ఆవసరమునకు చదువును మాత్రము మార్చరాదు.

లజపతిరాయగారు ఇదివరలో అమెరికాదేశమునుండి తిరిగి వచ్చినపుడుకూడ యాభావమునే వెల్లడించిరి. కాని నేను వారి తో నీవిషయములో నేకీభవింపజాలను. వారు అమెరికాదేశమునకు వెళ్లకపూర్వము వారి యభిప్రాయములు వేరుగా నుండెడివి.

ప్రస్తుత విద్యావిధానమునకును చేరియవిద్యావిధానమునకును మధ్యమార్గ మేదైన నున్నదాయని కొందరడుగవచ్చును కాని మేమిప్పుడు నడపుచున్న విశ్వవిద్యాలయమే రెండింటిని రాశీ (compromise). ప్రపంచములో షాహుకాగ్ల,క్లిడ్గల్ల డాక్టర్లు మొదలగువారందరును ఎల్లప్పుడును తమనడతలను, తాము చెప్పదానికిని రాశీకదుర్చునునే యుండురు.

చేరియవిద్యలో ముఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయములు విద్యార్థులకును ఉపాధ్యాయులకు నుండుసంబంధము, దేశభాషలలో విద్యగరవుట. దేశమెట్టిమార్గముల నడచిన అభ్యుదయ మొందగలదో అట్టిమార్గములను విచారింపి అట్టి మార్గముల విద్యార్థులకు విద్యగరవుట, సంగీతము, చిత్రకళలు మొదలగు ప్రాచీనకళలను తిరిగి ప్రాముఖ్యమునకుతెచ్చుట. విద్యా విధానము దేశకాలపాత్రములనుబట్టి మారుచుండును. ఉపాధ్యాయులెల్ల పుడును విద్యార్థులను ఉన్నతదశకు తీసుకువచ్చుటకు ప్రయత్నించవలెనుకాని పరీక్షలను నడ్డంకులను కలుగజేసి విద్యార్థులకు విద్యనేకరించుటలో సహాయముచేయుటకు బదులు అడ్డుతిగులుచున్నారు. మనదేశములో జాతీయవిద్యాలయములను పేరుపెట్టుకొని నడుపుటకున్న యూనివర్సిటీలలో ఈ పైన వివరించిన రీతిగా నడపునవియున్నవా? అట్లున్నచో అవి నిజముగా జాతీయవిద్యాలయములనిపించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్న వమకొందరు. అట్టివేషియు కనబడవు. ఉపాధ్యాయుల దృక్పథము ముఖ్యముగా మారవలె. మనదేశములో విశ్వవిద్యాలయముల సంఖ్య హెచ్చుచున్నదంటే ఎక్కువమంది గ్రాడ్యుయేట్లును తయారుచేయుచున్న దన్నమాట. గుజరాతు విశ్వవిద్యాలయములో తయారైన విద్యార్థులు, చేరియనేవ చేయుచున్నారు. ఖద్దజీపనికిని అప్పక్యతా నివారణకును పని చేయుచున్నారు.

నానాత్వాన్వేషణము

గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

రెండవభాగము

పదునెనిమిదవ ప్రకరణము

వర్ణనారోధము

స్వాధ్యక్షానమునకు విచ్చేయుచు నుండు చిత్రపునఁ దు పిక వృద్ధి ప్రేమ, అంధురాలైన ను చతురత, నిష్పాక్షికము గా త్రాసును సమముగా పట్టుకొనినటుల చిత్రింపబడెను. మా నవుని బాహ్యస్వరూపమును చూచి మోసపోకుండుటకును, మా నత్తుని సహజ యోగ్యతను గుర్తించియే స్వాధ్యక్షమును నిర్ణయించుటకును భగవంతుడు స్వాధ్యక్షదేశిత సంధురాలినిగా నొనరించెను. ఈసిద్ధాంతమునకు విరుద్ధముగా పనిచేసి చిహ్నమును నిర్ణయము గావించుటకు ఉన్నత స్వాధ్యక్షానము వారిని ప్రోత్సహింపవలయు నేటలు స్వాధ్యక్షాది సమితివారు పూనుకొనిరి.

నన్ను నుపేక్షింపక ఆద్యక్షులుగా అంగీకరింపవలెనని నేను కోరితిని. ఆంగ్ల దేశమున నాకొనంగబడిన బారీష్టరుపట్టమును బొంబాయి మైకోర్టువారి కోసంగిననీగాని ఆకోర్టువారి వాదించుటకు వారనుటకు నియ్యరకాన దానినచటనుంచి వారి వద్దనుండి ప్రవేశ పట్టమును బడసి యుంటిని. అది యిప్పుడు నాయుద్దనేయున్నది. నా యోగ్యతనుగూర్చి యిద్దరు పాపలయొద్దనుండి యోగ్యతాపత్రములను బడసి దరఖాస్తుతో గూడ పంపవలసి యుండుటచే నేను అబ్దుల్లాగారిద్వారా నాకు పరిచయమైన యిద్దరు పాశ్చాత్య ఉద్యోగలయొద్దనుండి యోగ్యతా పత్రములను సంపాదించితిని. పాశ్చాత్యులవద్దనుండి బడసిన మురిత ఖైద యంతునను యుద్దేశముననే నేనటుల చేసితిని. ఒక బారీష్టరుద్వారా దరఖాస్తును దాఖలు చేయవలెను. సాధారణముగా అటూరనీ జనరల్ యిట్టి దరఖాస్తులను దాఖలు చేయును. దాదా అబ్దుల్లా కంపెనీవారి స్వాధ్యక్షాది ముగు నిష్కాంతిగారె అటూరనీ జనరలు ఆరుటచే ఆయనను నేనుకోరితిని. ఆయన మనఃపూర్వకముగా నంగీకరించెను.

అటుపైని స్వాధ్యక్షాది సంఘమువారు ప్రాతినిధ్యమును వహించి నాకు నోటినుపంపిరి. ఆంగ్ల దేశమున నియ్యబడిన పట్టమును దరఖాస్తుతో పంప లేదనునదిగూడ యొక యాక్షేపణయే యైనను అది ముఖ్యమైనదిగాదు. "మొదట ఆద్యక్షులును చేర్చుకొను విషయమున నిబంధనలను చేయునపుడు లెల్లవారేగాక యితర జాతులవారుగూడ దరఖాస్తు చేయుదురను నభిప్రాయములేదు. నేటలు దేశాభివృద్ధికి విరోధాఖండవాసుల కృషియే ప్రధానకారణముగాన స్వాధ్యక్షాదులందరను విరోధాఖండ వాసులుగా నేయుండవలెను. ఇతరజాతులగుండ ప్రవేశసౌకర్యము కోసంగినచో క్రమముగా నారిసంఖ్య మెండుకావచ్చును; అటుల జరిగిన విరోధాఖండవాసుల రక్షణకు భంగము కలుగును." అను నదియే ముఖ్యమైన ఆక్షేపణ.

నారు తమభక్తులను వాదించుట కొక సుప్రసిద్ధస్వాధ్యక్షుని నియమించిరి. అతడుగూడ దాదా అబ్దుల్లాకంపెనీవారి స్వాధ్యక్షాదియొద్దనుటచే ఒకసారి వచ్చి తన్ను చూడవలెనని నాకు నేటలు అబ్దుల్లాగారిచే కరుణపంపెను. నేను వెళ్లగా ఆయన నాతో అరమరిక లేకుండ మాట్లాడెను. పూర్వోత్తరమే మని అడుగగా నేను పాకల్యముగా తెలిపితిని.

"ఇప్పుడు నాసంకల్పము తీరినది. మీరు యాజ్ఞానివేళన ములో పుట్టినవారేమోనని నాకు మొదట ననుమానముకలిగినది. ఆంగ్ల దేశమున మీ కియ్యబడినపట్టమును మీరు పంపకపోవుటచే నా పండియము మరింతబలమైనది. కొందరు మోసగాండ్లు యితరుల కియ్యబడినపట్టములను తమ పట్టములని పంపుటగూడ జరిగి యున్నది. పాశ్చాత్యుల రక్షణ యొద్దనుండి మీరు యోగ్యతా పత్రములను పంపితిరి. వారికి మీసంగతి ఏమి తెలియదు. వారికిని మీకును పరిచయ మెంతకాలమునుండి యున్నది? కాన వాని యందు నా కెట్టి గౌరవములేదు." అని అతడనెను.

"అటులైన నాకీదేశమువారుండరును క్రొత్తవారే. నేను అబ్దుల్లాగారితోగూడ నిటకు వచ్చిన పిమ్మటనే పంచయము కలిగినది." అని నేనంటిని.

"ఆయనగూడ మీ దేశమున జేయని మీరు తెలిపితిరేగా! మీ తండ్రి ప్రధానమంత్రియై యుండినచో మీ కుటుంబము సంగతి నేటలు అబ్దుల్లాగారి కేర తెలియకుండునా! ఆయనయొద్దనుండి మీరు యోగ్యతా పత్రమును తెచ్చినచో నాకు చాల విశ్వాసము కలుగును. అప్పుడు నేను ప్రతిపక్షముగా వాదించవలసిన స్వాధ్యక్షునిగా పంపుమువారికి తెలిపెదను" అని అతడనెను.

ఆయన అటులనగానే నాకు చాలకోపము వచ్చినది గాని దానినడచుకొంటిని. నేటలు అబ్దుల్లాగారియొద్దనుండి నేను యోగ్యతాపత్రమును పంపియున్నచో అదిపనికిరాదనియువిరోధాఖండ వాసులే యియ్యవలెననియు వారనియే యుండురు. ఇంతకు నన్ను స్వాధ్యక్షునిగా చేర్చుకొనుటకు నాకులగోత్ర విచారణతో నేమి పంపంభమున్నది? నేను తక్కువజాతివాడనే యగుట తటస్థించినను నాకుటుంబమున కపఖ్యాతి కలిగినదనియే భావించినను అందువలన వాకెలుల నిరాకరింపగలరు? అని నాలో నే ననుకొంటిని.

"ఈవివరముల నన్నిటిని తెలుసుకొనుటకు స్వాధ్యక్షాది సంఘమునకట్టి అధికారమును లేదనియే నాభిప్రాయమైనను మీరు కోరినప్రకారము నేటలు అబ్దుల్లా గారియొద్దనుండి యోగ్యతాపత్రమును పుచ్చుకొని పంపెను" అని నేనానుప్రోద్ధ స్వాధ్యక్షునిగా తెలిపితిని.

అరీతిగా నేటలుగారివద్దనుండి యోగ్యతాపత్రమును పుచ్చుకొని ఆస్వాధ్యక్షునికి పంపితిని. ఆయన అంతటితో తృప్తిచెందెనుగాని స్వాధ్యక్షుని సంఘమువారుమాత్ర మతని సలహాను వివక ఉన్నతస్వాధ్యక్షానమున నాదరఖాస్తు నెదిర్చిగాని ప్రధానస్వాధ్యక్షుని వారితోపాటు మొదటనే తృప్తికొనినారు.

"ఇంగ్లాండులో నియ్యబడిన పట్టమును పంప లేదనునాక్షేపణ చెల్లదు. ఈతడు మోసముచేసినచో దానిని యెవరైన దృవపరచినచో అతనిపేరు తొలగించుటయేగాక అతనిపైని శిక్షగూడ చేయవచ్చును. స్వాధ్యక్షాస్త్రము వర్ణభేదమునంగీకరింపదు. కావున గాంధీగారి దరఖాస్తును నిరాకరింపటకు కోర్టువారి కధికారములేదు. మేము దరఖాస్తు సంగీకరించితిమి. గాంధీగారు! మీరు ప్రమాదమును చేయవచ్చును." అని ప్రధాన స్వాధ్యక్షుని ఉత్తరవియ్యగా నేను లేచి రిజిస్ట్రార్నుచూచుట ప్రమాదముచేసితిని.

"గాంధీగారు యిటుపైని మీకోర్టు నిబంధనలకు బద్ధులుగావలెను గాన మీరు తలపాగాను తీసివేయవలెను. ఇట్టి బారీష్టరులు ధరించు దుస్తుపద్ధతినే మీరును ఆవలంబించవలెను" అని ప్రధానస్వాధ్యక్షుని వెంటనే నాకెరిగించెను.

నేనందుకు సమ్మతించకపోయినను అది ఆక్రమము కా జాలదుగాని ఆస్థితిలో ప్రాతినిధ్యమును బూనుట సమచితము గాదని నేను తలచితిని. ముందున్నది మునుక్ల పండుగ. అప్పుడు చాల పనిచేయ వలయుండును. ఇప్పుడేటి కనవడర సంగంభము? తలపాగా కొరకు తగవులుడుట కది యేమంత గొప్ప విషయము అని నే నాలోచించితిని. వెనుక జిల్లామేజిస్ట్రేటుకోర్టులో తలపాగాను తీయుటకు నేనంగీ

కరింపలేదు గాని యిప్పుడు హైకోర్టులో దూరదృష్టితో తలపాగాను తీసివేసితిని.

నేనందుల కోప్పకొనుట నేటలు అబ్దుల్లాగారు మున్నగు వారికి నచ్చలేదు. అది దౌర్బల్యమునయే వారు తలచిరి. "తలపాగాను తీయనని పట్టుబట్టవలసినదే" నని వారగిరి. నేను చాల దూరము నచ్చజెప్పితిని. ఏదేమునకు పోయిన ఆదేశాచారము ననుసరింపవలెనను సామెత కలదనిగూడ తెలిపితిని. "భారతదేశమున నొక స్వాధ్యక్షాధిపతిగాని ఉద్భవించి తలపాగాను తీసివేయుచునచో నేను తీసివేయనని చెప్పవచ్చునుగాని నేటలు అబ్దుల్లా స్వాధ్యక్షునిగా పనిచేయ దలచిన నేను అనతివధికి వ్యతిరేకముగా ననుమతించుట మంచిపనిగాదు." అని నేను వారి కెరిగితిని.

చివరకు వారు ఏదో యొకవిధముగా సమ్మతించిరిగాని మనఃపూర్వకముగా సమ్మతించిరని నేను చెప్పజాలను. నేను మొదటి నుండియు సర్వమునందే పట్టుదల గలిగియుండుటచే రాజీ సమాధాన త్యాగమునందు గల పొందర్యమును నేను గ్రహింపగలిగియున్నాను. పత్యాగ్రహమున కిది అత్యవసరమని గూడ నే నటుపిమ్మట గ్రహింపగలిగితిని. అందువలన మిత్రులకు చాలసాయలు నాపై నాగ్రహము కలుగుట యును నాకు ప్రాణమోసము కలుగజుండుటయు గూడ తటస్థించెను. పత్యము వజ్రమునలె కఠిన తమముయ్యను పుష్పము వలె కడుకోమలము గూడ నగును.

ఈరీతిగా స్వాధ్యక్షుని సంఘమువారు చాటిరీ నాక్షేపించుటచే నాసంగతి దేశమున మరింత జెల్లబడియెను. వార్తాపత్రికలు స్వాధ్యక్షుని సంఘమువారి చర్యను నిరసించుచు వ్యాసములను ప్రకటించెను. వా రీర్ష్యలననే అటుల చేసిరిని గూడ వ్రాసెను. దానివలన నాశ్రమ చాల తక్కినది. (మో. క. గాంధీ ఎంగుయిండియా 16-9-26)

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3103

Apply to:-

Imperial Telegraph College, Delhi.

సీసా 1-1, కు సు సు వి.సి. చార్జ్ డ్యు 2-1-1

ఈనందు గవీరయా అను వెకాగ్రాము 24 గంటలలో నివారిచి మూల్రద్ధారమునుండి బయటకు ప్రావమును యాత్రము విడుదలవచ్చును గలగు ముద్రకపోటు, మొదలగు దాగలను వెంటనే నిలిపివేయును. ప్రేరకు గుండు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా నుచున్నది. 1172-1166

ఆనందకుటీరము, 13, బైరానిమరం మీ, మదరాసు

ఒక మనిషియొక్క మంచి రూపము ముఖ్యముగా దంతములపైన ఆధారపడియున్నది

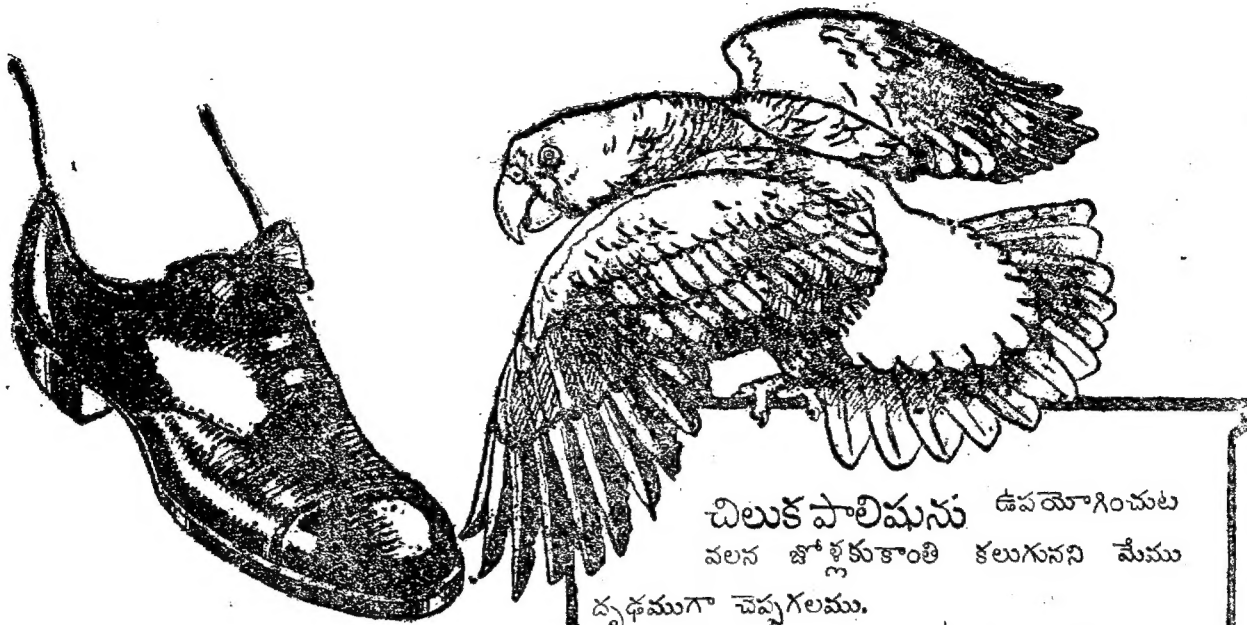
అందమైన దంతములుండిన ఒకమనిషికిగల రూపమును నావచ్చు జేయును. కొలిసాన్ డెంటల్ క్రిమును దినమునకు రెండుసార్లు ఉపయోగించిన మీ దంతములు శుభ్రముగాను, మలినములేకును, అందముగను యుండును. క్రిము మృదువుగానుండుటచే దంతముల కాంతిని పెరచక వాగుగా దంతములను శుభ్రపరచును. నోటియందును, కుత్తుకయందును ప్రవేశించు నట్టి లక్షలకొలది చిన్నపురుగులను చంపి మీ ఆరోగ్యమును, కాపాడునట్టి సుగుణము దీనికిగలదు, కొలిసాను మితవ్యయముగూడ గలది. బ్రహ్మ అరణ్యమునవేసిన ఒకతడనకు చాలును, దినమునకు రెండుసార్లు చొప్పున 50 దినములకు సరిపోవు 100 బ్రహ్మక్రిము ఇంగులలోగలదు.

Representatives: DAYTON, PRICE & CO., Ltd. Bombay Calcutta Madras Karachi Rangoon Colombo

KOLYNOS

డెంటల్ క్రిము

చిలుక పాలిషు

చిలుక పాలిషును ఉపయోగించుట వలన జోళ్లకుకాంతి కలుగునని మేము

దృఢముగా చెప్పగలము.

జోళ్లకు దీనిని తరుచుగ నుపయోగించుటవలన, అవి సాగుగను, మృదువుగనుండుటయేగాక, చాల కాలమువరకును మన్నునని మీరు జ్ఞాపకముంచుకొన వలెను. ఎండలు కాయు రోజులలో మీ యొక్క జోళ్లకు చిలుక పాలిషు నుపయోగించుట వలన మీ జోళ్లు దాండ్లవలన పగలకుండును, కుట్లు తెగిపోవుం డను, కాపాడును. చిలుక పాలిషు నీళ్లను జోళ్లలోనికి రాకుండు ఆవును. కాబట్టి దీనిని వర్షకాలము లో వాడుడు. దీనిని వాడిన చెమ్మవలన తోలు చివుకకుండు యుండును. ప్రత్యేకముగా హిందూ దేశము కొరకు దీనిని మంచి వస్తువులచే తయారుచేసితిమి దీనియందు జంతువులయొక్క కొవ్వు యంతమాత్రము కలియ లేదు.

మేన్ పన్ పాలిషు, కర్రసామానులకు ఉపయోగించిన అద్దమువలె కాంకినిచ్చును. ఈరోజుననే ఒక డబ్బీని తీసి చూడుడు.

మానేజరును కొట్టుట

ఆరువారముల కఠినపరకము

సిల్వరు, సెప్టెంబరు 21—సెవన్సు జడ్జికోగారు పల్ల ర్బందు లేయాకు తోటలోని కూలీ వేసి మాధవసర్కారునకు మానేజరుపై బడి కొట్టినందులకు 6 వారముల కఠినపరకము విధించిరి. మానేజరు సర్కారు తోటనివ్వమని ఉద్రేకముతో కూటాడుండగా, సర్కారు మానేజరు సెల్లిమిదను వీపుమీద ను గర్రతో మందలించెనట. ముద్దయితన్న మానేజరుతిట్టిపోలో కర్రతో కొట్టెననియు స్వరక్షజార్జు తానును కర్ర నుపయోగించెననియు చెప్పెను. అసెస్సర్ల సహాయముతో విచారించిరి. ఒకరు అతడు నిర్దోషియనెను. స్వరక్షజార్జుకై అట్లు చేసె ననెను. కావున న్యాయమూర్తి 328 సెక్షన్ క్రింద గాయపరచి నందులకు శిక్షించెను. ఆ. ప్రె.

భారత దేశ వర్తకము

కలకత్తా సెప్టెంబరు 21:—వర్తక వృత్తాంతకాళి లె క్కలనలన భారతదేశముయొక్క విదేశవర్తకము ఆగస్టు నెల లో దిగుమతి రు 1974 లక్షలు ఏగుమతులు రు 2618 లక్షలు దిగుమతియైన ధనము 212 లక్షలు. లాభము నుమారు 489 లక్షలు. భారతదేశము నుమారు 11: శతాంశమునందున్నది.

క్వాడ్రాంగ్యులరు క్రికెటు

హిందువులు రెండవ ఇన్నింగ్సులో 178 చేయుట

పూనా, సెప్టెంబరు 21:—సాయంకాలము 6 గంటలకు స్టంపుల తీయునప్పటికి అయిరోషీయులు రెండు వికెట్లకు ను 35 రన్నుల చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

హిందవుల రెండవ ఇన్నింగ్సు సాయంకాలము 5-15 గంటలకు 178 రన్నులతో ఆఖరయ్యెను.

దేశభానుగారు నుమారు రెండుగంటలు పాటు చేసి అం దుకన్న ఎక్కువ రన్నుల చేసిరి. ఈతలు అంతటిలోను అన్నిరన్నుల చేసినవారు లేదు. అయిన 49 రన్నుల చేసిరి. అయిరోషీయులు 5/25 గంటలకు రెండవ ఇన్నింగ్సు ప్రారంభించి. 5-30 గంటలకు అయిరోషీయులు 18 లో పాద్యుని గాని గోల్పోయి. ఆఖరివారు 8 చేసిరి. ఐరోషీయులు గెలుచుట కింకను 117 రన్నులు గావలెను. (ఆ. ప్రె.)

కీ. శే. సమారథుగారు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 21:—బొంబాయి హైకోర్టు లో న్యాయమూర్తి సర్ లెట్టా భాయి నుగారు కీ. శే. సమారథుగారిని అనేక విధముల మెచ్చుకొని వారికుటుంబమునకు సాను ధు తీర్చి దేలిరి. (ఆ. ప్రె.)

మరాఠుతు చేయుచుండ ఇంటికప్పు కూలుట

పనివాండ్రకు గాయములు తగులుట

కలకత్తా సెప్టెంబరు 21:—బిల్లింగ్సు వీధిలో ఒకఖాళి యింటిని మరాఠుతు చేయుచుండగా, కప్పు కూలి పనివాండ్రు గాయపడిరి. 4 లో ఒకరిని వైద్యాలయమునకు గొంపోయిరి. అతడు బ్రతుకునను నాశ లేదు.

రైల్వే బాగు చేయబడుట

బిలాస్వరం సెప్టెంబరు 21—బిలాస్వరమునుండి జిల్లా ట్రాన్స్ పోర్టును అధికారి ఇల్లు తిరిగివెనె: కాంగ్రెసు, ఖాద్రీల సదునుగండ్లు పూడ్చబడినవి. రై నింకను ఈ తరమున నాశనమైనది. బిసిస్వరం, కరకలి సదునును జోబ్బి వంతె న కొంత కొట్టుకొనిపోయినది. సామానులు గాని ప్రయాణికులు గాని చేరజేయబడజాలరు. గట్టు 10 గజములు తెగి గండి పడి నది. బిసింస్వరము చస్తూటులనడుము గండి పడినది. నేడు 68 ఆప్ సానెజరు కాట్నీను ఉమెరియాలద్వారా వెళ్లెను. రేపు 68 ఆప్ బిలాస్వరమునుండి సాండ్లకు పల్లి తిరిగివచ్చెను. 67 డోను కాట్నీ ఉమెరియా పల్లి తిరిగి వచ్చెను. ఈ మధ్యనే గుడ్డుబండ్లును నడచెను. ఆ. ప్రె.

నర్మదానదిపై వంతెన కొట్టుకొని పోవుట

బొంబాయి కరకత్తామెయిలు వేరుదోషను నడచుట

భూనా, సెప్టెంబరు 21:—జి. బి. పి. రైల్వేవ్యవస్థ:- నర్మదానదిపై వంతెన కొట్టుకొనిపోవుటవలన ఇబ్బంది జన్మింపజేయునట్లు నైపు సరిగ్గ నడచుటకు వీలులేదు. బొంబాయి కరకత్తామెయిలు ఇటూర్, బినా, కాట్నీలమీదుగా వెళ్ళి మామూలు కలలుకు 6 గంటల బాటవలెనుగా చేరును. కరకత్తామెయిలు బొంబాయి ఆరుగంటల బాటవలెనుగా రాగలదు. (అ. ప్రె.)

ఒక మరణము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 21:—కరకత్తామెయిలు ముగ్గు గారు ఉదయమున దివంగతులైరి. ఈయన 40 ఏండ్ల ప్రాయమువాడు. పశువైద్యమున 1906లో చేరి ఆ కేకపలములలో సైనిక కాఖయందలి ఆకాంట్ల కాఖయందు పనిచేసి బొంబాయి కరకత్తా అఫీసరుగా 1921 లో వచ్చిరి. బొంబాయి జింఖానాలో ముఖ్యపథ్యుడు, టెన్నికుకాఖ కార్యదర్శి. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ కుద్వాసము చెప్పబడుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20:—1928 సెప్టెంబరు 22-వ తేది నాడు బెంగాలు శాసనసభ కుద్వాసము చెప్పబడునని గవర్నరు ఉత్తరవుతేసెన. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి దక్షిణమహారాష్ట్ర యినుపదారి కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇకాకాన్స్టేటు చేయబడినది)

ప్రకటన

తిరుత్తణియందు 25-9-26 న కృత్తిక మహానక్షము పై పుత్తనమును సందర్శించు మద్రాసు ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థము అరక్కోణము ప్యాసెంజరు బండి (మద్రాస్ సెంట్రల్ స్టేషన్ లో సాయిత్రం 5-45 గంటలకు బయలుదేరి అరక్కోణము సాయిత్రం 7-45 గంటలకు చేరునట్లు) యీ నెల 24 తేది శుక్రవారము తిరుత్తణివరకు యీక్రింది కాలము ప్రకారము పోవును.

అరక్కోణము వరకు రాత్రి గంట 8-0

తిరుత్తణి చేరుట రాత్రి గంట 8-18

తిరిగి వచ్చుటకు 25 తేదిన నేం 18 ప్యాసెంజరు బండి తిరుత్తణినుండి మద్రాసుకు యీక్రింది కాల మానము ననుసరించి వచ్చును.

తిరుత్తణి బయలుదేరుట పుడయం 7-20

అరక్కోణం వచ్చుట ,, 7-40

,, బయలుదేరుట ,, 8-0

మద్రాసు చేరుట ,, 9-45

జనరల్ ట్రాఫిక్ } హె. డి. నెంక్లెయిర్
మేనేజర్ ఆఫీసు } ఆర్టిఫిక్ జనరల్ ట్రాఫిక్
18-9-26 } మేనేజరు

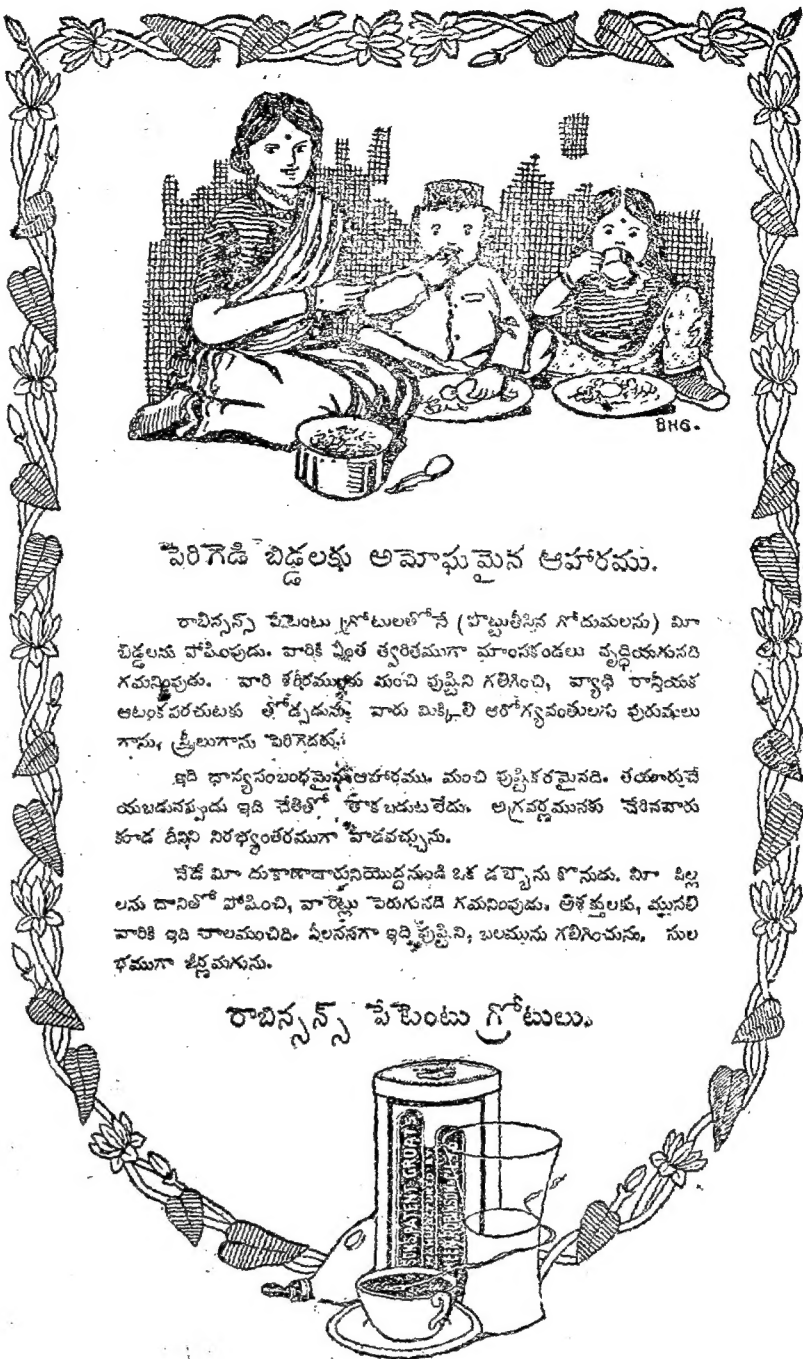
చిక్కువ్యాధులకు, కుదురని వ్యాధులకు, ఆశ్చర్యమైన నివారిణి

నల్ల రాగి రాగి శ్రీ పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారు ఆంగ్లం చెన్నపురము మైసూరు శివస్థానమున కిన్ పేరారి యా వీధిలోనున్న ఆల్బర్ట్ లాడ్జి ఆర్కా,

ఈ వీధిలో మానవులనండి విషువక తీరిన నుతేరియా జ్వరము, బాధాపరుమండి, చిక్కిపోవుమండిన నా శాంతినికీ వీరు కలగజేసిన అమృతములను నేను విక్రయి కృతజ్ఞుడను.

టి. ఆర్. రాఘవేంద్రరావు బి. ఎ., బి. ఎల్.

హోస్పిటల్, మదురై, కేరళ ప్రాంత.

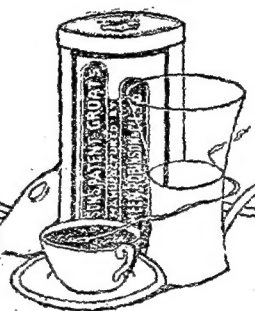
పేరిగెడి బిడ్డలకు అమోఘమైన ఆహారము.

రావిస్సన్స్ పేటెంట్ గోటులు (పాట్టెన్టీస్ గోడుమలను) మీ బిడ్డలను పోషింపును. వారికి పూర్వ తరముగా మాంసంకంటె వృద్ధియగునది గమనింపును. వారి శరీరమును మంచి పుష్టిని గలిగించి, వ్యాధి రాదాయక ఆటంకపరచుటకు పోషింపును. వారు మిక్సిల్ ఆరోగ్యవంతులగు పురుషులు గాను, స్త్రీలుగాను పెరిగెదరు.

ఇది భాగ్యసంబంధమైన ఆహారము. మంచి పుష్టికరమైనది. రయాల్తే యుబడునప్పుడు ఇది చేతితో తాకుటలేదు. అగ్రవర్ణమునకు చేరినవారు కూడ దీనిని నిరభ్యంతరముగా పాడవచ్చును.

చేదే మీ దుకాణాదాయనియొద్దనుండి ఒక డబ్బాను కొనుడు. మీ పిల్లలను దానితో పోషించి, వాళ్ళు పెరుగునది గమనింపును. తీశక్తులకు, ముసలి వారికి ఇది చాలమువదిది. పిల్లననగా ఇది పుష్టిని, బలమును గలిగించును. నుల భముగా జీర్ణమగును.

రావిస్సన్స్ పేటెంట్ గోటులు.

పంజాబు ప్రెస్ కార్పొరేషను వారి క సమావేశము

సభ అమోదించిన కొన్ని ముఖ్యతీర్మానములు.

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము ఖండించి, యీడువచ్చిన ప్రతిపురుషునకు వోటువేయ అధికారము

కావలయునని గోరుట

లాహోర్, సెప్టెంబరు 21:—పంజాబు ప్రెస్ కార్పొరేషను కమిటీయొక్క వార్షిక సమావేశము హాలు సందర్శన కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఎమ్మెల్యే ఆఫీస్ కారిత ప్రెస్ కార్పొరేషను కమిటీ సమాఖ్య ఆశయములను ఉద్దేశ్యములచేత సానుభూతిని జాతును తీర్మానములు గావించబడెను. (బ్రిటిష్ గవర్నమెంట్ వారి దురవస్థయొద్ద విచారమునూపి, వివిధకావల సభలందును ఆపద్ధియందును కార్పొరేషనులవరకు ప్రతినిధులు కొరతను నియమించు ఆచారమును సభ ఖండించెను. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము రద్దుచేయవలసినదనియు, అట్టి అంశము ఉన్న సభలో యీడువచ్చిన ప్రతి యీడువచ్చిన పురుషునకు ప్రతి నిధిని ఎమ్మెల్యేలకు హక్కు ప్రసాదించవలయు ననియు వారి కొన్ని తీర్మానములు గావించబడెను.

సార్వభౌమ ప్రాతినిధ్యము సాంఘిక హోదానులతో కార్పొరేషను సంబంధము లేదనియు మరలను పేర మానుదానం బట్టిండు మామూలులయెడ కార్పొరేషను గాగతము లేదనియు, భిన్న సమయల మ్యకాంతి సమర్థియములు కార్పొరేషను కార్పొరేషను కృషి చేయు నలయుననియుగూడ తీర్మానించబడెను. (అ. ప్రె.)

పె. క. ఓవెన్ గారి దేహోగ్యము

న్యూమోనియా చే బాధపడుచున్నాడు

రంగూలు, సెప్టెంబరు 21:—రంగూలు ఆరోగ్యవారకముగ సందర్శించు ప్రత్యేక ద్యుష్టిమీదనున్న ఎఫ్. సి. లీచ్చిగారి స్థానే పెరిగివెనుక విషవరగ నియమించబడిన లెస్లీ పేటెంట్ కర్నలు, ఎఫ్. సి. ఓవెన్ గారు బుధవారము రాత్రి మండియు ఆస్పత్రుగనున్నారు. న్యూమోనియా వ్యాధిచే ఆయన బాధపడుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

శ్రీలను ఉపాధ్యాయులను ప్రైవేటుగ పరీక్షకు

బోనిచ్చుట

అందుకు తగిన నిబంధనలు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము విజ్ఞాపకము యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— యూనివర్సిటీ కోడు 22-వ చాపర్లు 5-వ ప్యాచూను నడచించి శ్రీలను, ఉపాధ్యాయులు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు ప్రైవేటుగ కాలేజీలలో చదువ నడపరము లేకుండ హాజరుగావచ్చును. ఇట్లుచునందు ఇట్లు గలదు:—

“ఈ కున పంక్తియందు విశ్వవిద్యాలయపరీక్ష అభ్యర్థులు కాలేజీలో చదువనడపరము లేట్లుగా సిండికేటు వారు ఉత్తరువు జీయించును —

(1) ఆభ్యర్థి శ్రీయైన గావలెను. లేదా హాజరుగానున్న పరీక్షకు సూచించిన ప్రాధ్యయమునుండి (ప్రెయిలిమినరీ ఉపాధ్యాయ స్థానికంగానున్న వా. యి. న. న. ర. అట్టివారు యూనివర్సిటీ లయమున చెందిన విద్యార్థులవలెగాని లేదా మదరాసు విశ్వవిద్యాలయం దెక్క గారిచే రికార్డుగా కాబడిన పెరిగివిద్యార్థులవలెగా ఉపాధ్యాయులగు నుండవలెను.

(2) ఆభ్యర్థి ప్రత్యేకముగా జరియించియున్న వైశ్య సంస్థ వి. యు. యు. లకు పరీక్షకు చేరు కావలసినచో లాను పరిక్షకు యుక్త కాలే (ప్రెసిడెంట్ నుండి లేదా జిల్లావిద్యాలయ విద్యార్థి ద్వారా (ప్రెసిడెంట్ నుండి ఇకాన్వెక్టర్ నుద్దమండి) ప్రత్యేకముగా నొడిగిట్లు యోగ్యతాపత్రము తెచ్చుకొనవలెను.

(3) ఆభ్యర్థి తన చతుశ్చనందరి శ్రద్ధుచూపుయు సత్ప్రవర్తనచూపుయు యోగ్యతాపత్రములనపి సిండికేటువారిని సంప్రదించవలెను.

నిబంధన ననుసరించి విద్యార్థులుయందు తనిఖీఉదోగములం పరిక్షేయమున్న వారికి హాడ ఉపాధ్యాయుల కొసంగ గడిన ఆంకాము లే జనంగుడు.

తెలుగు } సి. డి. నెన్. చెట్టి
రెజిస్ట్రార్

కౌవలెను

గుంటూరు జిల్లా తెనాలి తాలూకా కొల్లూరు గ్రామము లో నూతనముగా తెరచబడెనున్న (అన్వేష్య సహాయముచే) పెదపాతశాలకు కేల 1 కి రు 20-1-25 రూపాయల జీతమువీధుల లక్షణములను కనుగొని, సాంకేతిక పద్ధతిన పండితులు కావలయును, ఈ భాగవదన బహుళ లాభవాన్యాలనుగా భరకాస్తు నయ్యాక్రిందిహరికి పంపుకొనెదను.

ఒకసంవత్సరము తక్కువగావండా వుండే యేర్పాటు విధాన, విద్యార్థులు ముందుగా తెలియబరచి, ఆశ్రిత శుద్ధ దళ మినాటికి కొల్లూరు చేరవలెను. కొల్లూరు } దుగ్గిరాల పెంకట గోపాలకృష్ణయ్య }
18-9-26 } కొల్లూరు తెనాలితాలూకా }
గుంటూరు జిల్లా.

ప్రకటన

"గ్రామపాఠశాలయందు" నరసన్నపేట రేంజి ఉపాధ్యాయ సంఘావ్యవహార తేజోమూర్తుల శతరామయ్యగారి సంపాదకత్వమున వెలువడు విద్యావిషయక ప్రైమాసిక పత్రిక. ఇందు నీతి, మత, సాంఘిక, పరిశ్రామిక, సహకార, వ్యవసాయ సంగతులును, ప్రాధికారములను ప్రకటింపబడును. గ్రామపాఠశాలయందు గ్రామవిద్యార్థులనుకు సహాయములకు, ఉపాధ్యాయ సంఘమున అన్వేష్య కుటుంబసహాయాధి, పరపతి, గౌరవము, సామ్యము, సహకారము, ప్రాథమిక విద్యను పాలించు పాఠ్య సమహర్షులు మొదలగు పెక్కు విషయములను నిదర్శన పూర్వకముగ, తేటతెల్లముగను తెలుపును. సామంధా ఆ 10 లు మాత్రమే. వివరములకు ప్రతికాధిపతి, లక్ష్మీవర్యుడే లేక రేంజి సెక్రటరీ జయచూడు గంజాం జిల్లా అని వ్రాయవలెను.

పాఠ్యల కొరకై ముద్ర దివములు ప్రదర్శింపబడును

క్రాన్ థియేటరులో

22-9-26 బుధవారముండి 24-9-26 శుక్రవారమువరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు. సాయంత్రం 6 గం. రాత్రి 9-10. గం.

మదకా థియేటరు లిమిటెడ్ వారు

"చార్లీ చాప్లిన్ ఇన్ గోల్డెన్ షో"

ఆన 10 రీల్లులు వానిని ప్రదర్శింతురు. చార్లీ చాప్లిన్ పేరు విన్నవారూ ప్రపంచ ప్రజలు విశేషముగా నీనీమాను చూడ కుతూహలముతో ముందు. ప్రస్తుతము ఈతరుణము పోగొట్టుకొనుచు. నీనీమాలను చూచుటచే బలముపోయి శరీరము అసౌఖ్యముల పొందుచున్నది. కాని యీవైన ఉదహరించిన వానిని చూచిన తిరిగి బలమునచ్చి శరీరసౌఖ్యము కలగును. 25-9-26 తేదీనుండి. "ప్రొటెయియా" అనుక్రిమి.

నిర్భయముతో నొనర్చిన సాహసకృత్యములను ప్రదర్శింతురు.

మద్రాసు అండు సదరక్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొప్పేలేయబడినది)

నోటీసు.

చీరాలకువచ్చునట్టి అన్నివిధములైన సామానులకును, రైల్వేకంపెనీవారిచే నియమింపబడిన కాలపరిమితిని అతిక్రమించిన ఒక దినము లేక ఒక దినములో కొంతభాగమైనప్పటికిని, మునుగు లేక మునుగులో కొంతభాగమైనప్పటికిని, పూర్తిగా మునుగు ఒక్కంటికి ఒక అణాచొప్పున 1926 అక్టోబరు మొదటి తేదీనుండి నేలబాడుగను చెల్లింపవలసి యుండును.

సామానులు చేరినదినము మొదలు మరుసటిరోజు సాయంత్రము ఆఫీసు మూయువరకు నేలబాడుగను చెల్లింపవలసినరములేకయే సామానుల తీసుకొనిపోవచ్చును.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

ఉద్యోగులు ఎన్నికల ప్రచారమునందు పాల్గొనుట

కోరములేక సభ సగములో నిలిచిపోవుట

చెన్నపురి కార్పొరేషనుసభ నిన్నసాయంత్రము 5 గ 15 నిమి. లకు సామి వెంకటాచలశెట్టిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైనపుడు చాల ముఖ్యులములు హాజరయ్యెను. కాని డాక్టరు రామకామతూగారు కార్పొరేషను పాతశాల భవనములందు గల రాత్రిపాతశాలల కుచితముగ విద్యుద్దీపసహాయ మొనర్చు విషయమై తీర్మానము నుపహదించినపుడు జస్టిసుపక్ష సభ్యు లొకరొకరుగా సభనుండి వెడలిపోయిరి. తుదకు కోరములేక సభ నిలిపివేయబడెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

12-1-26 తేదీన జరిగిన సమావేశముందు కమిషనరు కొన్ని ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు, తనచే శిక్షింపబడిన కార్పొరేషను ఉద్యోగులగురించి వివరించెను. వానినిగురించి కె. వ్యాసరావుగారి దీనిమున ప్రశ్నల ననుగ గా కమిషనరు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు, ఆశీక్షల దెబ్బయు అప్పీలుజేయదగినవిగావని నుడివెను.

కె. వ్యాసరావుగారు:—శిక్షితులలో నెవరైన పునర్విచారణ యొనర్చవలసినదని గోయరు దరఖాస్తు పెట్టుకొనిరా?

కమిషనరు:—కొందరు పెట్టుకొనిరి. వారికేసులు తిరిగి విచారింప, శిక్షల తగ్గించితిని.

భక్తవల్మీకీ నాయుడుగారు:—ఎన్నికలందు డిట్టి మార్పు లొనర్చబడెనో చెప్పవరా?

కమిషనరు:—నోటీసుగావలెను.

కార్పొరేషనుద్యోగులు జస్టిసుపక్షముతరపున ప్రచార మొనర్చుచుండుట

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగ నే, ఇ. ఎల్. ఆయ్యరుగారిొక ముఖ్యులమున సభవారియెదుటికి చెచ్చిరి. కార్పొరేషనుద్యోగులు అందు ముఖ్యముగా కార్పొరేషను పాతశాల యుపాధ్యాయులు రాబోవు కాసంవత్సర యొన్ని కలకారకు ప్రచార మొనర్చుచున్న విషయము కమిషనరునకు తెలియునా? అట్టి ప్రచార మొనర్చుట కుద్యోగుల కధికారముగలదా? వీరందరను ఒక్క జస్టిసుపక్ష అధ్యక్షులకొరకే ప్రచార మొనర్చుచున్నారు. కార్పొరేషనుద్యోగుల తీవ్రముగ యేయొక్కపక్షము కొరకైనను ప్రచారమొనర్చుట క్రమమా? కమిషన రీవిషయమై ఎట్టి చర్య పీనుకొన నుద్దేశించెనో చెలుపగోరెదను.

అధ్య:—ఈ విషయమై కమిషనరునట్టి ఫిర్యాదులును రాతెను.

టి. పి. భక్తవల్మీకీ నాయుడుగారు:—ఎన్నికల ప్రచారమునందు పాల్గొనరాదని కమిషనరు గా కుద్యోగులకు సదుక్త్యలకు నంపెదరా?

అధ్య:—ఉద్యోగనిబంధనలయం డిట్టినిబంధన విడివరకే గలను. అందుచే క్రొత్తగా కట్టి సదుక్త్యలకుగాని పంపలసిన అవసరముగలదని కమిషన రెండుట లేదు.

అధ్యక్షుడు కమిషనరు నోటు

నగరమునందు, రోడ్ల దుస్థితిని గురించి అధ్యక్షుడు నుడివిన వాక్యములపై కమిషనరు సభవారికి నిశేధించిన నోటును కె. వ్యాసరావుగారి రీసయమున చర్చకు చెచ్చిరి. ఈవిషయము చాలముఖ్యమైంది. ఈనోటు, అధ్యక్షునకును- సభా గౌరవమునకును చాల భంగమైనది. అధ్యక్షుడు నుడివిన వాక్యములు- నిరాధారము లైనవని కమిషనరుండు చెలిపెను. ఇట్టి నోటునకు వెంటనే దూనసంస్కార మొనర్చుట మంచిది.

అధ్య:—ఈవిషయము సభా కార్యక్రమమునందలి అంశములలో నొకటిగ జేర్చబడిన ఆయంశము చర్యకు వచ్చినపుడు మీరు చర్చింపవచ్చును.

"రాయపురమునందు నెకండరీ పాతశాల నేర్పరుచు విషయమై పిమ్మట చర్చ జరిగెను. ఈసంవత్సర విపాతశాల సంపూర్ణము నెకండరీ పాతశాలగ నేర్పరుపబడి తరువాత రెండుసంవత్సరములకు క్రమముగా సం|| న కొక్కొక్క తరగతి చొ||న ఆర:భాగమునకు నేర్పరుపబడును". ఈ తీర్మానమును ఆర్. ఎన్. భనపాలుమొదలియారుగారు బలపరుచుచు మదరాసు నగరమునందు త్రైభాగమున రాయపురమున కందుకొనుటలో నెచ్చుటకు నెకండరీ పాతశాలలు లేవనియును అందుచే విద్యార్థులకు చాల ఇబ్బందిగ నున్నదనియును నుడివిరి. పి. తుమారసామిచెట్టిగారి రీప్రతిపాదనను బలపరిచిన విషయ తీర్మాన మొకగ్రీవముగ నామోదింపబడెను.

మనీదునకు స్థలము

కోడుకు విశాల మొనర్చుటగాను- కువారిసంఖ్యయందు "అసారీ మరీపు" భవనమును కార్పొరేషనువారు దీనుకొ

రి. ఆప్రాంతమునగల మహమ్మదీయు లిందుకు తీవ్రముగ వనమ్మి తిని చెలిపి భవనము ఖరీదుగా కార్పొరేషనువారు హైకోర్టులో నిలువయించిన మొత్తమును దీనుకొన నిరాకరించిరి.

కార్పొరేషనువారు మహమ్మదీయుల "అసారీమరీపు" భవనమును లాగుకొనిరి గనుక వారు "అసారీమరీపు"ను వేరొక భవనమును నిర్మించుటగాను నయనప్పమేస్త్రీపీధి కుబ్బురాయ మొదటిపీధి కలియుచొట 900 చ. అ. లకు సదరు అసారీమరీపు నకు సంబంధించిన మోహదీక్షభాషుగారి కుచితముగాని వాడు మాత్రము ఖరీదునకుగాని యొసగవలెననియు, ఆమొత్తమును తగ్గించి మిగిలిన మొత్తమునుమాత్రమే సదరు మోహదీక్షాన్ గారికి చెల్లింపవలసినదని హైకోర్టువారిని గోరవలసినదనియు ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు అను తీర్మానమును హమీదుఖాన్ గా రుపపాదించిరి.

కృష్ణదాసు లాలాగారు బలపరచిరి. సవరణ

ఈ తీర్మానమును పనులస్థాయి సంఘమువారి అభిప్రాయముకొరకును, కమిషనరు అభిప్రాయముకొరకును పంపవలసినదని కె. వ్యాసరావు గారు రుపపాదించిరి.

టి. నుండరరావు నాయుడుగారు సవరణను బలపరుచుచు తీర్మానమునందె వివరింపబడిన స్థానముగురించియు, ప్రస్తుత వివాదముయొక్క స్వభావమునుగురించియు సరిగ చెలిసి కొనినగాని ఈవిషయమున నట్టిప్రాయ మొసగుటకు పిలువేదని నుడివిరి.

డా. కామతూగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, తీర్మానమునకు నోటీసుకొనిన సంవత్సరముపైగా నయ్యెననియు, తిరిగి స్థాయిసంఘమువారికి పంపి వారియభిప్రాయము బడయవలెననిచొ రెండుమాడు సంవత్సరములు బట్టుననియు, తీర్మానమునందు స్థాయి సంఘమువారి విచారణ యవసరమును విషయమెద్దియు లేదనియు నుడివిరి. హమీదుఖాన్ గారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు వెనుక అసారీమరీపు భవనమును కార్పొరేషనువారు దీనుకొనినపుడు అప్పటి కమిషనరును బోసుగారు మరియొకస్థల మొసగెదనని మహమ్మదీయులకు వాగ్దానమొనర్చిననియు కార్పొరేషనువారు రిఫ్యు డీ తీర్మానమువలన జావాగానమును చెల్లించినవా రగుచుండిరేగాని ఎక్కువగాదనియు నుడివిరి.

సవరణను వోటునకు తెట్టగా 9 మంది అనుకూలముగ ను 12 మంది ప్రతిపాదముగను సమ్మతు నొసగుటచే పీగిపోయెను. పిమ్మట తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

కోరములేక సభ ఆగిపోవుట

యాహూజ్ హుస్సేను వీది (పరకువాకము) ని వెడల్పు జేయుటకు స్థాయిసంఘమువారు రొనర్చిన నూచన భక్తవల్మీకీ నాయుడుగారి ప్రతిపాదనపై చర్చకు దీనుకొనబడి ఆమోదింపబడెను. పిదప కార్పొరేషను భవనములందలి రాత్రి పాతశాలల వారికి ఉచితముగ విద్యుద్దీపముల సహాయ మొసగుటను గురించి కామతూగారు చెచ్చిన తీర్మానముపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ఇంతలో వ్యాసరావుగారును, జస్టిసు పక్ష సభ్యులును ఒకరొకరుగా సభనుండి వెడలిపోయిరి. ఇక 14 గురు సభ్యులు మాత్రమే మిగిలియుండిరి. అందుచే కోరములేక సభ 6 గం|| లకే నిలిపివేయబడెను.

లండను కూర్టిన్స్ అందు హోర్ లె, కంపెనీ.

యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు యిప్పుడే యన్, యన్. "మాక్లాడసోర్" ఓడనుండి దిగుమతి అయినది. ధర పాను 1 కి రు 1-8-0.

యఫ్. యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు. ధర పాను 1 కి రు 1-10-0.

షెల్లుబర్డు మాట్ ధర పాను 1 కి రు 0-8-0.

స్వెన్సర్ కంపెనీ

మద్రాసు బ్రాంచి.

ధర తగ్గించబడినది! 3119

"ఆంధ్రసంధ్యాటికా"

సర్వజనులకు నుపయోగము. మంత్రములకు అర్థములు ప్రయోగములు కనబటచబడి యున్నవి. దీనివెల తగ్గింపబడినది.

అణాలు 4. తపాలు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందుకో.

బ్రాడ్వే మదరాసు.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

రాయపేటవద్ద బహిరంగసభ

నవంబరు మాసమునందు జరుగనున్న ఎన్నికలలో భారత కాసన సభకు చెన్నపురికిగాను కాంగ్రెసుపక్షమున శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారికిని రాష్ట్రకాసన సభకు శ్రీయుతులు సామి వెంకటాచలం శ్రీశైలి, డా. బి. యస్. మల్లయ్య, పి. భక్తవత్సలనాయుడు, వి. మాళిమణిపిళ్లై గారలను ప్రతినిధులుగ పంపవలసినదని ప్రజల కుద్యోగించుటకై నిన్నటి సాయంత్రము రాయపేట మైదానములో సభ జరుపబడినది. శివజను వంటరులకొరకు ఎ. యస్. దొరసామి అయ్యగారు అధ్యక్షత వహించి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను ఎన్నుకొనుటయే ప్రజల కర్తవ్యమని చెప్పిరి.

మురుగవేలు మొదలియారుగారు ప్రభుత్వమున మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు పక్షమునకు ప్రజల విరోధులును కాంగ్రెసు పక్షమున వీడి శత్రువర్గమున జేరినవారియొక్క పట్టులను విశ్వసించ బోకుడని హెచ్చరించిరి. కాంగ్రెసులోను, కాసనసభయందును, జస్తికు పక్షమువారు గావించిన దుశ్చైత్రములను వెల్లడించి దోష్టాని స్వాతంత్ర్యప్రియులగు భారతీయులు, బానిసత్వశృంగులములనుండి విముక్తి మాతృభూమును దీర్చు నెంచిన గాంచనెంచిన కాంగ్రెసు పక్షమునకు వోటు జేయుదని బల్కిరి.

క్రీష్ణ అయ్యగారు ఓపికమందు జాతీయగీతములను బాడి అందలి భావమును రమ్యముగ వివరించిరి. తినితిండి, కట్టబట్ట చేతయల కవసరమనియు ఈ రెండు వస్తువులు లేక గర్భదరిమ్రులై అరచేత ప్రాణములు బెట్టుకొని దినముక ఏడుగ కాలము గడుపువా రీచేతమందు కోట్లాదిది గలరనితి. విదేశపరిపాలనా ఫలితముగ, విదేశీయ వాణిజ్య ప్రాబల్యములను దేశీయ వాణిజ్య పరిశ్రమలు క్షీణించినందున ఇట్టి దుర్భర పరిస్థితులు గలిగెను. ఇట్టి కష్టములనుండి ప్రజల నుద్ధరించుటకై కాంగ్రెసు 40 సంలనుంచి పాటుబడుచున్నది. విదేశీయోద్యోగులకును స్వదేశ ప్రభుత్వసేవకులకును వేతనములందు తియో భేదము గలదు. కాంగ్రెసు గురేదీది భారతీయులనుంచి వసూలుజేయు ధనముపై భారతీయులకే అధికారముండవలయునని విదేశీయులయందు భారతీయులు జంతువులకంటెను హీనముగ చూడబడుచున్నారని, స్వాతంత్ర్యముండిన ఇట్టి యపమానముల పాలయ్యెడివారా? కావున ఇట్టి దుర్భరదాస్యము నుండి ప్రజలను తప్పించుటకు కాంగ్రెసు జస్తికుపక్షములలో ఏయది ప్రయత్నించు జేయుచున్నదో పరిక్షించి అట్టి కాంగ్రెసు పక్షమునకే వోటు జేయుదని గోరిరి.

మామిమమ్మగారు:— మాట్లాడుచు రాయపేట డివిజనులో కాంగ్రెసును ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి ఓ. ఏ. ఓ. కె. లక్ష్మణచెట్టిగారి వివాదోదంతమును వివరించి దీనికంతకును కారణము కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి జయము గలుగునను భీతిచేతనే ఇట్టి భగీరథ ప్రయత్నములు జరుపబడెనని బల్కిరి. జస్తికు అభ్యర్థికి పోటీలో రాయపేట పౌరులెల్లు యాదరింతురో తెలిసియే జస్తికుపక్షము రాజా రామరాయ టింగారి భృత్యవర్గ మీ తంత్రమును బన్నిరనిరి. రాగల నెల 15 దినములవరకు పానగలురాజాగారి విధముగ అధికారమును నలాయంపగలరు. పిదప వాటినితి ఎటులందునో చెప్పకాలము. జమిందారుల ఫాసమునకు అభ్యర్థిగ నిలచుటకు ధైర్యములేక చిత్తురనకా పట్టాచునకా యని యుక్తులు బహుయన్నార! అనిరి. హిందూదేవాదాయ బిల్లును జస్తికుపక్షమువారు కానించుటను గూర్చియుద్యమించుచు మహమ్మదీయులకైగాని, క్రైస్తవులకైగాని ఇట్టి కాసనము గావించుటకు సాహసించజాలరనిరి. మతవిషయములందు ప్రభుత్వజోక్యమును గలుగజేసి మత సంస్థుల నపవిత్ర మొనర్చుడి మంత్రచర్యలను తీవ్రముగ నిరసించిరి. దేశపరిస్థితులను గమనించిన అంతకును కాంగ్రెసునకు జయ సూచన లభితముగ గాన్పించుచున్నవని బల్కిరి. జేలూరునందీటి వలనే మునిసిపల్ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి జయముంచెను. కావున జేపూరివద్ద ప్రదాతలగు జస్తికుపక్షము నాదరింపక దేశభక్తులును, ప్రజాసేవకులు నగుకాంగ్రెసువారికే వోటుజేయుదని బల్కిరి. వి. చక్రయ్యచెట్టిగారు కాంగ్రెసుపక్షమును వీడి జస్తికుపక్షమును జేరిన విషయమును చెప్పుచు స్వార్థము నాశించి విశ్వాసద్రోహియై జస్తికుపక్షమునందు జేరినను, భారత కాసనసభకు అభిలభారత నాయకులను శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారికి పోటీగ ఏమగ నెదురు కునకమువలె నిలచినదియని ధోరణి ఆనవారములలో చెన్నపురి పౌరులు నిర్ణయింపగల

రనియు బల్కిరి. ఎన్నికలందు జయముకొరకై స్వల్పమోజున ములకై అసత్యముల ప్రచారముజేయు జస్తికుపక్ష బోధకులను విశ్వసించుటదని బల్కిరి.

డి. కొలండగారు:—కాంగ్రెసుయొక్క ప్రార్థన ప్రకటన ప్రకటన వివరించి కాంగ్రెసుసంస్థ స్వార్థములను మహామూలకు నిలయమనియు త్రింత్రోటి భారతీయులకు ప్రతినిధియనియు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ హిందూ మహమ్మదీయుల కై ప్రవజనులయందు చభేదభావము గలవనియు బల్కిరి. ప్రాచీన భారత వర్షాన్నభ్యసితిని వర్ణించి సర్వసాధారణ సంపదతో కులదూరిన దేశము, పాడి పంటలకు కొడువలేని భారతీ వర్షము ప్రపంచమునందు దల్ల నాయకమణియై విలసిల్లిన భరత భూమి నేడు అధఃపతితమై యున్నదని బల్కిరి. ఇట్టి దోష్టా గృస్థితి కంతకును కారణము పరప్రభుత్వ దాస్యమును అట్టి ప్రభుత్వమును బలపరచెడి దేశీయులు నని పల్కిరి. సంస్కరణ మనుపేరుతో దేవాదాయములను కొల్లగొట్ట జూచు జస్తికు పక్షచర్యలను తీవ్రముగ నాక్షేపించిరి. రావు బహద్దరు డివాన్ బహద్దరు బిరుదులు ధరించినవారు దేశద్రోహులలో ఓట్టు! (నవ్వు) శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు జైలుగడ్డను బోలు మోటుగడ్డను ధరించుచున్నారనియు అట్టివానికి వోటాసంగ రాదనియు ప్రతికఢులు ప్రచారము జేయుచున్నారని, నిజమే; ముప్పదిమాడు కొట్ల భారతీయులును ఖైదీలే! నిల్కూనుట్టును ధరించినంత మాత్రమున జస్తికువారు స్వేచ్ఛగలవారై రా? ఇట్టి బానిసతనమును తొలగజేయుటకే కాంగ్రెసువారు 40 సంల నుంచి పనిజేయుచున్నారని, స్వేచ్ఛకు సంపాదించుటకు కృత నిశ్చయమై యున్నారని, కావున ప్రతికూలవాదుల ఆరోపణలు నమ్మి మోసపోక కాంగ్రెసువారికే వోటుజేయుదని బల్కిరి.

అంతట సభ ముగిసబడినది.

స్వతంత్రమహమ్మదీయపక్షము

ఆశయములు, సభ్యత్వపు షరతులు
కలకత్తా, నెవ్రెంబరు 21—క్రొత్తగ నిర్మింపబడిన స్వతంత్ర మహమ్మదీయ పక్ష సమావేశమునందు యెన్నుకొని బడిన సభ్యులందరను సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము జేమాగుటకు పనిజేయవలెననియు, వారు రైతులయొక్క యు, కార్మికుల యొక్కయు హక్కుల రక్షింపవలెననియు, మంత్రవర్గ నిర్మాణమునకై వారెట్టి ప్రయత్నముల జేయరాదనియు, ఒకవేళ ఉద్యోగముల నంగీరంపవలసి వచ్చినయెడల జెనరలు కమిటీ నిర్ణయమునకు బదులై యుండవలెననియు తీర్మానింపబడినది. 18 సంవత్సరములపైబడ్డ మహమ్మదీయులందరను సభ్యులుగ నుండవచ్చును. అయితే వారు యే కాసనసభకుగాని, స్థానిక సంఘములకుగాని అభ్యర్థులుగ మరి యేయెకర రాజకీయపక్షముచే నియమింపబడిన వారుగానుండవలయును. (అ. (పె.)

స్వరాజ్యపక్షమునుండి చీలిపోవుట

స్వతంత్రకాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థిగ నుండుట
బీనాసఖూరు, నెవ్రెంబరు 21—మధ్యరాష్ట్ర కాసన సభయందు ముఖ్యమున సభ్యులైన వి శంకర శుర్లగారు రాయపూరు పక్షిణ యాచార్యకాన్పిట్టుయొనీకి స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థిగ నుండ సంహించుకొని స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షమున నిలచుచున్నారని, వారు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమున కొక శేఖ్ర ప్రాయము, కాంగ్రెసుసభ్యులలో సంపూర్ణమున నైకమత్తము లేకుండ ప్రస్తుత కాంగ్రెసు విధానముపై యెన్నికల నడుపుట నివ్వరై యోజనమనియు, స్వరాష్ట్రీయ కేంద్రముగను లాభకరముగ నుండవలయునని చెప్పిరి. (అ. (పె.)

పంజాబులో కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

పండిత మోతీలాలు రాక
లాహోరు, నెవ్రెంబరు 21:— పండిత మోతీలాలు నెహ్రూకాంగ్రెసు ఎన్నికల సందర్భమున నెవ్రెంబరు 20 న తేదీని లాహోరుకు వచ్చెదరు. ఇతడు పంజాబులో అమృతసర్, లయాల్పూర్, లూడియానా, అంబాలా మున్నగుచోట్లకుబోయి విదురోజాలు ప్రచారము జేసెను. అంతవారు ఢిల్లీకిబోయెదరు. స్వామి సత్యదేవుగారు పండిత నెహ్రూగారివెంట బోయెదరు. (అ. (పె.)

ప్రకాశం పంతులుగారి కాంగ్రెసు ప్రచారము

శాసనసభాభ్యర్థులు బలపరచుట
రాజోలు, నెవ్రెంబరు 21:—ప్రకాశం పంతులుగారు 22, 23 తేదీలలో రాజోలు తాలూకాలో ప్రచారము జేసి గుంటూరు 24 న తేదీ జేరెదరు. రాజోలు డివిజను చాల పోలింగు కేంద్రములకు గ్రామాంతరములను బోయి ప్రకాశం పంతులుగారును విగిరిన ప్రచారకులును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోట్లయవలసినదిగ ప్రచారము జేసి నుగించిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు చాల ఆశకజేయున్నది.
సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డిగారు నిన్న యిక్కడికివచ్చి యుచుట తమ తాలూకు పనిజేయువారలను కొందరగలసిగొని మాట్లాడి గ్రామములలోనికి బోకుండనే చెన్నపురికి బయలుదేరి పోయిరి. (స్వకీయవిలేఖరి తంతి.)

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

రద్దుజేయబడి యెన్నికల తేదీల నిర్ణయించుట
నాగపూరు, నెవ్రెంబరు 21:— మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ తేదీనుండియు రద్దుజేయబడినది. సభ్యుల నెన్నుకొనుట గూయు నామినేషనులగుర్చియు, తత్పరిశీలనను పోలింగు వచ్చే ఆక్టోబరు 7 న తేదీలోపుగా ప్రకటనము గావించు (అ. (పె.)

సం. రాష్ట్రశాసనసభ

రాయబెరిలికాంగ్రెసుఅభ్యర్థి
లక్నో, నెవ్రెంబరు 21:— రాయబెరిలి మ్యూనిసిపలు కమిషనరు, వకీలు పండిత గయప్రసాదగుగారు సం. రాష్ట్రశాసనసభకు రాయబెరిలి మహమ్మదీయోకర నియోజకవర్గ పక్షమున కాంగ్రెసుఅభ్యర్థిగ నుండుటకు కాంగ్రెసు అంగీకరించెను. (అ. (పె.)

బిరిస్సావరదలు- ప్రభుత్వ ప్రకటనము

సి. యఫ్. ఆంధ్రానుగారి ఆంవోళన
అహమ్మదాబాదు, నెవ్రెంబరు 21:— సి. యఫ్. ఆంధ్రానుగారు ఆహమ్మదాబాదునుండి బయలుదేరి శనివారము ఆదివారము వరకును బొంబాయికి పోజాలరు. బిరిస్సాలో జరగదలవలసిన గల్గిన నష్టమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనము వారికి చాలకష్టముగానుండెనని చెప్పిరి. వారివిషయమై యెప్పుడును ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వము జాప్తునుండిరి. వేరదల ప్రదేశములకు చాలాపట్ల బాంబులెత్పించుచు గోళబంధుదాసుగారు యీ సంవత్సరము నష్టము గలిగిస్తోరున్న యెక్కువలెననిచెప్పిరి. బిరిస్సాలోని కెస్ట్రులకు అపారనష్టమును గలుగజేయుచున్న యావరదల సామ్రాజ్య తిరిగవలసితేయును కిప్పడు యెక్కువ అవసరముగల్గిరది. కాంగ్రెసు ఇంజనీరింగువలకు చాల ఖర్చుగావచ్చును. కాని కలకత్తాలో ప్రాణములను యఖములనుండి రక్షించుటకు యెంతిచ్చుకైన యెప్పుడుగానేరదు (అ. (పె.)

ఇండియను రైల్వే గేజు పత్రికవై కేసు

సంపాదకుని వాబ్జూలము
కలకత్తా, నెవ్రెంబరు 20—ప్రసిద్ధిని స్వామిరాధికారి నేడు ఇండియను రైల్వే గేజుయలో రెండు వ్యాసములు పిక్చర్లీ నాట్యము అనునవి ప్రాసినందులకు దేబడిక కేసులో సంపాదకుని ముద్రాపకుని విచారింపిరి. పంపాదకుడు ఆరెనుగారు ఆ వ్యాసములు వచ్చినపుడు తాను లారెన్స్ కంటెస్టలో ప్రకటనలు సంపాదించి వాడుగ నుండె ననియు తొలగిస్తే అనుజ్ఞ ప్రకారము బ్రియానుగారికి చూపెననియు వారి ఆజ్ఞ పాటించెననియు తెలిపెను. తరువాత నెలరోజుల కంపనీనుండి తప్పుకొనెనని చెప్పిరి. (అ. (పె.)

1926 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 22-వ తేది
బుధవారము

కాంగ్రెసుపక్షము : శాసనసభలు

XXII

శాసనసభలు

స్థానిక స్వపరిపాలన : విశ్వానాథరావు

1923 సంవత్సరము నవంబరు నెలలో కట్టమంది ములింగారెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిన విశ్వానాథరావు తీర్మానము, జస్టిసుమంత్రుల చారిత్రను పరచెను. ప్రధానమంత్రిగారిపట్ల శాసనసభకు స్వస్థములేదని తెలుపుచు, రామలింగారెడ్డిగారు విషయముల నుదాహరించిరి. మొదటిది ఎన్నికలము. రెండవది మంత్రిగారిచర్యలు. రెండవది జరిగిన ఎన్నికలలో మంత్రిపక్షమువారు అవ్యక్తరీతితో తటస్థులై యున్నారని, అంతకుపూర్వము స్వపక్షమునకు జెందినవారు కొందరు ఎదుటిపక్షము జేరిరి. చెన్నపురి, గంజాము, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, ఖమ్మం, కర్నూలు, కోయంబత్తూరు, తంజావూరు మున్నగుజిల్లాలలో మంత్రిపక్షమువారు రెటు లోడి యిరారు, రెడ్డిగారు వివరించిరి. ఇందువలన, స్థానిక స్వపక్షముపై వోటరుల కభిమానము దొలగి పక్షముయొక్క ప్రధానమంత్రిగారు నామిషయముల విషయమున నేటుల ప్రవర్తించిరో, ఎల్ల దెలిసినవిషయమే. రామలింగారెడ్డిగారి సందర్భమున కొన్ని నిదర్శనముల చెలిపిరి. కృష్ణాజిల్లాబోర్డు సభ్యుని నియమించుట యొకటి. డి. బి. రామలింగారావు పంతులుగారు ప్రభుత్వవ్యవహారము నిమిత్తము ఇంగ్లండుకు బోయినపుడు, వారిస్థానము ప్రాధీయతనుటల ప్రకటింపబడెను. అధ్యక్షునిన్ను కొనుట కవకాశ మియవలయునని, జిల్లాబోర్డువారు తీర్మానించినను, బాలాజీరావునాయుడుగారి కాపద నివారణపరచెను. బళ్లారిలో గోపాలస్వామి మొదలి మూడుగురు పట్టికు ప్రాసిక్యూటరుగాను, మ్యునిసిపలు చైర్మనుగను పనిజేయుచున్నను, వీరినే జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగగూడ నియమించిరి. కోయంబత్తూరులో రత్నసభాపతి మొదలియారుగారిని అధ్యక్షునిగానుమించిరి. ఈజిల్లాలలోను గోదావరి ములకగును, నామినేటు జేయబడిన జిల్లా కార్యముల మద్రాసు శాసనసభ కభ్యర్థులై యోడిపోయిరి. మంత్రిగారిచే నామినేటు జేయబడినవారు ప్రజలవిశ్వాసము నెంతవరకు పొందగలిగిరో కనుగొనుట కిదిచాలును. జస్టిసుపక్షమునకు జెందిన క్రైస్తవసభ్యులలోను, మహమ్మదీయ సభ్యులలోను, రెండవమారు జయమందిన వారరుదు. ఈసందర్భముల నన్నిటిని జూచియ నున్నను, విల్లింగ్డుడనుప్రభువుగారు, మంత్రుల నియామకము వెనుకటిపడ్డదిని మానుకొనియుండ నున్నట్లు గావించరయిరి. డాక్టరు నరేశ గారు రెండవమారు జరిగిన ఎన్నిక

లలో మంత్రులకు ఎదుటిపక్షము నిలచి జయ మొందిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన మింత యధ్యాన్నముగ నెన్నడును లేదు. సంస్కరణమువలన స్థానిక స్వపరిపాలన మభివృద్ధిజెందు ననునాశ అడియాన యయ్యెను. జస్టిసుపార్టీని బలపరచువారి నేరి, నామినేటు జేయుచుండిరి. కృష్ణా, కోయంబత్తూరుమండలముల అధ్యక్షుల నియామకముతోబాటు, రామనాథరాజుగారును, విజయరాఘవ మొదలియారు గారు మరల నియమింపబడిరిని రామలింగారెడ్డిగారు సూచించిరి. కడపటివా రిరువురను వారికాలపరిమితి ముగియ కముందే నామినేటు జేసిరట. తంజావూరు అధ్యక్షుని స్థానము అయిదు మాసములు ఖాళీగ నుంచబడెను. రెజవాడ మ్యునిసిపలు ఎన్నిక లెటుల ఆలస్యము జేయబడెనో, చీరాలపై మ్యునిసిపాలిటీని బలపరచుముగ జోష్పించుట లెటుల ప్రయత్నింపబడెనో, చెలువనక్కర లేదు. ఇప్పటికిని గుంటూరు జిల్లా బోర్డు జస్టిసు పక్షావలంబునకు ప్రత్యేకింపబడినవి. నామినేటులు గుంటూరు కడపలకు శాశ్వతమునవి. ఇటీవలనే ఏలూరు మ్యునిసిపలు చైర్మనుగారిని సభ్యునిగ నామినేటు జేయుట సంభవించెను. చీరకాలము సభ్యులుగ నుండి, చైర్మనుపదవి నాక్రమించిన వారిని, మంత్రిగారు నామినేటుచేయుట ఎట్టి విచిత్రమో యాహింసవచ్చును. తణికాచేలం శెట్టి బోలు ఎన్నికలలో నోడిపోయిన సభ్యులను నామినేటు జేయుటబట్టి, మంత్రిగారి సంకుచితదృక్పథమును గ్రహింపవచ్చును. స్థానిక సంఘముల స్వాతంత్ర్యము లెటుల అవహరింపబడెనో పాఠకులకు చెలియును. వీనిని వెనుక వివరించియుంటిమి. జాతీయవిద్యను ప్రోత్సహింపరుచుట నేరము. ప్రసిద్ధిదేశనాయకులకు స్వాగత మొసగుటతప్ప. గాంధీమహాత్ముని పటమును మద్రాసు కార్పరేషను భవనములో ప్రేలాడగట్టుట నేరము. పాఠశాలలలో నూలువడు కుటను నేర్పుటకు పీలులేకుండ క్రొత్తప్రభుత్వపు ట్టరువు ఆటంకముల గలిగించుచున్నది. హిందీ నేర్పకుండ, ఆంక్ష విధింపబడెను. స్థానిక సంఘములు ప్రజలకు మేలు జేయుట కవకాశము దొలగినది. విశ్వానాథరావు తీర్మానమునకు బూర్వమునను, పిమ్మట ను గూడ పరిస్థితులేమాత్రము మార్పుజెందలేదు. చదువురాని వోటర్లతరపున అధ్యక్షులమొనుట పోలింగు ఆఫీసరుగారు మార్కులను పెట్టవలయునను నియమమును తిసివెచుటచే, పోలింగు ఆఫీసరుగారికే సర్వాధికార మొసగబడినది. క్రొత్త ఉత్తరువు, ఇటీవలజరిగిన బందరు, ఏలూరు మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో మిక్కిలి అసంతృప్తి గలుగజేసెను. ఇట్టి ఉత్తరువులను ప్రచురింపక బూర్వము, స్థానిక సంఘములతో నయినను యోచించినట్లు గనుపించదు. వెనుకటి ఉత్తరువును మార్పుటకు, కారణమునయినను ప్రకటింపలేదు.

నామినేటులగుర్చి పలువురుసభ్యులు విశ్వానాథరావు తీర్మానసమయమున అసంతృప్తి గనుపజచిరి. అబ్బాస్ ఆలీఖానుగారు ముచ్చటించుచు మహమ్మదీయసంఘముపట్ల మంత్రివర్గమువారు రెటుల ప్రవర్తించినదియు, నీక్రిందివిధమున వివరించిరి:

“జస్టిసుపక్షమువారు, మహమ్మదీయులను అర్హులగా నెన్నుకొని బ్రాహ్మణపరిపాలన

మును కూలద్రోసెదమని ఘోరప్రమాణముజేసిరి. జస్టిసుపక్షమునందు జేరినవారు నాయుడులు, చెట్టియారులు, మొదలియారులు, పిల్లలు మాత్రమే యయినను, మహమ్మదీయు లీపక్షమును నమ్మిరి. చాలదూర మాలోచించి, మంత్రిపక్షమునందుజేరి వారికి తోడ్పడ నిశ్చయించిరి. అధ్యక్షు, మాభావిని తిలకింపక జస్టిసుపక్షము వారి కే ఒప్పించి, వారిని బలపరచుటకు బూనితిమి. మేము వారికి ఒప్పించినది పవిత్రమగుట్రుస్తు. ఈట్రుస్తును, మహమ్మదీయ సంఘమున కంతకును సంతృప్తికరముగను, మనఃస్ఫూర్తిగను నిర్వహింపవలసినబాధ్యత వారిపై గలదు. కానివారెటుల నిర్వహించిరి? మహమ్మదీయులకు సంబంధించి నంతవరకు “సున్న” యను నొక్కమాటలో జెప్పవచ్చును. మాసంఘముయొక్క ఏకగ్రీవాభిప్రాయ మిదియే. రామలింగారెడ్డిగారి తీర్మానమును బలపరచుటకు మేము పూనుకొంటిమి. మేము మూడుసంవత్సరముల నుండియు, యీమంత్రివర్గమును బలపరచితిమి. నేను మూడుసంవత్సరములనుండియు ఈశాసనసభలో సభ్యుడుగనుంటిని. కాని మంత్రివర్గమువారు మహమ్మదీయుని నున్నతస్థానమునకు నామినేటు జేసిన నిదర్శనము నాకు గనుపించలేదు.”

పైవాక్యములు జస్టిసుపక్షమున జేరి పనిచేసిన మహమ్మదీయప్రముఖుని యభిప్రాయములు. జస్టిసుపక్షమునందయినను కొన్ని సంఘములనే మంత్రివర్గము వారభిమానించిరిగాని ఇతరులను గాదు. “ఉవ్వోగవిషయము వచ్చినపుడెల్ల, మొదలియారును, నాయుడిని, చెట్టియారు, పిల్లగార్ల సభిమూనించిరి గాని, మహమ్మదీయుని గాదు. అందరిని సంతృప్తిపరచిన పిమ్మట, మహమ్మదీయుల కేమియు మిగులదయ్యె” నని అబ్బాస్ ఆలీఖానుగారు పలికిరి. వీరి ప్రసంగమునందలి ముఖ్యాంశముల నిట బొందుపరచుటకు స్థలము చాలదు. కాని, వీరి ప్రసంగమును చదువుచో మంత్రులవైఖరిని బాగుగ గ్రహించుటకు పీలుగును. తెలుగుభాషలో ముచ్చటించి రయితలయభిప్రాయమును వ్యక్తపరచిన మాగంటి నీతయ్య ఛాదరిగారు నామినేటులగుర్చి తమ యభిప్రాయము నిటుల ఖండితముగ చెలిపిరి:

“అందులో ముఖ్యమయినది కృష్ణాజిల్లాస్థానిక పరిపాలన విషయము. జిల్లాప్రజలకు అనుకూల రయిన డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రారావుగారిని గవర్నమెంటువారు ఎవ్వకేమను కమిటీపని నిమిత్తము యిగ్గాండుకు పంపి మూడునెలలు జిల్లా బోర్డు మీటింగులకు హాజరుకాలేదను నెపము మీద వారిని తొలగించి స్థానికపరిపాలనా చట్ట విధుల ప్రకారము వారిని తిరిగి మొబరుగా నుంచుటకు అర్హులు అవునా కాదా అను సంగతి బోర్డులో తీర్మానంపెట్టకుండా వారిని ఆపదవినుండి తొలగించియున్నారు. ఆసందర్భములో ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొనే అధికారమును యిప్పించవలసినదని బోర్డులో తీర్మానంచేసి యీమంత్రివర్గమునకు పంపించినప్పటికి దానిని విశ్వసించకపోవుటయే గాక జిల్లాబోర్డు మొబర్లు డిప్యూటీమనుగా వచ్చెదమని పానగల్లురాజుగారికి తెలిగ్రాము యిచ్చినప్పటికి ఆ తెలిగ్రాముకు సమాధానము నివ్వక వారి అనుచర్యయినట్టియు స్నేహితులయినట్టియుబో

మొంబర్లకు వ్యతిరేకులైనట్టియు ది. బి. తిక్కాని బాలాజీరావునాయుడుగారిని ప్రెసిడెంటుగా యేర్పాటుజేసి కృష్ణాజిల్లాప్రజలకు పూర్ణముగ ఆనందాన్ని కలుగజేసినారు. అప్పటినుండియు జిల్లా కోర్టు తాలూకాబోర్డు నామినేషను లన్నియు ముఖ్యతీయులకున్న మైనారిటీ సంఘముల వారికి నియమ వ్యవస్థ లక్ష్యము లో కోరిక పోయినవారి అనుచరులయిన క్రాండిడేటులకున్న అంగలో బి. ఏ. బి. యల్. లకు బాధ్యతలకు ఇమ. నావచ్చినారు. ఒక సర్వాయము నిమిత్తము బాతులలోనివారిని నామినేషను చేయవలసినదిగా బాలాజీరావునాయుడు గారితో నేను ప్రసంగముచేయగా, మంత్రిగారివద్ద నుండి బాధ్యతలకు ఒకరు తాలూకాబోర్డుకు నామినేషను నిమిత్తము సిఫార్సు ఉత్తరము తీసుకు వచ్చినారని ఉత్తరముకంటే కనుపరచినారు..... అంతేగాక మాజిల్లాలోని బెజవాడ మునిసిపాలిటీ సంగతిని అందువిషయమై మంత్రిలచర్యలు తమ కందరకు విశదమే..... బెజవాడలో తాము చేసిన చర్య బ్రాహ్మణేతరమముకొరకా, ప్రజాభిప్రాయముకొరకా, లేక వారినిరంకుశాధికారము తెలియ జేసికొనుటకొరకా?”

మోతే గంగరాజుగారు నామినేషనుచర్యల నిట్లు నిరసించిరి. “ఏలూరుడివిజ్ఞా డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు నిమిత్తము బాతులలోని వర్గాలను జేయవలసినదిగా నిరసించుచున్నాడు, అట్టివారిని చేయక మంత్రిలు తమజస్తి సుపార్టీలో చేరిన కొందరు బి. ఏ. బి. యల్. లను అప్పాయింట్ చేసినారు. నామినేషను స్టీల్లో వేకెనేలు ఉన్నప్పటికిని నిమిత్తము బాతులలోని అవకాశమియ్యలేదు. ఇటువంటి అక్రమములు మంత్రిలవల్ల జరుపబడుచున్నందున ప్రజలకు మంత్రిలయందు ఏవిధమైనభక్తివిశ్వాసములు లేవు.” ఆనమయమున బిక్కిని వేంకటరత్నం చౌదరిగారుగూడ జస్టిసుమంత్రిల తంత్రములను బయల్పరచిరి. ఎన్నికలముందర తా మేపక్షమునకు జేరినదియు జెప్పక, ఎన్నికలయినపిమ్మట జస్టిసు పక్షమున జేరినవారి సంగతిని బయల్పరచిరి. ఈమారును, కొంద రిట్టి విచిత్రములనే జరుపుచున్నారు. జస్టిసుపక్షము పేరు జెప్పిన వోట్లు రావని ఏంచి, చెప్పకొనకున్నారు. నిజరూపమును, ఎన్నికల యనంతరముగాని బయల్పరచుదు. వేంకటరత్నం చౌదరిగారు, సాంఘికభేదములు మనరాజధాని యందు వ్యాపించి, రాజకీయసూత్రములను విచ్ఛిన్నము జేసినందుల కెంతయు వగచి, రాజకీయపక్షములు స్పష్టమగు రాజకీయ నియమముల ననుసరించి నడువవలెనని బోధించిరి. ఏ రీవాక్యముల బలికి మూడుసంవత్సరములు గడచినవి. విల్లింగ్డను ప్రభువుగా రందలినత్యమును గ్రహింపలేకబోయినను, ఇప్పటి మద్రాసుగవర్నరు గా శ్వేతప్రభువు గారిట్టివాక్యములనే ఇటీవల నుచ్చరించిరి. రాజకీయపక్షములుమాత్రము నిలువగోరువారందరును, సాంఘిక ద్వేషముపై నాధారపడి జస్టిసుపక్షమున కెంతవరలో స్వస్తిజెప్పిన, సంతమేలు. జస్టిసు పక్షప్రముఖు లగు రామస్వామి మొదలియారుగారు నామినేషనుల పద్ధతిని సమర్థించుచు, ఇటుల బలికి ముద్దసిరి;

“తమ యభిప్రాయములతో నేకీభవింపక, తమకు విశ్వాసములేక, తమకు విరుద్ధమగు త్రోవ దొక్కువారిని మంత్రిలు నామినేటు జేయజాలరు. మంత్రిగారు అనవాయవాదులను జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నామినేటుజేసెదరా? స్వరాజ్యపక్షము వారిని జిల్లాబోర్డులకు నామినేటు జేసెదరా?”

వైవాక్యములబట్టి నామినేషనులు జస్టిసుపక్ష బలమునకే యుపయోగింపబడెనుగాని, దేశక్షేమమునకు గాదని స్పష్టమగు చున్నది. ప్రధాన మంత్రిగారు అశాస్త్రీయ మగు హిందూమతధర్మాతాయచటమును శాస్త్రీయము గావించుటకు జేసిన ప్రయత్నములు దెలిసినవేయగుటచే మరల దెలిప నక్కరలేదు. ఎక్వైజు మంత్రిగారు మద్యపాననిషేధమునకై తా మెట్టికృషిసలుపకుండుటయ గాక, అందునిమిత్తము కాంగ్రెసు ప్రచారకులు చేసిన ప్రయత్నముల నెటుల విఫలపరచిరో దెలిసినసంగతి యే. ఇక పరిశ్రమలసంగతిగూర్చి చెప్పవలసినబనియే లేదు. పరిశ్రమలనవాయచట్టము చనిపోయినచట్టమని, శాసనసభ్యులొకరు వర్ణించిరి. రాజకీయ నిర్బంధితులయెడ సామాన్యపు ఖయిదీలపట్లకన్న ను నెక్కుడుకఠినముగ బ్రవర్తించవలెనని, త్యాగ రాయశెట్టిగారు చెప్పిన వాక్యములు, విశ్వాస రాహిత్యతీర్మానసమయమున ఉదాహరింపబడెను. సత్యమూర్తిగారికి జవాబిచ్చుచు “నేను అటులనే చెప్పితిని. ఇప్పటికిని నేనటులనే పలుకుచున్నా” నని త్యాగరాయశెట్టిగారు గట్టిగపలికిరి. ఎదుటిపక్షమువారిని బాధించువిషయమున ఈపక్షమువారి యభిప్రాయము లిప్పటికిని మారలేదని, యాకుబు హుస్సేనుగారిపైనను, బులుసు సాంబమూర్తిగారిపై నను విధించిన ఆంక్షలబట్టి గ్రహింపవచ్చును. రాయపేట మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో, లక్ష్మణచెట్టిగారికి జరిగిన అన్యాయము మరియొక నిదర్శనము. తమిళభాషలో దేశభక్తిపూరితమగునుత్కృష్టగీతముల రచించిన భారతిగారి కీర్తనలను పాఠశాలలలో బోధింపకుండ తిరునల్వేలితాలూకాబోర్డువారు నిషేధింపబడిరి. సత్యమూర్తిగారు పలికినటుల “జస్టిసుపక్షమున కొక రాజకీయకార్యక్రమముగాని, రాజకీయ విశ్వాసముగాని, రాజకీయాభిప్రాయములుగాని లేవు. బ్రాహ్మణబహిష్కారముపైనను, స్వాభిమానముపైనను, యాపక్ష మాధారపడియున్నది.”

రాయపేట ఎన్నికలు

రాయపేట ఎన్నికలకు కార్యరేషను కమిషనరుగారు 25 తేదీని నిర్ణయించిరి. జస్టిసుపక్షపు అభ్యర్థి యొక్కరిపేరే ప్రచురింపబడినది. దీనిని బట్టి ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తనామినేషనుల కవకాశము లేకుండ జేసిరిని స్పష్టమగుచున్నది. మోకోర్టులో లక్ష్మణచెట్టిగారి రివిజను పిటీషను నింకను విచారింపవలసియున్నది. ఇట్టిసితిలో ఎన్నికలలో పోటీలేకుండ జేయుట, మంత్రివర్గమువారి సంకుచితభావమును దెలుపుచున్నది. వోటరు ఇచ్చును ! వెలిబుచ్చుట కవకాశము లేకుండ జేయుటలో, మంత్రివర్గమువారు నిరంకుశముగ బ్రవర్తించిరి. సామాన్యసితిలో మరల నామినేషనుల కవకాశమిచ్చుట ధర్మమై యుండెను. ప్రభుత్వమువారు వేరు

విధమున ఉత్తరువుచేసిన తప్ప అనుమితహాయిపు నవకాశముగ దీసికొని, రాయపేటవోటరుల యిచ్చకు విరుద్ధముగ నుత్తరువుజేయుటవలన, స్థానిక స్వపరిపాలనముపట్ల విశ్వాస మనలే తొలగిపోవక మానదు. జస్టిసుపక్షపు అభ్యర్థికి పోటీలో గెలుచుట కవకాశములేదని, తెలిసినవిషయమే. లక్ష్మణచెట్టిగారికి ఎన్నికలలో పోటీజేయుట కవకాశమిచ్చుచో, విజయము ధ్రువమే. రాయపేటవోటరు ప్రభుత్వమువారికి పంపిన అర్జీలోగూడ, తిరిగి ఎన్నికల కవకాశమియవలయునని కోరిరి. ఇట్టిసందర్భములలో ప్రజల ఎన్నికహక్కులకు భంగము కలిగించుటకన్నను, విరుద్ధమగు విషయము వేరుండదు. ఇట్టి చర్యలవలన, మంత్రివర్గమువారిపై ప్రజలకు గల ఏవగింపు వృద్ధియగుచుగాని తగ్గనేరదు. రాయపేట కక్కరలేని అభ్యర్థి ఎట్టిపోటీ లేకయే బ్రతినిధి యగుట, నామినేషనుతప్ప వేరు గాదు. వీరు వోటరుల యిచ్చను వ్యక్తపరుచుట దుర్లభము. స్థానికస్వపరిపాలనావిధానమును మలినపరచుటకు, రాయపేట పరిస్థితులు తోడ్పడగలవు. ఇట్టి దుస్థితి ఎంతవరలో దొలగిన సంతమేలు. రిజర్వుడు శాఖలో గాక, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలోగూడ నిర్బంధములు మితిమీరుచున్నవి. రాజీనామా సంగీకరించుటలో ప్రభుత్వమువారు చేసినయాలస్యము నకుగాను, లక్ష్మణచెట్టిగారును, వోటరులను తిరగిన నష్టములపాలు గావలసినచ్చుట శోచనీయము.

స్వామి సత్యదేవుగారి సందేశము

స్వామి సత్యదేవుగారి సందేశమును, హిందూ సంఘాభిమానులెల్లరును గమనించుట యుక్తము. సత్యదేవుగారు హిందూసంఘటనో ద్యమాభిమానులు. ఈవిషయమున వీరు లజపతిరాయి గారికిగాని, పండిత మదనమోహన మాళవ్యా గారికిగాని, ఏమాత్రము తీసిపోవరు. కాని స్వతంత్రకాంగ్రెసుపక్షము నేర్పరచి, కాంగ్రెసుపక్షము నకు వ్యతిరేకముగ బనిచేసి, హిందుసంఘాభిమానుల యభిమానమును కాంగ్రెసునుండి తొలగించుటమాత్రము, సత్యదేవుగారి కేమాత్రము బనికిరాదు. కాంగ్రెసుపలుకుబడి నేమాత్రము తగ్గింపవలదని, వీరు హిందువులను వేడుకొనుచున్నారు. భారతీయులత్యాగాతిశయమువలన కాంగ్రెసుసంస్థ ఏర్పడి పైకివచ్చెను. సత్యదేవుగారు పలికినటుల, శిక్షణయుకట్టును రాజకీయోద్యమముల కన్నిటికిని మూలాధారమైయుండును. అందుచే జాతిమతభేదములను పాటింపక కాంగ్రెసు ననుసరించుటయే భారతీయులపరమధర్మమని, సత్యదేవుగారు గావించిన హెచ్చరిక అమూల్యమయినదనుటకు సందేయములేదు.

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు రేపటిదినము ఉదయమున చెన్నపురి కేతెంచెదరు. వీరిని గౌరవించుటకు తగిన ఏర్పాటులు చేయబడినవి. తోట విందులకు కొడువలేదు. బాంబాయిలో గాంధీ మహాత్మునితో వీరు స్వయముగ ముచ్చటించుటకు వీలు గలిగెను. చెన్నపురిలో వీరు ఎవరెవరిని ముచ్చటించుటో తెలియదు. దక్షిణాఫ్రికా అని తియ సమస్య ప్రధానముగ చెన్నరాజు బంధించిన సమస్య. మహాత్ముడు

సత్యాగ్రహమునందు, మద్రాసువాసులు పలువురు పాల్గొనియుండిరి. అట్టి తరి, చెన్నరాజధాని ప్రముఖుల యభిప్రాయములను గ్రహించుట దక్షిణాఫ్రికా రాయబారుల ముఖ్యవిధి యగుచున్నది. రెండు రోజులలో వీరు నిజస్థితి నెంతవరకు గ్రహించగలరో చెలియకున్నది.

డండిలో జనవనారవర్తకము

వేతనములు తగ్గుట

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—డండి జనవనార కార్యాలయమున నూటికి 4 చొప్పున పనివాండ్ర వేతనములను తగ్గించుట తీర్మానించిరి.

ప్రాంతో ఇటలీ యుద్ధము

పార్మన్, సెప్టెంబరు 18:—కార్మికాలో ఇంకొక సంవత్సరము జరిగినది. పార్మన్ పక్షమువారు లేగాదున ప్రెంచి పక్షమువారు ప్రెంచి పక్షమును దింపివేయుటకు తేసిరని చెప్పి బ్యాప్టియను నిన్న పార్మన్ ప్రతిపక్షము ఇటలీ కార్మికుల కార్యాలయమున ప్రెంచిపక్షము నెత్తుటకు ఇటలీ నాకలు రేపులో ప్రెంచిపక్షము నెగరవేయుటకు తేసిరట. పోలీసువారు నేను అల్లములు తేకుండ కాపాడుచున్నారు.

ఎన్నికలు కన్నరేటిపు విజయము

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—నాగకంబర్లను ఎన్నికలు (కన్నరేటిపు కర్తక) గ్రాహం 8867 (లిబరలు) హోల్ట్ 6661 (కార్మిక్) మిసంబైర్ 2798

ఆగాఖానుగారు

ఇండియాలో బ్రిటిషు సినీమాదర్శనముల

కేమియు డబ్బు ఇవ్వలేదట.

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—ఇండియాలో బ్రిటిషు సినీమా దర్శనముల ఏర్పాటు తమకేమియు తెలియనే తెలియదనియు తాళిమి అధికపహాయ మొనర్చినది వాగ్దత్త మీయలేదనియు ఆగాఖాగారు చెబుచున్నారు.

మ్యూరర్ గ్రూనుండి బొంబాయికి బోవుచున్న "హర్వర్డు సిటీ" యను నౌక అంటుకొనెను. కాని చల్లార్చిరి.

లజపతిరాయగారు-బ్రిటను

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—బ్రిటనులో నిజముగ చారిత్రికము లేదని ఇండియాలో కొన్ని పత్రికలందు వ్రాసిరట. తీరికగల లెగలవారును, ధనికులును గలిసి ఉన్నత ఆశయములతోను గొప్ప జీవితమును గడుపుచున్నారని గ్రేటుబ్రిటను ధూలోక పార్లమెంటును ప్రాసరిరట. ఇవంతయు అబద్ధమని క్విల్లాగారు పలికాయగారిని ఆక్షేపించుచున్నారు.

బర్మాను మహారాజు

జనీవా, సెప్టెంబరు 18:—బర్మాను మహారాజుగారు కుటుంబసమీతముగ నేపథ్యకివచ్చిరి. కపర్లలా మహారాజు సర్ విలియం విస్సెంటుగార్లతో మాట్లాడిరి. సంచారమైన పిదప సామ్రాజ్యసభకు లండనుకు వచ్చెదరు.

జర్మనీలో యభిప్రాయము

సెప్టెంబరు 19:—ప్రెంచిపత్రికలు ఆతిగ్రాహక వ్రాతరసంధ ప్రేక్షక బ్రియాండుగార్ల సంభాషణచే ముఖ్యము ప్రభుత్వ లన్నిటియందును ఒడంబడిక కుదిరినదనే నమ్ముచున్నట్లు ప్రకటించిరి. అంతయును సమర్థముగా నెనుకటివద్దని ఆంకింపునకునుచున్నారు. ల గావింపరయిరి.

చీనావరిస్థితులు

బ్రిటిషు బహిష్కరణము నెత్తివేయుట

క్వాంటన్, సెప్టెంబరు 18:—అక్టోబరు 10 తేదీలో పుగ బ్రిటిషువారిపై సలుపనున్న బహిష్కరణ యుద్ధమును నెత్తివేసిన పని క్వాంటను విదేశాంగమున బ్రిటిషు కార్యములను జనరలుతో తెలియజేసిరి. ఇందుల కను భుక్తులను కూడనేయుటకు భోగవిద్యార్థుల ఎగుమతి దిగుమతి పన్నులను హెచ్చుజేసెనట.

బ్రిటిషు స్వల్పగణి ఇతర ముఖ్యవర్తకాదుల ఇటీవల చీనావారు జట్టుకొన్న రెండు బ్రిటిషు పాగయోడలను స్వాధీనము జేయుటకు సర్ ఆల్బాండ్ సింక్లెర్ యాగ్నెక్ నేనని ఒడంబడిక జేసికొనిరట.

తుపాను పోటుగనుండుటచే మునిగిపోయిన ఈజిప్టు నౌకలు బంగారము వెదకుట ప్రస్తుత మాపుజేసిరి.

ప్రాంసు జర్మనీ

బ్రియాండు ప్రేమస్థల సంభాషణ

ప్రెంచిపత్రికలను హెచ్చరిక

పార్మన్, సెప్టెంబరు 18:—బ్రియాండు ప్రేక్షక సంభాషణలను మంచివేయని ఒప్పుకొనుచు లీబెంపు పత్రిక ఇట్లు వాకొనుచున్నది. తొందరపడరాదు. బ్రియాండుగారు రైనుప్రదేశమును భారీచేయుటకు నిశ్చయించినపుడు జర్మనులు అది నిజమేయనియు జరిగినట్లుగ నే దలంచి ప్రాంసు అధిక పరిశీలించు జర్మనీ తొవ్వకునన్నంకమాత్రాన ప్రస్తుతి ప్రదగతులను మరచిపోయిరి. అసలు రాయబారములో ప్రారంభించుటకుమందు జాతీయ అంతర్జాతీయ ఆశయములను ఆక్షేపించవలెను.

శీ. శే. సామరతుగారు

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—ఇండియా కవున్నిలు సభ్యుడు పమరతుగారు చనిపోయిరి.

ప్రాంతకుధరను నిర్ణయించుట

రైనుప్రదేశమును భారీచే నెదరన్నందులకును పోలాలు నిచ్చివేసెదమన్నందునను ప్రాంసుకు రైల్వే వాటాలను జర్మను ఇచ్చెదనని ఆశయమొనగను. అధిక ఏర్పాటులు కుదిరినచో ప్రాంతకుధర స్థిరపడునట.

ఈవిషయములో పాయింకేరుగారు బ్రియాండుతో ఏకీభవించెదరో లేదో చూడవలెయున్నది. అట్లగుచో ఈలివిద రాయబారములు సాగును. లేకున్న ప్రాంసులో రాజకీయ కచ్చదజ ఏర్పడును.

ప్రెంచి జర్మనుమంత్రులకు మంచి ఒడంబడిక

గుదిరెనని అంగ్లపత్రిక లనుచున్నవి:—

ప్రాంతో జర్మను ఒడంబడికకు నమ్మకముతో ధైర్యముగ సాగనిచ్చినచో పడమటి యూరపులో కాంతి స్థిరపడును. అబ్జర్వరుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇంత కష్టబడినందులకు వృధాగాబోలేదని పడమటి యూరపు అనుకొనవచ్చును. త్వరలోనే యూరపులో అంతకును విశ్వత కుదురుచో అధైర్య బనుటకు కారణము కన్పించదు. అదిలో బ్రియాండు ప్రేక్షక గార్ల ఆశయములు మొలకతెత్తుచున్నందులకు వారికి వందనములు. వీరి ధైర్య యూరపు వ్యవహారములో స్థిరముగయుండును.

జర్మను చేతిపట్టుల చేకమంతకు అసగా ఉత్తర దక్షిణ ఆమెరికా, ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా దక్షిణ సముద్రద్వీపములు, ఇండియా, చీనా, జపానుదేశములకు బోవుచున్నవి. క్రొత్త కాతాబాల్ల దొరకుచున్నారు.

60000000 ల కట్టుము

హెన్రీ పోట్టగారి మాతురిని పూర్వము పోలండు ప్రధానామాత్యుడుగనున్న స్క్రిజిక్కిగారి కొడుకుకెచ్చి పెండ్లి జేసెదరు. 60000000 పానుల కట్టుముతో ఇచ్చెనట. ప్రపంచములో ఇంతవర కింతకట్టుము నెవరేయలేదట.

ఇటలీబొగ్గు ఇనుపగనులు దొరుకుట

రోము, సెప్టెం. 18:—పర్మన్ పాగలో గొప్ప బొగ్గు గనులు ఇనుపగనులు దొరికినవట. 30000000 టన్నులబొగ్గు ఉత్పత్తియగు ననుచున్నారు. బ్రిటిషు సరకుల ధరకంటె ఈ రెంటి ధర చాల తక్కువగనే యుండునట.

ప్రాంతో-ఇటలీ స్నేహము

కలహకారణముల నెత్తివేయుట

పార్మన్, సెప్టెంబరు 18:—ఉభయల స్నేహమునకు అడ్డుగ నున్న కలహకారణములను తొలగించుటకును అత్యంత మైత్రితో మెలగుటకును ముసాఫీరినీగారును ప్రెంచి ధూవా రియు ఒప్పుకొనిరి.

జాతినమిలిలో ప్రాతినిధ్యము

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—మెకంజీకింగారిట్లు తెలియజేసిరట:—కనడా మహాగోడవలో నున్నది. అట్టి సమయమున సామ్రాజ్యసభకు బోగలదో లేదో తెప్పజూపను. కాని కొన్ని వారములపాటైన సభ నాపుజేసిన పోవుటకు వీలు గానవచ్చును. కొంతవర కీసమధ్య దాని వంటిచే ప్రాంసును సభకు పోవలెనే అత్యంతతతో నున్నాడను కాని మంత్రులు మరల ఎన్నికలకు నిలుచుట, పరిపాలనమును సాగించుటకు సామును ఓటుజేయుట మున్నగు కష్టములు ఏర్పడినవి.

ఇటీవలి జాతినమిలిసంగతులంజేసి జాతినమిలిలో జొమిని యనుభవ తగిన ప్రాతినిధ్యమునిచ్చు ఏర్పాటులు జరుగవచ్చును. కర్నలు ఆమెరికాకి జొమినియనులను చాల సానుభూతితో ప్రవర్తించు నని వాడుక.

విదేశాంగ కార్యాలయమువారు క్రొత్తగ ఉద్దేశించి సామ్రాజ్య విదేశాంగవిధానము సంగీకరించుటకు కష్టమేర్పడును వానివలన సామ్రాజ్యమునకు సమన్వితదేశాంగవిధానము నేరాటుజేయుటలో జొమినియనులు పాల్గొనుటకు వీలగును. అందుచేతనే జాతీయ జనీవాలో చాంబర్లెనుగారు జొమినియను యభ్యర్థిపదనిగూర్చి యభయ మీయలేకపోయిరి.

ముసాఫీరినీగారు చావలేదు

జనీవా, సెప్టెంబరు 18:—న్యూయార్కులో నీనీగ మసాఫీరినీగారు చనిపోయిరని ప్రకటించిరి. కాని అది నిజముగాదనియు ఆయన సజీవిగనే యున్నారనియు ఇటలీపత్రికలు ప్రకటించెను.

తుపాను బీభత్సము

రెండువేలకొంపలు-కూలుట

కన్యెస్ట, సెప్టెంబరు 19:—దక్షిణప్లావిడాలో ఉప్పెన వచ్చెను. ఎక్కడచొచ్చినను నాశనమే. అంతయు నవ్వమే. విద్యుచ్ఛక్తి దీపములు, విద్యుచ్ఛక్తి పాడైనవి. మియామి సముద్రతీరముంతయు మునిగిపోయెను. నగరముగూ చాల అడుగులు నీటిలో మునిగిపోయెను. 75 గురు చనిపోయిరి. 2000 భవనములు నాశనమైనవి.

రోడ్లు శవములతో నిండుట

కన్యెస్ట సెప్టెంబరు 20:—87 గురు చనిపోయిరట. వందల కొలది క్షుతిగాతులైరి. 100,000,000 డోలరులు నష్టముగల్గెను. పాడైన ప్రదేశములకు సహాయమును గొంపోవు రైల్వేనవవి. మియామి సముద్రతీరమున 150 మంది చనిపోయినవలల స్థానిక వార్తాపత్రిక అంచనావేయుచున్నది.

మూరురేవులలో వందలకొలది మునిగిపోయినవలలనూరు. ఈ ప్రదేశము నీటిమయమై యున్నదట.

క్లీవిడ్ మూరురేవులో 140 మంది చనిపోయిరట. రెండుపట్టణములు శిథిలములై పోయినవి. ఈరెండు పట్టణముల మధ్య నన్నరోడ్లు శవములతో నిండియున్నవట.

500 చనిపోవుట

వెస్టుపాలీని, సెప్టెంబరు 20:—ఉప్పెనచే 500 మంది చనిపోయిరట. 75000000 నుండి 100,000,000 డోలరుల నష్టము గల్గెనట.

88000 మందికి నిలువనీడలేకున్నదట. 1800 మంది క్షుతిగాతులైరట. 550 మంది చనిపోయిరట. ఇందులో 40 స్త్రీలు పిల్లలు మునిగిపోయిరి. ఒక్క ప్లావిడాలోనే 250 మంది చనిపోయిరట. పట్టణమంతయు నాశనమై డి.

ఆమెరికను రెడ్క్రాస్ సంఘమువారు అన్ని ఉపచారములను జేయుచున్నారు. ప్లావిడా పడమటితీరమున ప్రాంతస్థము లేకున్నను పంటలు పాడైనవి. మొత్తముగా వేపిండినులో తుపానుచే 1215 మంది చనిపోయిరట. వేలకొలది నిలువనీడలేకున్నారు. వేలకొలది క్షుతిగాతులైరి.

పరిషత్తు రాజకీయములు

నాగపాపామాయుని ఖండించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత)

పెటెంబరు 21:—పరిషత్తు పార్లమెంటులో చర్చకు ప్రభుత్వ కార్యక్రమమును చెల్లించుట ద్వారా మన దేశము నాగపాపామాయుని వసాదపులాగాను 1919 లో ప్రధానామత్యుడుగ నుండి ఆంగ్లో-పెరిషియా ఒడంబడికను తయారుజేసినపుడు, ఆర్థిక శాఖయందును, యాంధ్ర కార్యాలయమునను బ్రిటిషు యాంధ్రగులను ప్రత్యేక బెట్టి లంచము దీసికొనెనని ఆక్షేపించెను. మన దేశము చెల్లించిన ఒడంబడిక ప్రభుత్వము పెంతమాత్రము బాధించదనియు రాజకీయపరిస్థితులు పాడుగ నున్న సమయమున ఒడంబడిక పెరిషియాకు చాల లాభముగ నుండెననియు, తా నెన్నడును లంచము పెరుగననియు వసాదపులాగాను చెప్పిరి. వసాదపులాగారిని ముదారెవగారు సమర్థించిరి.

బ్రియండు ప్రేక్షక సంభాషణలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత)

పెటెంబరు 22:—బ్రియండుగారు తాను ప్రేక్షకగారితో మాట్లాడిన సంగతులను చెప్పిన పిదప, మంత్రిసభవారు వాటి ప్రాముఖ్యమును, ఉపయోగమును గూర్చి విశ్లేషణను కొనసాగించుకొని వచ్చేసభలో ఈ రాయబారము లలో ఉండు సాంకేతిక సమస్యలను పరిశీలించెదరు.

ప్రతిపక్షాధ్యక్షులము

విశేషముగ సాక్షు పోపుట

600 శవపేటికలను తయారుజేయుచుట

పెటెంబరు 20:—ఒక వియూమి, మియూమి సముద్రతీరమున నవ్వమైన ఆ స్థియే 25000000 నుండి 30,000000 డోలరుల విలువ గల్గియుండును. 1000000 డోలరుల విలువగల 18 అంకెల భవనమును మట్టుముజేయవలసి యున్నది. చాల పాడైనది. ఎవర్ గాడు హోటలు వైకెట్టు కొట్టుకు పోయినది. గుట్టుపు వందెముల సంఖ్యను నాశనమైనది. మియూమి రేవులో నున్న నౌక లన్నియు మునిగిపోయినవి. దేనుదేశపు విస్తృత గాడు 600 శవపేటికలు గావలెనని చెప్పిరి.

మైక్లూకోట్లో చాలభవనముల ఇంటికప్పులు ఎగిరిపోయినవి. 1000000 డోలరుల నష్టమైనది.

సెంటు పీటర్స్ బర్గ్లో జేలకొలది చెట్లు గంటకు 75 మైళ్లు వీచిన కుడిగాలిచే కళ్ళతో కూలెనట.

రివియారాలో నల్లమందు

మున్నగు మత్తుపదార్థములు

లండన్, సెప్టెంబరు 1:—రివియారాలో నల్లమందు మత్తు పదార్థములు మున్నగునవి విస్తారముగ దొంగతనముగ వ్యాపారము జరుగుచున్నదనియు పెద్దసంఖ్యములలో తిరుగుచున్నారే ఇందులకు కారకులనియు అందరిని బట్టుకొన్న ప్రాంసులో టన్ను చెలసాలలు చాలవనియు ప్రస్తుతముందున్న శాసనములం దీనిని నిర్మూలించుననియు పోలీసువారు చెబుచున్నారు.

మార్షెయిల్సుండి ఈపదార్థములు వచ్చుచున్నవట. ఇటీవలండి కొండకనుసులనుండి దిగుచున్నవట.

స్పెయినులో తిరుగుబాటు

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—తిరుగుబడిన శతశ్రీ దశాధికారులకు తోడ్పడిన తానే అధ్యక్షుడుగనుండి రిపబ్లికు ప్రభుత్వము నేర్పాటుజేసినదని డివిరానేనాని ఆలాధిసారాజు గారిని చెప్పరించెనట. రాజు ఒడంబడికను నైస్యములో గోల సాగుచున్నది. మరల క్రొత్తగ తిరుగుబాటు జరుగునే ఖాయనిమించుచున్నది.

ఇప్పుడు రాజు తన మాడవకుమారునిపేర రాజ్యమును కదలిబెట్టుటయే తరుణోపాయమునుచున్నాడు.

కొల్చుములుగూడ శతశ్రీ దశమలతో జేరెనట. అన్నియు భారతము లలోనే యున్నవట. వీరందరును డివిరాగాగారు రాజీనామా నీయవలెనుచున్నారు. డివిరాగాగారు అనారోగ్యముగ నున్నారు. తాని రాజుతో మాట్లాడుటకు క్యాబినెట్ బాధ్యత వేసుచున్నాడట.

బాగుపరిస్థితులు

క్రొత్తవిధానము

నాయకుల అభిప్రాయము

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 20:—ప్రధానామత్యుడు చెల్లించిన వసాదలను ఆంగ్లో-విండుకునేటిపాధ్యాయులు గనులసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు సమావేశమగుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు నియమించినన్న సంఘములో యజమానలయొక్కయు పనివాండ్రయొక్క ప్రతినిధులును ఉండురట. రైల్వలనుపయోగించువారి ప్రతినిధులుగూడ యుండురట. ఇతరపక్షమువారు వివరములలో వివరమునకు జేరదని అభ్యుత్సాహిత్వ అభ్యుత్సాహిత్వగ నుండును. అందరును ఆహ్వానించెదరట. 7 రోజులకంటె ఎక్కువపనిచేయుచోట్ల అశీర్వము యజమానులుగాని పనివాండ్రుగాని బ్రిట్టన్లకు జేసికొనవచ్చును. జిల్లాపరిషాదములచే భయములేకుండ ప్రభుత్వమునా రీకేవల ఆర్థిక ప్రాముఖ్యము నేర్పాటుజేసిరి.

గవలపనివాండ్ర కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు ఇంకను తీర్మానమును జేసికొనలేదు. రేపటియందయనువరకు ఆపు జేసిరి.

సాయకుల యభిప్రాయము

విడ్లదొడ్డులోగాని ఇతరచోట్లగాని జిల్లా పరిషాదముల నెవరును గోరుటలేదని కుమ్మగారు చెలియజేసిరి.

ప్రభుత్వమువారి ఏర్పాటులను పనివాండ్ర కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు రెట్టును నిరాకరించెద రనుచున్నారు. అధమము ఇంకొక రెండునెలల వరకైన పనివాండ్రు పోరాటం కేరెదరట.

వారప్రతికలవిక్రయము

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—స్థియగు, చిత్రపటములలో గూడుకొన్న లండన్ స్థానికులకు, ట్యాంకులకు, పెన్సిలకు చిత్రపటములకు ఆటల నాటకముల సంగతిగల పత్రికలను మ్యూసికంపెనీకి 2000000 పౌనులకు పరజాకాల్మ్యగ్యముగారు అమ్మిజేసిరి.

ఒక స్టాక్ బ్రోకరు కంపెనీలో కక్షిదాని సొమ్మును వాడునిందుకు అయిదుసంవత్సరములు ద్వీపాంతరవాసమును విధించిరి ఇంగ్లండులో.

నౌకలు విక్రయమగుట

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 19:—యునైటెడ్ స్టేట్స్ వారుకొన్ని నౌకలను 5,400,000 పౌనులకు విక్రయించెదరట. సోమవారము మరునాడు యునైటెడ్ స్టేట్స్ అంతటను ప్రకటన గావించెదర విషయమే అమెరికనులకే విక్రయించెదరు. 10 సంవత్సరములవరకు అడ్డులేకుండ పయనముజరుగుటకు ఒప్పుకొనవలెను. కొన్ని పర్యాయములు పయనము జేయవలెనను వరకుతో అమ్ముచున్నారు.

ఇంగ్లండులో వేడిమి

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 20:—ఇంగ్లండులో నున్నంత వేడిగ ఎన్నడునులేదు. 88 డిగ్రీల ఉష్ణముగ నుండెను. ఇంతతీవ్రముగ పూర్వముకప్పు 1860 లో ఉండెనట.

ధనికులకు, వర్తకులకు, నౌకావయనము

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 20:—లోడింగు దక్షిణఅమెరికాల మధ్య శ్రమితులగు దక్షిణఅమెరికా ప్రజలకును, వర్తకులకును పయనము నిమిత్తము బ్లాస్టరు కంపెనీవారు క్రొత్తగఅయిదు నౌకల నేర్పాటు జేసెదరు. మొదటినౌకను వేసి 18 నెలలులైనది. వసంబరునాటికి అంతయు పూర్తియగును.

వైమానికప్రమాదము

లండన్, సెప్టెంబరు 21:—ట్రాన్సు అట్లాంటికు పయనమును దలబెట్టిన ప్రెంచి వైమానికుడు స్వూయార్కులో నంటలో బడిపోయెను.

యధురముల వసూలు

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 21:—యూరపునుండి తిరిగి వచ్చి మెల్లనుగారు కూలిడిగారి కిట్లు చెలియజేసిరి:—యధురములను వసూలుచేసి తీరవలెనను అమెరికను విధానమును మార్చ వసపరములేదు. ప్రాపంచిక వర్తకపరిస్థితులు భాగ్యోదయమును నూచించుచున్నవి. ఋణపరిష్కారము ఋణగ్రస్తులకు బాధగడుండదు. ప్రాంసు ఋణ ఒడంబడికను ధృవపరచనని ఆశించుచున్నాను.

జర్నీ - జాతీయమితి

వెర్నెయిల్సుభావ మంతంచుట

లండన్, సెప్టెంబరు 17:—వెర్నెయిల్సు ఒడంబడిక అయిన పిదప జనీవా సంగతులు ఐదుగురుచే జర్మనీకి చాల త్వస్తిగ నున్నదని ప్రేక్షక గారన్నట్లు జర్మను జాతీయపత్రికలు వా కొనుచున్నవి. 1926 లో జర్మనీని ఇట్లు ఆపరించుదు రని 1919 లో అన్నచో వారిని పిచ్చివానిగనే భావించెడివారని ప్రేక్షక గారనిరి. జర్మనీపై మోపిన నైతికనీడ తొలగిపోయినదనియు లోకలో భావము అంతరించె వనియు ప్రేక్షక గారనిరి.

జర్మనీ కోల్పోయినవాటి వన్నిటిని క్రమేణా రాబట్టుకొనుటకు జర్మనీ ప్రయత్నించు గాని ఒక్కముడి అన్నియు ఇప్పుడే గావలెనని జాతీయమితికి ఒత్తికిని గలుగజేయదు. జర్మనీ గనుక విజయము గాంచిన, వాటిని ఐదులకొననట్లు ఒక్కమారు ప్రాంసును ఇచ్చివేయవలె నని జర్మను రాయబారులు కోరు వారు కారనిరి.

జాతీయవాదులు తీవ్రమును ఆక్షేపణలను మానవలె ననిరి.

జనీవా మాటలన్నియు ఉత్త బూటకము లనియు విదేశ నైస్యములు జర్మను భూమిమీద యున్నంతకాలము వెర్నెయిల్సు ఒడంబడికలో జేప్పిన రాష్ట్రీయత్రిక ప్రాముఖ్యములు అయిదు. ముఖ్యములలో పోలండుకు స్థానము నిచ్చుట కొప్పుకొనుట తప్పనియు ద్రూట్టిసి పత్రిక జర్మనీని దూరుచున్నది.

పానగొలాన్ నేనాని

తర్కిపై దండెత్తు యుద్దేశ్యమేలేదు
పానగొలాన్ నేనానిగిగాని వరితర ఏప్రభుత్వ పథ్యునకు గాని తర్కిపై దండెత్తు తలంపలేదనియు ఎవరో గిట్టరివారు ఇట్లు అనుచున్నారనియు అధికారికత్యా చెలియచున్నది.

అయుధవిసర్జన సభ

పెటెంబరు 21:—గ్రేటు బ్రిటన్, ఇటలీ, జపాను, స్విట్జర్లండు వలదన్నను మరల జాతీయమితి అసంఖ్య సమావేశమగుటకు ముందుగానే ఆయుధ విసర్జనసభను ఏర్పాటుజేయవలెనని ప్రెంచివారు గూరినటులు, జేయటకు ఆయుధవిసర్జన విచారణసంఘమునా కొప్పుకొనిరి.

ఇంగ్లీషు ఛానలు

నలుగురు బ్రిటిషు వ్యక్తులు ప్రయత్నించుట

కర్నలు ప్రేబెరుగారు మానుకొనుట
రగ్జీ, సెప్టెంబరు 20:—నేడు ఇంగ్లీషు ఛానలు నీరుటకు మోనామక్లిలండు కన్య హోరెన్ క్యాన్ గార్డు నిన్న సాయంకాలము 5 గంటలకు నీళ్లలో దిగిరి.

మూడవ ప్రయత్నములో విక్టోరియాక్రాన్ బహుమానమును బడసిన కర్నలు ప్రేబెరుగారు ప్రయత్నమునువలసికొనిరి. 10 గంటలు నీటిలో నుండెనట. పీలులేకపోవుటచే ఇట్లు జేసెనట. వీరందరును బ్రిటిషువారే. మ్యూసియటు కన్య నేటియందయము అయిదుగంటలకు కేవుగీసునుండి బయలుదేరెను.

బ్రిటిషు గనుల పనివాండ్ర సమ్మె

స్పిన్నిసుగారి యదృష్టము

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 19:—బ్రిటిషు బొగ్గుపనివాండ్రు సమ్మెగట్టుటచే స్పిన్నిసుగారికి మంచిభాధము గల్గెను. కొన్ని వారములలోనే ఆతనికి బొగ్గు వ్యాపారములో 12000000 నుండి 15000000 మార్పులు లభించెను.

బ్రిటిషు బొగ్గుసమ్మెచే ప్రాంసు స్కాండినేవియా, హాలండు దక్షిణ అమెరికాదేశములకు స్పిన్నిసుగారి బొగ్గు ఎగుమతులు 2500000 టన్నుల బొగ్గు మామూలుకంటె ఎక్కువ అమ్మెను. పూర్వము బ్రిటిషుమార్కెటుల కిచ్చు కంటె 2 వ లేదనిడింగూడ ఇతనికి ఇచ్చిరి. అక్టోబరు ప్రారంభములో మెయిల్ల కండిచ్చు ఇంత భాగ్యవంతు డగుటచే 5000000 పౌనుల గంటలకు బయలుదేరి జేయచున్నాడు. మరల ఇతడు గొప్పదాని 15/15 గంటలకు బయలుదేరును. అని తంతి

(ఆ. గా.)

ప్రపంచానుభవము

మహాత్ముని విడుదలను తెలిపిన దైవజ్ఞుడు

కార్పొరేషన్ ఎన్నిక

ఆశ్చర్యముగను, నిశ్చయముగను జరిగినది

8-9-26 కేసీని ఎస్. కణ్ణప్పమహర్షియార్ బహుశోధు రాయశేట వాడ ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు.
మనకు 2 శేక మూడు రోజులకు పూర్వము స్వరాజ్యపత్రికలో, స్వరాజ్యకక్షియొక్క భవిష్యత్తును శిరికైంద తాము వ్రాసినపంక్తు లునే జరిగినవి. శ్రీమంత్ సత్యనారాయణ జయసుంకుటయే గాక నరొక స్వరాజ్యకక్షికుండును జయ మందునని వ్రాసియుంటిరి. అతిశయోక్త్యర్థమగుట జరిగినది. ఇరవీ ప్రజలందఱు తమ జ్యోతి మయంగూర్చి చాలసంతస మందిరి.

జాతకము

మీ జాతక చక్రముగాని, శేక జననకాల నిరణయముగాని, చెండు లేనివారు జాబు వ్రాయుకేకముగాని మాత్ర వ్రాయవలయును.
మీక సంవత్సరము, నెలవారీగా నామూల్యముగా ఫలము వ్రాయుటకు రు. 2-0-0 పం. 5-00 రు. 7-8-0

ఆరూఢము

భవిష్యత్తును గురించిన, ధర్మవ్యాయంబున ప్రశ్నలు 5-టికి రు. 1-0-0. ప్రతిప్రశ్న 1-టికి రు. 0-4-0 రు. పి. చార్జి 2-5. వివరములకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

అత్యద్భుతము - సద్యోవిజయము ధరింపుడు

జయవళికరణిరక్ష

అపూర్వముగనునోషధితో నీరక్ష తయారుచేయబడెను. దీనిని ధరించినచో సకలాభీష్టములును నెరవేరును. కోరికలు సిద్ధించును, అధికారుల అనుగ్రహ విశ్వాసములు లభించును, వ్యాపారమున లాభము వచ్చును, ఉద్యోగము చేకూరును, పరీక్షలో జయముకలుగును, వేయేల ప్రతివిషయమును సఫలమగును భగవదనుగ్రహము కలుగును విశాచ

పీడలు, చేతబడులు మున్నగునవి గూడతొలగును. బిడ్డలకు గ్రహపిశా బాధలవలన కలుగు బాధలన్నియును గూడ తొలగును నవగ్రహము లలో శని మొదలగు ఏగ్రహమైన అనుకూలముగా లేనపుడు దానివలన బాధకలుగ కుండుటకును పుణ్య కరములగు నన్ని కోరికలును నెరవేరుటకును ప్రత్యేక రక్షలుగూడ తయారు చేయబడును.

ఒక రక్ష వెల 2 రూపాయలు

పది రక్షలు 15 రూపాయలు

ప్రత్యేక రక్ష వెల 50 రూపాయలు

టపా శిర్ష ప్రత్యేకము

వి. కే. శతగోపాచార్యులు

హనుమదుపాసీ - జ్యోతిష్కుడ

తిరుత్తని - చిత్తూరు జిల్లా చెన్నపురి రాజధాని

స్వదేశమిత్రన్

ఒక ప్రసిద్ధమైన తమిళ దినపత్రిక. మద్రాసు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.
సవనాగరికా ప్రపంచము మన జ్యోతిశాస్త్రములు మొదలైనవి ఆ బద్ధము లని ఖండించుచున్నది. ప్రస్తుతము ప్రకటింపబడుచున్న జ్యోతిషసంబంధము మొదలగు అనేక ప్రకటనలు సంపాదనకొర కేర్పడినవే

అయ్య!

తమచే సరిగ వ్రాయబడిన నాయొక్క సంవత్సర ఫలితములను చూచికొని నేను తృప్తుడనైతిని. మీసామర్థ్యము చాల ప్రశంసనీయము. మీరు యిందు జరుగబోవు పనులను గురించి చెప్పినప్పుడు నాకు చాల ఆశ్చర్యముకలిగినది. తమచేప్ప ఫలితములు ప్రొఫెసర్ రాకునోయ్, పోస్టల్ జారాగార్లును. మున్నగు యూరోపియన్ జో

గాని వేరుగాదు. అయితే వి. కే. శతగోపాచారిగారు మహాత్మాగాంధీ గారి విడుదలను గూర్చి వ్రాసిన జ్యోతిషమునుచూచి మేము అత్యశ్చర్యము నొందతిమి. ఇదియుగాక అతనికి యీజ్యోతిష విద్యయందున్న ఆసమానప్రతిభకు మనము అనేకములగు మననములు సర్పిరవలెను.

శ్మయలు చెప్పవాటికన్నను మిక్కిలి తృప్తికరముగానున్నవి ఈ శాస్త్రమునందు మీ కు భగవదనుగ్రహము చే అసమాన పాండిత్యము కలిగినది. భవిష్యత్తును గురించి చెప్ప ఫలములు చాల బాగుగా నిదర్శనమగునుగానప్రజల కందరికిని మీయందెల్లప్పుడు అధిక గౌరవమునక తప్పదు మీరు భవవత్సరూపులు, మీ కిచ్చుటకెట్టి బహుమానమైనను అత్యల్పమే యగును.

ఇట్లు తమ భక్తుడు

బహుశ్రీ శ్రీనివాస భాగవతస్వామి

82 తూర్పు రాజావిడి పెదకాంచీ పురం 21 నవంబరు 23

2598

తంజివిలాసము:—

వి. కే. శతగోపాచార్యులు

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తని, చిత్తూరుజిల్లా.

ప్రేక్షక

కు లన్నిటియ

ద్వితీయ శ్రీ ఆక్రమమాన్ తిరుత్తని.

పరయిర్వేషము

పవనూరు

అఖిలభారత మహామద్యము

హెడ్డాజి కాన్ఫరెన్సు

సన్మానసంఘసమావేశము

బొంబాయి పెరిపు కాన్ఫరెన్సు అధ్యక్షులుగ

నెన్నుకొనబడిరి

లక్నో, సెప్టెంబరు 21:—రాజ్ గృహ అఖిలభారత మహామద్యము హెడ్డాజి కాన్ఫరెన్సు సన్మానములు తొందరగా జరిగించునట్లు, డి.గో.బి.సి., ప్రేక్షకులను విస్తారముగా కాన్ఫరెన్సుకు పిలువజేయుచున్నది.

వివాదాత్మకాదు భవనము అధివారమున జరిగిన సమావేశము వివిధ ప్రశంసలు విచ్చి కట్టుట చేర్చుట యందు డి.గో.బి.సి. వనరులు యేర్పరచుటలోను నిధిని (ప్రొ. గు.కే.యాలలోను) జాపబడిన కృషి ఫలము సేరిగించెను.

28-వ తేదీన సన్మానసంఘ కమిటీయందు సభ్యులుగ జేర్చుకొనుట చాలించి ఒక డిప్యూటీ మేజరు వాగ్దానములు జేసినవారివద్దనుండి భవనము వసూలు జేయుటకు నిశ్చయింపబడెను. అవ్వనింపబడిన అతిథులకే భోజనపత్రిక సౌకర్యములు యేర్పాటుజేయబడెననియు యితరులు వారి కనుకూలముగ యేర్పాటు జేసికొనవలయుననియు నొక ప్రకటన చేయబడెను. డి.గో.బి.సి. శిబిరమువద్ద విచారణకర్తవద్దనుండిగాని సన్మానసంఘకార్యాలయమువద్దనుండిగాని డి.గో.బి.సి. టిక్కెట్టులు దీసికొనవలయుననిగూడ ప్రకటించబడెను. సన్మానసంఘ కార్యాలయముకే సర్ బాగునందలి డి.గో.బి.సి. శిబిరము వద్దను మార్చబడెను. కేంద్రాలలోనికి వచ్చుటకు యీ టిక్కెట్టు మిక్కిలి ఆవశ్యకము. వారాపత్రికలు గూడ ముందుగా ది.ఖాన్లుజేసి టిక్కెట్టు బయ్యవలయును. హిందూ క్రైస్తవ సంఘము ప్రసిద్ధులకు కొన్ని కాంటిమెంటరీ టిక్కెట్టు బంప సన్మానసంఘము నిశ్చయించెను.

అఖిలభారత మహామద్యము హెడ్డాజి కాన్ఫరెన్సు అధ్యక్షతవది వహింప బొంబాయి పెరిపు కాన్ఫరెన్సు యి. యి. లా.గాను ఎన్నుకొనబడిరి. 21 వ తేదీ సాయంత్రమునకు వారు లక్నోనుండి బయలుదేరుదురు.

మహామద్య గోరి అపవిత్రము

చేయబడెనను వదలి

జాఫరాబాదుగారి తండ్రి

ఇబినుసాదు ప్రత్యుత్తరము

లాహోరు, సెప్టెంబరు 21:— ఇలాఫత్తు కమిటీ అధ్యక్షులును, "జమిందారు" పత్రికా సంపాదకులునగు జాఫరాబాదుగారు దిగువ ప్రకటించిన తండ్రి నిరీక్షల యిబినుసాదున కంఠేను:—

"ప్రవక్త గోరిగల పచ్చనిమట్టును విశ్వసనము జేయుటకు మీరు తలచుచున్నట్లు పలుకుబడిగల పూర్వాచారపరాయణులు ప్రచండప్రచారము సల్పుచున్నారు. తుంటరులు నోరు మూయుటకు ప్రవక్త గోరి, గోరిగల గుమ్ముటమువిషయమై తెల్పు సంకటలు అసత్యములని స్పష్టముగ తెలుపవలయును. కాబట్టి మీసంతకముపై తక్షణమే ప్రకటన జేయవలయును".

యిబినుసాదు ప్రత్యుత్తరము

గుల్తాను యిబినుసాదు పారివద్దనుండి దిగువ ప్రకటించబడిన ప్రత్యుత్తరము నేను జాఫరాబాదుగారికి పంపెను. "పచ్చ గుమ్ముటను గురించి వ్యాపించబడిన నవరతులు అసత్యములు, నిరాధారములు. పచ్చగుమ్ముటను కాపాడుటకు నాప్రాణము, నాప్రియము గు విడ్డూర ఆర్పించెదను. నానాలములందు రక్తము ప్రవహించు నంతవరకును, నామకొన డి.గో.బి.సి. గోరిగల పచ్చగుమ్ముటమున కట్టి అపాయమును సంభవింపనీయును. అదేతరుల పవిత్రులగోరిలకు భంగము గలుగ నియ్యదు. గోరిల గౌరవముగ గాపాడి సంరక్షించెదను. మహమ్మదుగోరిని, ఇతర గోరిలను నిరపాయముగ సంరక్షించుట మాకర్తవ్యములలో ప్రధాన మైనది భగవంతునియెదుట ప్రమాణముజేయుచున్నాను. తుంటరులమాట లసత్యములని స్పష్టముగ ఎల్లరును తెలియజేయవలయును."

రబీరుల్లాఖాన్ బి.బి.సి. కర్మింపబడెననియు, విదేశ ప్రభుత్వములలో యిబినుసాదు రాయబారములు నడుపలేదనియు,

నడుపవలయుట లేదనియు, హెడ్డాజి స్వేచ్ఛాభంగము గలగ కేయలు కట్టినందుల మల్తాను విదేశ ప్రభుత్వములో నేయకాల దెనియు ప్రకటించి, యిబి.సి. వ్యాపింపజేయబడుచున్న వదంతులు నిరాధారములైన నని ప్రకటించగోరుచు యిబి.సి.సాదుగారు వారి బొంబాయి యేజెంటు ఆఫ్ ఫజల్ గాకి తంజినపిరి. (అ.ప్రె.)

త్రాగుడు శాఖామంత్రుల సిన్హా కాన్ఫరెన్సు

సర్ బేసిలు బ్లై కెట్టగారి సూచనలు

సిన్హా, సెప్టెంబరు 21:—1925 సంవత్సరములో జేసిన వాలో గావించబడిన జవంబడిన యిండియా దొరతనము ఆంగ్లంకించుటచే, తన్ములమున నల్లమందు మొదలగు ప్రమాదకరముల మందుల వ్యయము జేసేమందు తగ్గింప కూడావానిగా చర్చించుటకు సమావేశమైన త్రాగుడుశాఖా మంత్రులు, త్రాగుడు శాఖ కమిషనరుల కాన్ఫరెన్సు సర్ బేసిల్ కెట్టగారి ప్రసంగములో నేడు ప్రారంభమయ్యెను. సర్దారు జోగ్గెంద్రసింగు, సర్ ఎ. పి. పాత్రో మరయితరులు కాన్ఫరెన్సునకు వచ్చి కేంద్ర రివిన్యూబోర్డు సీనియరు సభ్యులు ఎ. ఆర్. ఎల్. టా. టెన్ హాముగాను అధ్యక్షత వహించెను. కాన్ఫరెన్సు నాల్గవసంవత్సరము జరుగవచ్చును. దేశమందు వ్యయమున నల్లమందుపై వచ్చు ఆదాయము గురించి కేంద్రప్రభుత్వమునకు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు తగవు సంభవించవచ్చునని సర్ బేసిల్ గారు నూచించిరి. సారాయిపై వసూలు చేయబడుచున్న ముంకము కేంద్ర దొరతనమునకు జెందినదిగాన, విదేశ సారాయిపై వసూలుచేయబడు పన్ను కేంద్రప్రభుత్వమున కిచ్చి చేయవలయునని, నూచింపబడెను. ఈనూచన విషయమై యిండియా దొరతనము తుది నిశ్చయమును ప్రయోగించవలయునని యి.వి.యము కాన్ఫరెన్సు కార్యక్రమాంశములందు జేర్పలేదు.

విదేశ సారాయి దిగుమతి గురించిన అధికారము విషయమై కాన్ఫరెన్సు చర్చింపవచ్చును. దిగుమతి యగు విదేశపు సారాయి భారతదేశమున తయారుచున్న విదేశపు సారాయిలపై ముంకముపెచ్చించి, సర్వరక్ష్యములందు కేంద్రవాదములకు జేర్చుట

లేదు చొప్పున సారాయి అమ్ముటకు అవకాశముల నిచ్చుట, వాకగ అమ్ముటకు విదేశపు సారాయిపై పన్ను విధించుట మొదలగు అంశములు చర్చింపబడును. దేశమందు నల్లమందు వ్యయము తగ్గింప అభివృద్ధికి తోడ్పడు నూచనలతో గల యిండియా కార్యదర్శి పంపిన డిస్పాచ్ కాన్ఫరెన్సునకు సరఫరా చేయబడును. తయారు చేయబడిన సమాచారము, కొంతమందిల దిగుమతిపై అధికారము గురించి కాన్ఫరెన్సు చర్చింపవచ్చును.

కాన్ఫరెన్సునందు జరుగుచున్న చర్చలవలన బ్రిటిషుయిండియానుండి యితర దేశములకు ఎగుమతిచునున్న యి.వి.య. పు మందుల తగ్గించుటకు ఒక తగినవిధానము కనుగొనబడునని ఎంచవచ్చును.

ఈకాన్ఫరెన్సుతరువాత రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కాన్ఫరెన్సు జరుగవచ్చును. ఆకాన్ఫరెన్సునందు యిండియా దొరతనము పాల్గొనదు. వ్యయమునుబట్టి త్రాగుడుపన్ను విధించుటకు సామాన్యసూత్రము లీకాన్ఫరెన్సులో చర్చింపబడును. (అ.ప్రె.)

ఒక ఘోరమరణము

హైదరాబాదుసింధు సెప్టెంబరు 20-ఒక భాగ్యవంతునకు మారుడు పెండ్లయిననాడే హైదరాబాదుకుమారుడు మైల్లదూరమందున్న టాండో హైదరాబాదు నివాసస్థుడు షక్తిలాగా నున్న తనసోదరునితో హైదరాబాదున నివసించుచు శనివారమునాటి రాత్రి భుజించి పికాడునెల్ల తిరిగిరా లేదు. నిన్న ఉదయమువరకును ఏమియు తెలియలేదు. కాని పోలీసువారు హైదరాబాదునకు మూడు మైల్లదూరములో రైలు లైనుపైనున్న కెలమును గాంచిరి. సాయంకాలమువరకు శవము గుర్తించబడక మృతము చేయబడెను. దుస్తులవలన వారిబంధువులు గుర్తించి ఏడియోమోషము జరిగియుండునని తలచిరి.

శవపరీక్ష గావించిన వైద్యుడు రైలుక్రిందపడి యుండెనోపుననియు గాయములవలన ఎవరో మోసగించియుండుననియు తెలిపిరి.

సింధురాష్ట్రమున దిట్టిన ఈ సంవత్సరము చాల హత్యలు జరుగుచున్నవి. అ.ప్రె.

జబల్పూరు, సెప్టెంబరు 21:—రేపు 22 వ తేదీనుండి జబల్పూరును కాట్నీలమధ్య జేను 8 అప్పు మెయిల్ల కండిచ్చు నట్లు ఒకరైలు జబల్పూరునుండి 18/3 గంటలకు బయలుదేరి 19/3 గంటలకు కాట్నీ చేరి అక్కడనుండి 15/15 గంటలకు బయలుదేరి 16/15 గంటలకు జబల్పూరును చేరును." అని తండ్రి వార్త వచ్చినది. (అ.ప్రె.)

మీ విడ్డూ ఒక రాజగును!

రాజ్యమైన ఆహారముచే అతనిని పోషింపుడు. గ్లాక్సో ఆహారము లన్నిటికిని రాజామాత్రమే గాక, రాజులకుకూడ ఆహారమునున్నది. ఐదు రాజభవనములందు రాచవిడ్డూలను ఇది పోషించుచున్నది.

మీ విడ్డూను కావలసిన ఆహారము ఇవ్వయమే పరీక్షించ నవసరము లేదు. గ్లాక్సోయందు ఇండియా దేశపు ప్రసిద్ధికి కావలసిన మిగడగలదు.

మీ సైన్స్

THE VIT AMIN MILK FOOD.

అల్ క్రెడె యంగు అందు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.

4

తెలంగాణ పేజ్ నెం. 40 మద్రాసు.

శ్రీరామత్రిశ్వాములవారి వేదాంతోపదేశములు

వత్సాంత్యమును చేసి, మోహమారుడై నిశ్చలత్వమును కలపించి, జీవన్ముక్తిని బహుముఖ మనపురి ముఖ్యధర్మము. వత్సాంత్యమును గొరి పంపారమును త్యజించుట, మోహమారుడగుటకు ప్రపంచమునకు తనకును గల సంబంధమును మరచిపోవుట, నిశ్చలత్వముకొరకు అవలంబించుట అనాదిమండి మనయాచారమై యున్నది. మనస్సు (ప్రధానావయవము) గ్రహింప సంకలించు మనమిట్టి పనులను చేయుచుండుము. మనమిట్లు చేయునంతకాలము, ముక్కుముసికొని అరణ్యవాసముజేయు మహర్షిని పైతము బెబ్బలి తినివేయును. సర్వసౌఖ్యముల ననుభవించు రాజాధిరాజును నైతము సామాన్యజ్వరము వీడించును. కావున యొప్పుడో, యొక్కడనో, యెవరితోనో, యేదోచేయవలెనని కాలయాపనజేయక నెంటుచే కార్యదీక్ష నవలంబించిన, చేయబూనిన పనులన్నియు నెరవేరును. కావలసినవి ఆత్మనిశ్చయము, ఆత్మశక్తి ప్రయోగము, ఉత్సాహము. భవనంతులైన విరోధాదులు సృష్టింపబడినది ప్రపంచము. కావున ప్రపంచమునందు భగవత్కృపలతో నిండియున్నది. లోకమంతయును ఒకే సమూహాలనున్న, విరోధము కలుగుటెట్లు? విరోధములేని యెడల భగవదుద్దేశ్యమునకు భంగము గలుగును. ప్రేమయను శ్రద్ధయను కొరకేగాకల యాభిన్నతత్వములతో నిండియున్న మల నొకదాని భగవత్సహాయము గ్రహించుటకు మనకొసంగి

నాడు. వనమట్టును భగవత్పదార్థము భిన్నరూపములను దాల్చి యున్నది. కొంతభిన్నరూపమును దాల్చినది. కొంతవృక్షరూపమును దాల్చినది. కొంత మృగరూపమును, మరికొంత మనుష్యరూపమును దాల్చినది. అన్నిటియందును భగవచ్ఛక్తినింశియున్నది. కాని మానవుడు ప్రజ్ఞాస్వరూపియై, సర్వవిధముల భగవత్కృపా ప్రచారమున కనుగుణ అవయవసౌష్ఠ్యము గలవాడగుటవలన, వానిని నేమిచుటయన, భగవంతుని నేమిచుటయే. వేదకాలములోవలె యజ్ఞములు చేసి వ్యర్థమునకుచేరుడడు. ఉపనిషత్కాలములో వలె వేదాంతవాక్యమునకుచే యీశ్వర సాక్షాత్కారమును జొంగును. మహాభారతకాలములోవలె, భక్తిజ్ఞానకర్మ యోగమార్గముల నవలంబించి, యంత్రములోకములకు చేరుడు. బుద్ధకాలములోవలె నైతికమార్గము నవలంబించి బుద్ధత్వమునొందును. పురాణకాలములోవలె బాహ్యచారబద్ధులై జీవయాత్ర ముగింపును. ఎట్లుచేసినను శ్రేష్ఠగలవారు ముఖ్యముగ గమనింపవలసినవారు మానవులు. మానవసోపరత్వము నెఱుంగని స్వర్గలోకనివాస మెల్లన. మానవసమత్వమును బోధించని యీశ్వరసాక్షాత్కారము నాకననధర్మము. ఆత్మగౌరవమును వృద్ధి జొందించని యోగములు రోగసమానములు. పరోపకార మెరుగని బుద్ధత్వము సర్వనీయము. మానవునియొద్ద నహనమును కలుగజేయు యాచారములు బహిష్కరణీయములు. ఎట్టిమార్గము నవలంబించినను, అనోన్యత్ర ప్రేమ ముఖ్యస్థానము నలంకరింపవలసి యున్నది.

భారతీయులకు వేదమునకు జీవన్ముక్తి కలదు. కలరా వేరు మొదలగు అంటువ్యాధులకుమాడ మారెన్ను మొదలగు అదిసాన వేదశాస్త్రములకు. ఆ వేదశాస్త్రములో సంభాషింపగలవారు, “జీవిత లారా, కనికరములేమందా మిరిట్లు ప్రజలమధ్య తాండవమాడును, మార్గకొలది జనులను మిప్పట్లన తెలుకొనుచున్నారే” యని అడిగినవారు “అయ్యో, మా పెద్దలందరు కనికరశూన్యులై యిట్లే తాండవమాడి యున్నందువలన మేమును అట్లే చేయుచున్నాము.” అని జవాబుచెప్పెదరు. మనదేశమందున ప్రచారములోనున్న భగవత్కృపలు, వీరభూషణులు, ఆచారములు, కర్మరలు మొదలైనవి పైతము కేవల మలవాటుపై నాధారపడి యున్నవి. అనేకులు స్వాతంత్ర్యమునైతితో ప్రసరించుటలేదు. స్వాతంత్ర్యమునైతి ఆత్మనిశ్చయము గోగిగయెడల, మనదేశమందే న్యాపించియున్న భక్తిసాంప్రదాయములు మొదలైనవి మనలను రాజాధిరాజులకన్న నెక్కువవారిగా చేసియుండెడివి. ఆచారములు మొదలైనవి మనస్వాత్కృత్యమును నశింపజేసి, మనలను స్త్రేణు కలరా వ్యాధులవలె నశింపజేయుచున్నవి. భక్తిగతిగియుండుట, బానిసత్వము ననుభవించుట, విరోధములుగదా? గురువు సాక్షాత్కారప్రహ్వస్వరూపుడని హిందువులనమ్మకము. బ్రహ్మమును తెలియచేయునది విద్య విద్యనుజెప్పవాడుగురువు. కావున గురువు విద్యాసహాయమునలన భగవంతుని చేరినవాడై యుండవలెను. లేక భగవంతునిచేరుటకు సాధనమైనను జేయుచుండవలెను. బ్రహ్మత్వము నెఱిగిన గురువు నిజముగా బ్రహ్మస్వరూపి. గురువులు అనగా భగవత్తత్వమును బోధింపగలవారు లోకములో చాలుమందిగలరు. ప్రేమచే తల్లి మనకు మొనటి పరువగుదున్నది. త్యాగముచే తండ్రి మనకు రెండవ గురువగుచున్నాడు. విద్యాబుద్ధులకు గరజి జ్ఞానోపదేశము నొనరించిన గురువు మోడవవాడు. సాంప్రదాయపరముగా మన మనేకమంది మహర్షులను గురువులవలె భావించుపనియున్నది. మనజాతియంద చుప్పించిన మహావీరులు, స్వాధ్యాయులు, దేశభక్తులు, భగవద్భక్తులు మొదలైనవారు మనకుగురువులు. మన మట్లుప్రకృతి వ్యాపించియున్న ప్రకృతి మనగురుస్థానము నలంకరింపవలసియున్నది. గురువుల సంపదని వినయవిధేయతలతో నేమింపవలెనన్న, వారియొద్దనుండి మనము గ్రహించిన పరిజ్ఞానమునకు మనము కృతజ్ఞులమై యుండుటయేగదా?

అప్పటమైన ఉన్ని వస్త్రములను ధరించి

వైద్యుల ఖర్చును తగ్గించుకొనుడు!

లాలింలిలో
తయారగు వాటిలో
ఈ దిగువ తెలుపబడినది
కూడ చేరును.
లాహీలు (లేక చద్దరలు)
బ్లాంకెట్లు
ట్రోజు
స్టానలులు
గార్డిగనులు
బాలకావళ్యాన్నిలు
మస్తకాలు
స్ట్రాపులు
మేజోర్లు
మొదలగునవి.

లాలింలి వస్త్రములన్నియు అప్పటమైన ఉన్నితో
తయారుచేయబడినవి పూచీనికబడును.
మరియు ధరించునట్టి వారిని చలించుకొనదును.
అవి దీర్ఘకాలమువరకు, తృప్తికరముగా ఉపయోగ
పడును.
మీకుగాను హిందూదేశమునందు హిందూదేశీయులచే
తయారుచేయబడుచున్నవి.
నయముగా దిగుమతిచేయబడుచున్న ఉన్ని
ఉడుపులనుచూచి మోసపోకుడు,
అని ఉన్నివలె అగవడను అయితే తేక్కువ రకము
నాలుగు చేర్చి నేయబడును. లాలింలి ఉడుపులై మీకు
ఉష్ణము నివ్వదు, బాగుగా ఉపయోగించదు.

ఎప్పుడును లాలింలినే వాడుటకు చట్టుపట్టుడు. మీరు చెల్లించునట్టి వైకమునకు పూచీనిచ్చుచేరు.

లాలింలి ఏజెన్సీ
బెంగుళూరు సిటీ-
చి క్ వే టు.

ఈ వస్త్రము ప్రాచీన ధరల నట్టిక కాచిలలతో పంపబడును.
THE CAWNPORE WOOLLEN MILLS COMPANY,
(BRANCH OF THE BRITISH INDIA CORPORATION Ltd.)
Post Box No 5, Cawnpore

విద్యార్థులు కావలెను 932
మొటారుకారులకు నడపుటకు, అగినకు సంబంధించిన
మెకానికలు పూర్తిగా నేర్చుకొనటకు 2 వార్షిక కావలెను.
832 ప్రాప్యకృతు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.
Principal
SKI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel. 3444 Madras

అనుభవ యూనాని జాతక ఫలములు
ఫలములు అద్భుతము!—స్థాపితము
1920 నవంబరు 11 ఆత్మశుద్ధికరము!!
ఇదిగదా! తామునేకమంది పండితులతో ముఖస్తా
స్థాపించియుండురు. కాని మమ్ములను మీరేల పరీక్షించి నిజా
నిజములు గుర్తించగ రాదు? జాతకముగాని, జన్మనక్షత్రముగాని
అవసరములేదు. మీరెంతిడీయె తెల్లపేరు, మీపేరు, విశిషిడి
ఆక్షరములతో (వాని అంకిత మాత్రమున లేదు) భాషము, స్వభా
వము, ధనము, పోదర, పోదరీ, వృద్ధి, మాతృ పితృ భావములు
విద్య, భూమి, వాహనము, సంతానము, శత్రు, గోగ, ఋణములు,
కళిత్రము, ఆయుర్భావము భాగ్యము, ఉద్యోగము, లాభో
లాభములు, ఆగతము, అనాగతములు, మొదలుగాగల విశేషాం
శములతో 30 ఫలములు, బహు నిదర్శనములుగా వ్రాసి రు
2-0-0 లకు పి. పి. గా అంపబడును. నెలవారీగా వక పంప
త్వర ఫలము వ్రాయుటకు రు 1-0-0 లు. బాల్యము మొదలు
జీవాంతమువరకు ప్రతి నెలవారీగా వ్రాయుటకుగాను చార్జి
రు 8-0-0 లు. ఆరామములు గృహములు, నిర్మించుటలలోనుం
పద గు ప్రదేశములయందు, యేయేదనువులు, యేయేదికల
యందు యెంతలోతుగానున్నదో వ్రాయుటకున్నూ వాటివల్ల
వచ్చిన కీడు మేలులు తెలుపుటకు చార్జి రు 2-0-0 లు. మీ
యిష్టమువచ్చిన 12 ప్రశ్నలను సరియైన పుస్తకము లిచ్చుటకు
రు 2-0-0 లు మాకు ప్రకటనలకు మానకు గ్రహింపవలయుక
వక్కసారి మా ఫలములు పరీక్షింపును. పరియైన దుజాపులేనిదో
సామ్మ నాపనుచేయబడును. 8072
యూనాని జ్యోతిషాలయం-గోపాలపురం
కాత్తపేట పోస్టు-గోదావరి జిల్లా.

తుపాను, అతివృష్టి, వటదలు

ప్రజల దురదృష్టము

కమిషనరు ఆధిపత్యమున ప్రభుత్వ భవనమున మహాసభ

వటదల సహాయకనిధి నేర్పాటుచేయుట

కరాచీ, సెప్టెంబరు 20:— కమిషనరునాడు సాయం కాలము ప్రభుత్వ భవనమున ఆధికారులు అధికారులు ఆధిక సంఖ్యాపక్షమున వచ్చియున్న మహాసభకు మిషనరుగా రాధికర్త్యమునొంది చి స ం ధు రా ష్ట్ర మం ద లి ఘో ర పూర్ణముగూర్చి ఈ ది గు వ రీ తి ని తీ ర్మా నిం చిరి. ఈ సమయమున వటదలను బాధితులైన వారి కట్టిపడే యముచేయగలవని ఆలోచించి, ఒక వరదలచే బాధితులైన వారి సహాయార్థము నిధిని స్థాపించుటకు ముఖ్య ఆధికారి ఆధికారులతో సూచన సంఘమును కార్యనిర్వాహక వర్గమును ఏర్పాటుచేయుటకు వారే ఈ నిధిని తగ్గితిని నిర్ణయించుటకు తీర్మానించబడినది. ఈ నిధిని కమిషనరుగారి సంతకముతో ప్రకటించబడినది:—

ఈ మధ్య కరాచీ నగరమున జ్వాలా అవధివలన అతివృష్టి తుపాను దోషములచే నగరమునందు చుట్టుప్రక్కల చాలవరకు నష్టము గలిగినది. వీరల గృహములు నాశనమైనవి. వారి స్వల్పమును కొట్టుకొని పోయినవి. జ్వాలా వడివడి గట్టు గండ్లుపడి వరదలవలన వంటలన్నియు చాలవరకు నష్టమైనవి. చాలకొంతలు కూలిపోయినవి. పశునాశమునకు మితిలేదు. పశువంటల నష్టము ప్రజాధర్మములవలన పూర్వకాలము. ప్రజలు వాటిని తమకే క్రితవల తిరిగిసంపాదించుకొనలేదు. తరచివంటి స్వల్పములను ప్రభుత్వము అప్పిచ్చి తిరిగి క్రమముగా తీసికొనెను. ప్రభుత్వము బాధితుల కష్టముల నణపజాలటకు ప్రయత్నింపవలెను. ఇండ్లు కూలట ఇంటిలో పంట పరికరములు సామగ్రి పోవుటలవలన గలిగిన కష్టము న పరిహరింపజేయువలెను. చాలవంటల తమకే క్రిత పోగొట్టికొనినారు. కరాచీ ప్రజల పాలకసంఘ సరిహద్దులలో నున్న 1200 ఇండ్లు కొట్టుకొని పోయినవని అంచనా వేయబడినది. వారికి తల దాచికొనుటకు తావులేదు. తిరిగి గుడి నెలవేసికొనుటకు రోడ్లము నీరుదలంపలేదు. గుడి నెల 80 రూపాయిల వ్యాపన 500 లు గడి నెలకు కావలసిన పరికరముల నీరుదలంపలేదు. దాకి రు 15000 రూపాయిలు కావలెను. ఇదిగాక అతివీరలకు తరహాత్రము వియ్యము బట్టలు ఈయవలెను. అప్పుడుగారి వారు తిరిగి పాడు కొనలేరు. దీనికి అధికము 5 కేల వరకు కను.

కరాచీ జ్వాలా కాలాల్లో నష్టపట్టులు ఇంతకును మించినవి. కరాచీ కాలాల్లో కరాచీనగర పరిధియంతటా తీవ్ర. చాల ఇండ్లు కూలినవి. చాల సొత్తు కొట్టుకొని పోయినది. 200 గుడి నెలకు 15 రూపాయిల వ్యాపన నిచ్చినది 8 వేలకును. వ్యవసాయదారుల భూములు ఇరుకై పోయినవి. గట్టుగొట్టికొని పోయినవి. వారినివాటికొట్టుటకు చాల ఖర్చుకను. ఇంతయు కరాచీలకు సొమ్ముకను.

గోరావారి కాలాల్లో ప్రస్తుతపు పంటయంతయు నాశనమైనది. ఇందులో రాగిచల్లులును పోయినవి. చాల గ్రామములు కొట్టుకొని పోయినవి. చాల పశువులు గలిగినవి. ప్రజలయావారపదార్థములు కొట్టుకొని పోయినవి. ప్రస్తుతావసరములకు అధికమును కలిగి వేలైనవని కావలయును. ఇప్పుడు బాధితులైన వారందరినీ కరాచీనగరమునకు పనిచేయు సౌకర్యములగూర్చి కార్మికులను మాత్రము జ్ఞాపకమునుకొనవలెను. కరాచీ పోలీసులచే చాలమంది ఇప్పుడు బాధితులగు నన్నవారి పురుషులనుండి వచ్చినవారే యిది జ్ఞాపకమునుకొనవలెను. వారికష్టములందు నగరమున వలీ పాదులు తమచే నైకంతులకు సహాయము చేసెదనని నమ్ముచున్నాను. ట్రెజరీ ఆపారనష్టముని దేశం దన్ని ప్రాంతముల ప్రత్యేయందును ప్రవరింపబడినది. కావున దూరముందున్న సింధు రాష్ట్ర భి శృద్ధి కోరు నా గు వం దాల నంపెదర! నమ్ముచున్నాను. బొంబాయి నగరమునకు సానుభూతితో 500ల ఖరీదయ్యెను. పూర్వము కరాచీలో కరెన్సీ గా వచ్చు వాడుకయిన 150 ల సంపిరి. ఇంక ఇరువది మది భారతీయులు 800 రూపాయిల వ్యాపన నిచ్చినయెడల తాను నమిగిలిన 50 ఇచ్చెనవలెనని ఇచ్చినవిధానములన్నియు న్యాయముగ విధియలకే సహాయము చేయుటయందు వినియోగింపబడును. రోడ్లముగా వేరినీ ఈయము. పరికరముల నిత్తును. వియము, బట్టలు చాలవీరలకును నిష్కర్షణములకును మాత్రమిత్తును. ఈ జ్ఞాపకమునకు తగ్గితిని అందరు సహాయం చేసెదనని నమ్ముచున్నాను. (అ. ప్రె.)

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారము

పూనాలో పిందులు సన్మానములు

చెన్నై పురికి బయలుదేరుట

పూనా, సెప్టెంబరు 21:— బొంబాయి మెన్షు సలీ భాయి బరోడాలాగారు పూనా కౌన్సిలరులలో యీ సాయంత్రము దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు టిప్పానీచ్చిరి. ఆ సమయమున పురపంచములు, ఐరోపీయములు, భారతీయులు స్త్రీలను చాలవంది వచ్చిరి. గవర్నరుగారును, ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులును, మంత్రులను, చాలమంది సామంతులును వచ్చియుండిరి.

అంతట అంజుమా ఇస్లామియా మర్యుక్ పార్టీ నిచ్చెను. కరువాత ప్రభుత్వమందిరమున విందుజరిగెను. రాయబారులు సెవలై ట్రెయినులో 8.30 లకు బయలుదేరి చెన్నై పురికి బయలుదేరు. వెంట బాడపాయిగారు వచ్చెదరు.

అంజుమా ఇస్లాంవిందు

నేడు సాయంత్రము హయాహాలో దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు పూనా అంజుమా ఇస్లాం పార్టీ ముసంగి సన్మానము చేసెను. అతిథులకు వాదాపు ఆరసంఘములు హిందూ ముస్లిములూడ పుష్కలములను చేసెను. సర్ ఇబ్రహీం హయాహా ఇఫరుగారు రాయబారులకు హృదయపూర్వకమును స్వాగతముసంగుచు వారు భారతదేశమున యెక్కువకాలము పంచామతేసిన బాగుండువని చెప్పిరి. రాయబారులు భారతదేశమున సంచారము చేయుటయందు గల యుద్దేశ్యమును వారు బాగుగ ప్రవృత్తింపిరి. ఇందువలన దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులకు ఫలప్రదముగనుండి రాయబారముచేసిన ప్రయత్నములు జయముగానునని నమ్మకమును చెప్పిరి.

రాయబార అధ్యక్షులకు గౌరవముగూడ ప్రత్యక్షమిచ్చుచు అంజుమా గా విం చి న సన్మానము నకు విందును లభించిరి. రాయబారులు భారతదేశమునకు ఆచరించుట మెట్టిదో, భారతీయుల యుద్ధియెట్టిదో చెప్పి నగోరిరి. వారిదేశము చాల వీరదలచుచేతను, భారతదేశమునకున్న సౌందర్యమును భాగ్యమును లేకపోవుటచేతను వారిప్రయాణము కొద్దికాలమనిపించెనని చెప్పిరి. వారు పనిచేసి యింటికి తిరిగి పోవలసియుండెను. అప్పుడు వారు తమ ము విధుల నిర్వహించవలయును. రాయబార సభ్యులు తమ కొసంపాద హృదయపూర్వక స్వాగతము నెప్పుడును మరచిపోమని చెప్పిరి. మహమ్మదీయ బాధితులు గౌరవము చేసిరి. రాయబారులు రాత్రి 10-45 గంటలకు కర్నూల్ బయలుదేరిరి. (అ. ప్రె.)

భారతరాయబారులకు నాయకుడెవరు?

దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతదేశమునకు వచ్చిన రాయబారులు దేశమునందంతటను పర్యటన మొనర్చుటకు వ్యవధిలేదు. వారి భారతదేశపు ప్రయత్నములలో సంప్రదించి మాట్లాడుటలన్నిటివరకును గుర్తుగగలరని నమ్ముచున్నాను. భారతదేశమున వీరు పొందగల అనుభవము కేట్రువుకునగు జరుగనున్న రాండులేటిలు కాన్సర్వేషన్లను దుపయోగింపబడును. సెనెటరు నెలలో ఈరాండులేటిలు కాన్సర్వేషన్ల జరుగుననియు, అప్పుటికి దక్షిణాఫ్రికా ప్రధానమంత్రి సామ్రాజ్యముసభ్యుడై తిరిగి వచ్చి ఈ కాన్సర్వేషన్లను స్వయముగ పాలనాకొనుననియు లండన్ వార్తాపత్రిక తెలియచున్నది. ఇప్పుడు భారతదేశమునకు రాయబారులకు వచ్చినవారిలో కొందరైనను ఆరాండులేటిలు సమావేశమున సభ్యులుగనుండెదరు. భారతదేశమునుండి పంపబడు రాయబారులపేర్లను ఇండియా ప్రభుత్వము వారి కిత్తురకు ప్రకటించెను. త్వరలోనే రాయబారులపేర్లు ప్రకటించబడగలవు. భారతదేశపు రాయబారులకు నాయకునిగ నుండవలయునను అభ్యుదయము నీడింపు ప్రభుత్వము నిశ్చయించిరిగి తేయుచున్నది. అట్లునుచో భారతీయుల విశ్వాసమునకు పాట్లపడె భారతీయుని రాయబారపు నాయకునిగ నియమించుట ఉచితము. దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయుల కిరాండులేటిలు సభ్యులందు ప్రతి గృహమెల్ల కలగజేయుటనుకొని తెలియచున్నది. (ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు)

మూడురోజులలో 44 దుక్కుల వర్షము

సిన్ధు, సెప్టెంబరు 21:— జబ్బుల్పూరునకు మూడు రోజులలో 44 దుక్కుల వర్షము గురిపడినది. గుజరాతు దక్షిణ సింధులో నింకను వర్షముతియింపవచ్చును. (అ. ప్రె.)

కౌట్రాంగులకు క్రికెటు

హిందువులు నిరుత్సాహకరముగ ప్రారంభించుట
పూనా, సెప్టెంబరు 20:— హిందువులు అయిరోపీయములకు అట్ల ప్రారంభించిరి. హిందువులు ప్రారంభమునందు నిరుత్సాహకరముగ ప్రారంభించిరి. వది నిమిషములుగాక మనుచే నా విఘ్న, వోపి గార్లు బౌలెరి. స్కోరేమియులేదు. మూడవవికెలు 19 లో పోయెను. నాలుగవది 27. వారిలో ముఖ్యుడు దేవధరు ఒకటిమాత్రమే స్కోరుచేసెను. అరగంట యైనతెనుక సి. కె. నాయుడు 88 రన్సులకు బౌలెయెను. ఈ పాహారసమయమునకు 5 వికెట్లకును 88 రన్సులు, (అ. ప్రె.)

పూనా, సెప్టెంబరు 20:— ఈ పాహారసంకరము ఆరవికెట్లు ఆఖరయ్యెను. 74లో వికెటుగారు కొట్టినబంతిని మేయరుగారు పట్టుకొని 91 లో గొడంబిగారి బంతిని పట్టుకొనిరి. దీనిని హోస్టిగావుపట్టుకొనిరి. ఒకటితరువాత ఒకటిగా 8, 9, 10 వికెట్లు ఆఖరయ్యెను. హిందువుల మొదటి ఇన్నింగ్సు 97 లో ఆఖరయ్యెను. అందులో 16 ఎక్కువ. హాలరుమేయర్ల వారింకు మొదటినుండి చివరకును ఉపద్రవకరముగ నుండెను. హిందువులు ఇంతవల్లముగ రన్సులు చేయుటకు గారణమే. క్రొత్తగా కేంద్రీకీనుండి వచ్చిన బాలరు మేయరు 88 రన్సులలో 4 వికెట్లు తీసికొనెను. 85 రన్సులలో హాలరుగారు 6 వికెట్లు తీసికొనెను. (అ. ప్రె.)

మిస్ జాకియా సలేమాన్

గాంధీమహాత్ముని జ్ఞాపకవచ్చుట

అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 21:— ఈజిప్టు సారస్వత నిఘంటురాలర మిస్ జాకియా సలేమాన్ నేడిచటికి గాంధీమహాత్ముని జ్ఞాపకమైనది. అయను నేట్ అంబాలాలో కరఖాయి గారియంట బసచేసెను. (అ. ప్రె.)

నౌకానిర్మాణము

లండన్, సెప్టెంబరు 21:— జాకా ఆఖరము 80000000 టన్నుల నౌకలు బయలుదేరుటకు సిద్ధముగనుండుట. ఇందులో 8498000 టన్నులు మోహారు నౌకలు. 1824800 టన్నులవి చమురుకాలవ నుపయోగించునవి.

లేనదివరదలు

రావల్పిండి, సెప్టెంబరు 21:— లేనదిలో వరదలు వచ్చి గట్టులు గండ్లు పడుటవలన రావల్పిండినెల్లప్పుడు పవనకుంపెనీ గదులు నీటిమయమైనవి. విద్యుచ్ఛక్తిసంపూర్ణముగ నాగి పోయినది. (అ. ప్రె.)

జెయిను ఆలయము దోచుట

లక్నో విలువచేయు ఆస్తికనుపడకుండుట

పూనా, సెప్టెంబరు 21:— కొన్నాళ్ళ క్రిందట ఒక భాగ్యవంశిమైన జెయినాలయములో జొరబడి ఆరుతాళముల పనులగొట్టి మూడు లక్ష రూపాయిల విలుగల ముస్లిని దొంగలపహారించిరి. విగ్రహముపై కిటుమందు నవరత్నములు పాదుగలవనవి. దానినే వారపహారించిరి. మంచిమేలైన పగడములు ఇంద్ర నీలములు సజ్రములు కనబడుటలేదు. పోలీసులు రాచోకి తీయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభ ఎన్నిక

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 21:— భారత వర్తకమండలి వారు బొంబాయి శాసనసభకు లాల్ నారాయణ్ గారిని ఎన్నుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

యంగ్గి ఘనము పత్రికపై చావా

50 వేలకు పరువునష్టము నీయవలెననుట

పత్రికామహాపరాధము చెప్పట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 21:— చర్ విక్రమ సామూగు గారు యంగ్గి ఘనము పత్రికపై ఒక వ్యాసము ప్రచురించినందులకు 50 వేలకు పరువునష్టముచావా చెప్పినకేసు నేడు కోర్టువారి యెదురు రాలేదు. పత్రిక సామూహగారికి తుమాపణ ఛెప్పచే కేసు ఉపసంహరించబడినది. (అ. ప్రె.)

డా॥ సూర్యదేవర సంజీవరాయణం.

నూతన దేవస్థానపు బిల్లు

మన హైందవ దేవస్థానములనుండి ప్రతిసంవత్సరము వచ్చుచున్న లక్షలకొలది వరుంబడిని సంరక్షించి దానిని సరిగా పరివర్తియోగము చేయుటకు గవర్నరు మెంటువారు 1817 వ సంవత్సరమునుండియు వాని మేనేజ్మెంటు తీసుకొనవలె యుండునని, 1863 వ సంవత్సరములో యీ దేవస్థానముల నన్నిటిని వాని మేనేజ్మెంట్ గాని జిల్లా తాలూకా కమిటీలకుగాని స్వాధీన పరచి వాని పరిపాలన విషయమై ఒక చట్టమును యిండియా దేశమున కంతకును వర్తింపజేయు ప్యాక్టు చేసిరి. అప్పటికి స్వల్ప అయినా వచ్చుచున్న దేవాలయములకు అప్పటి అర్చకులే తక్కువలపు మేనేజ్మెంట్ గా యేర్పడిరి. కాని క్రమక్రమముగా దేవాలయము వృద్ధి యొనరి యింకా మేనేజ్మెంట్ దానినంతయు తామే తమియి చేసికొనుచుండుచేత ఉత్పాదములు మొదలగునవి లేకపోవుటచే గాక వారి కుటుంబములు స్వామి వారి యీనామలను పంపిణీలు చేసికొనుటచేత అవి చిన్నచిన్న చక్రలై తునకు నిత్యపూజయింపజేయు క్రమముగా జరుగక దేవాలయములకు మరమ్మత్తులు లేక నానాటికి కిక్కిరింపులు కాజొచ్చి నవి. ప్రజలు 1868 వ సం॥ నెం 20 రు ఆక్టు క్రిందను పరిహారములను బడయవలెనన్న అమితసామ్య ఖర్చుచేసికొని కోర్టుల కెక్కవలసి వచ్చెను. ఈకారణముచేత యొక్కడనోతప్ప సాధారణముగా యీ దేవాలయములనుగురించి గ్రామములు యెట్టి జోక్యమును కలుగజేసికొన్నారో కాదు.

మర రాజధానికై నను పేరగ నొకచట్టమును యేర్పరచ వలెనని మన నాయకులు యిదివరకు మూడుసార్లును సార్లు ప్రయత్నించిరికాని వారి కోరికలు కొనసాగలేదు. ఈ కు యీ దేవాలయపు సామ్య తినుమరగుట దుష్ఫలమైనపుడు, మన ప్రస్తుత మంత్రివర్గమువారు ఆ 1925 సం॥ నెం 1 రు ఆక్టును ప్యాక్టుచేయించగలిగిరి. ప్రజాసామాన్య పెల్లపుడును యీ దేవాలయముల మేనేజ్మెంటు విషయమై తూర్పింభావము వహించుట స్వభావసిద్ధమగుటచేత వానిలోనుండియే యెన్నుకొనబడు మొదలగునవి కమిటీల సేర్పాటుచేసి యీ కమిటీ లన్నియు ఒకేవిధమైన నిబంధనల వీర్యవహించుటకు, పీసీసెని ఒక బోర్డు నియమించిరి. గొప్ప దేవాలయాలను మతములను బోర్డువారి క్రిందనే పరిపాలింపబడునట్లు చేసిరి. ఈచట్టములో కొన్ని లోపములున్నను వానిని క్రమేణా సవరించవచ్చునని యీ చట్టముయొక్క యావశ్యకతనుగురించి యెట్టి భేదాభిప్రాయము నుండకూడదు. పూర్వము బ్రిటిషుగవర్నరు మెంటువారి కున్న మేనేజ్మెంటు పాతకమునే యిప్పుడు ప్రజల కమిటీల కీయ బడి యొకమిటిలో యెట్టి లోపములు చేసినను, వెనుకటి ఆక్టు లోవలెనే యిప్పుడు బోర్డులలో దావాలు జేసికొనవచ్చును. ఈ ప్రస్తుత ఆక్టునుబట్టి ప్రజలందరితరపునను మన దేవాలయముల మీదను మతములూడను బోర్డువారును, కమిటీవారును నిరంతరము పై తనిఖీ చేయుచుండును.

సదరు 1925 సం॥ నెం 1 రు ఆక్టు పార్లమెంటువారు తమ గవర్నరు మెంటు ఆఫ్ యిండియా ఆక్టు క్రింద సేర్పరచిన విధానమునకు వ్యతిరేకముగ ప్యాక్టుకాబడినది గనుక ఆచట్టము అకాస్త్రియమని డిక్లరు చేయించుటకు తిరుపతి మహామారు మొదలగునాడు హైకోర్టులో నుమారు పదిదావాలు చేసివారు. సదరు ఆక్టు క్రింద యేర్పడిన బోర్డువారు గత 1½ సంవత్సరముల నుండి తీసికొనుచున్న చర్యలు ఒకవేళ హైకోర్టువారుకాని ప్రీవి కాన్సిలువారు కాని ఆక్టు అకాస్త్రియమని భయపడి తిరిగి మరియొక చట్టమును ప్యాక్టుచేసికొనుటకు మన మంత్రివర్గము వారు గవర్నరు జనరల్ గారి కాంక్ష ను దీసికొని కాసనపథ తీర్మానలో ఒక నూతనబిల్లును ప్రవేశపెట్టివారు. మొదట ప్యాక్టు చేసినచట్టము సరియైనదో కాదో తెలిసికొనుటకు రెండుమాడు సంవత్సరములు పట్టవచ్చుననియు యీ లోపుగ ప్రజలకు క్లిష్ట ప్రాణి కోడు 92 వ సెక్షను ప్రకారముగాని 1868 సం॥ నెం 20 రు ఆక్టునుబట్టి గాని కోరతగిన పరిహారములు యీ నూతన చట్టము తీసివేయుటచేత దేవాలయ పరిపాలనము జరాజక స్థితిలోనికి వచ్చుననియు, తమ పార్టీ వారు మెజారిటీలో నున్నపుడే తమ తప్పును దిద్దుకొని యెట్టి సంక్షేమానుజ్ఞలేని కాస్ట్రుక్షన్లుచేసిన చట్టమును ప్యాక్టుచేసినయెడల యిట్లుండు లన్నియు తప్పిపోవుననియు, మామూలు కార్యవిధానమంతయు త్రోసివేల్చి, యీబిల్లును అనేక ముఖ్యమైన సవరణలను మొదలపరచించిన నను వానిని విచారించుట కిది సమయము కాదని యు శేవలము కాలహరణమునకు మాత్రమే వానిని ప్రవేశపెట్టుచున్నారనియు అట్టి సవరణల నన్నిటిని యంగీకరించక మన మంత్రివర్గమువారు గవర్నరు మెంటు కాస్ట్రుక్షన్లపాక సభ్యులు, వారిచేత నియమించబడిన సభ్యులు క్రిస్టియనులు, మహమ్మదీయులు యీ మొదలగునారి సహాయముతో యీ రెండవ బిల్లును నిరంకుశముగ అతి తొందరతో రాబోవు యెన్నికలకు ముందు ప్యాక్టు చేయించివారు.

మొదటిఆక్టు అకాస్త్రియమే యెనవో దానిని కాస్త్రియముగ చేయుటకు బ్రిటిషు పార్లమెంటుకేగాని యిండియా దేశములోని యేకాసనపథమున అధికారము లేదు. కాబట్టి యిది

యొక నూతన చట్టమని పేరుపెట్టి గత 1½ సంవత్సరమునుండి మొదటి ఆక్టు క్రింద బోర్డువారును గవర్నరు మెంటువారును తీసికొనుచున్న చర్యలన్నియు కాస్త్రియమునని డిక్లరుచేయుచు యీ రెండవచట్టములో ఒక సెక్షను యిట్లున్నది. ఈసెక్షను ప్రకారము మొదటి ఆక్టును కాస్త్రియముగ చేసినట్లేయనియు అట్లు చేయుటకు యీ కాసనపథవారి కెట్టి యధికారము లేదనియు మన మంత్రివర్గమువారు తమ మొదటి తప్పును దిద్దుకొనుటలో క్రొత్తతప్పులు చేయుచున్నారనియు, అట్లాడి కృష్ణ స్వామి అయ్యదగవారును, ఎ. రంగస్వామి అయ్యదగవారు మొదలగు న్యాచువారులు చెప్పుచున్నారు. ఈవిషయమై అద్యక్షులు జనరల్ గారికి వివరించి భేదాభిప్రాయము లున్నపుడు మనంబి సామాన్యుల చర్యలవలన ప్రయోజనములేదు. ఈ నూతన చట్టమునకు గవర్నరుజనరల్ గారు అంగీకార మిచ్చినను, మన లాయర్లు యింతటితో వకటిపెట్టుటలేదు. హైకోర్టులోని ప్రస్తుత వ్యాజ్యములు జరుగుచుండుటయేగాక నూతన వ్యాజ్యములు దాఖలగునట్లు కనుపడుచున్నది. ఇది బహు శోచనీయమైన విషయము. ఈక్షేత్ర చర్య అంతరించేతను గర్హించబడతినదే. వీరు యొక్కటికేమివారిని బుజుటి ప్రజాసామాన్యమును తృణీకరించి కిరంకుళముగ సవరణల నన్నిటిని త్రోసివేసి, అహంకారపూరితులై పట్టుదతో అతిశ్రద్ధునుగ తమకు పరవులనండి లేచిపోవుననియుమాన యిట్టిచట్టమును మామూలు చర్యలను అనలంబించక ప్యాక్టుచేయుట యీ మంత్రివర్గము వారికి తీరని కళంకము కలిగించినది. ఇట్లు ప్యాక్టుచేయుటలో వీరి యాద్యక్షులలో కొన్ని మంచిచెసను ప్రజాసామాన్య ప్రభుత్వమును కొనసాగించుటకు యీ మంత్రివర్గమువారును వీరి పార్టీయును తగినవి స్పష్టమైనవి. దేవాలయములు చాలాభాగము బ్రాహ్మణుల చేతులలో నున్నవి. కొంతవారైనను యీ సర్దుమువారి యభిప్రాయములను గమనించి యీచట్టమును ప్యాక్టుచేసి యుండినయెడల వారు కోర్టులకు పోకుండనుండేమివారేమో? ఇప్పుడు బలవంతముగా ప్రవేశపెట్టబడిన యీ బోర్డు వారికి అర్హతలును భక్తులునుమాడ అడ్డుకులు కలుగజేయుచున్న యెడల వీరేమి చేయగలరు? ఉభయ పార్టీలను అహంకార పూరితులై యొక్కొకమనస్సువుతు ఇకభర్తృత్వముయొక్కడికి? ఈ మంత్రివర్గమువారికి రాజనీతిజ్ఞానము బొత్తిగ లేదనియే వీరి చర్యయంతయు కలదిచేయుచున్నది. ఇది సందుచేసికొని దేవాలయమునంతయు తినుమరగిన యర్హతలందరు తమకు పండుగ దొరకినదని సంతోషించుచున్నారు. మొదటిచట్టమునే పార్లమెంటువారిచేత కాస్ట్రుక్షన్లుచేత మనదానినిగ యీ మంత్రి వర్గమువారు చేసికొన్న యెంత బాగుగనుండును? ఇప్పుడు ప్రజలు యెట్టి పరిహారమును పొందవలెనన్నను నులువైన మార్గము లు కనుపడవు. ప్రతివిషయములోను యీ బోర్డువారి చర్యలకాస్త్రియమునని కోర్టులలో డిఫెన్సు పెట్టుచున్నయెడల మన కిప్పుడున్న న్యాయసాహాయ్యము చాలవు. ఈబోర్డువారి ఖర్చులకు సామ్య చేయవలెను. ఇదివరకు ఖర్చుపడిన మూడు రెండు లక్షల ద్రవ్యము బూడిదతో పోసిన పన్నీరు చందమునను. కాబట్టి యెన్నికలైన తరువాత నూతన కాసనపథవారు యీరెండు చట్టములు రద్దుపరచి ఒక నూతన చట్టమును యేర్పాటుచేసి, ప్రజలను అనవసరముగ కోర్టులకు పోకుండ చేసెదనని నిమ్మచున్నాను.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజుగారు 16,17 తేదీలలో కాసనపథకు నిలబడిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థి. వీరితోపాటు శ్రీయుతులు శివుడు శివరావుగారు, నిడవపల్లి తాలూకా కాంగ్రెసు సభకు కార్యదర్శి రెవెన్యూ ప్రగడ మండ్యేశ్వరశర్మ గారు, బొడ్డుపల్లి లక్ష్మీ చరసింహంగారు, కల్లపాలెపు బ్రహ్మసందరావుగారును, కొత్తూరు, ఇనుకపల్లి, పంగిడి, వేగేశ్వరపురం పోలింగులలో ప్రతిగ్రామములోను ప్రచారము గావించిరి.

18, 19 తేదీలలో తాడేపల్లిగూడెం మాధవరం పోలింగులలో గ్రామాదులలో శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజు గారు, శివుడు శివరావుగారు పరిష్కరి రాజగోపాలరాజుగారు ప్రచారము గావించిరి. శ్రీ నారాయణరాజుగారితో పాటు శ్రీ శివరావు నుబ్బారావుగారు ఖడ్గప్రచారములగుడ గావించిరి.

శ్రీ నారాయణరాజుగారు యీనెల 25 వరకు నింకను నిడవపల్లి, తాడేపల్లిగూడెం డివిజనులలోని గ్రామాదులలో ప్రచారము సలుపుచుండెదరు.

గ్రామాదులలోని పోలింగుదరు యీసారి ఎన్నికలకు కాంగ్రెసువారిని బండి బాధమున పొందవలెననియే నిశ్చయించుకొనునట్లు తెలుపుచున్నారు. అన్ని కులములవారు జన్మనివాసీ అభ్యర్థులకల్ల దేశమునకు వీరుచు లాభము కలుగలేదనియు స్వలాభమయై గత 6 వత్సరములలోను గవర్నరు మెంటు పక్షముననే వోటుయిచ్చివారనియు అందువల్ల వారంటే యిట్లుమేలేదనియు చెప్పుచునేయున్నారు.

(స్వకీయ విలేఖరి)

జొన్నాడ

(ఒక విలేఖరి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

వి 11-9-26 తేది రాత్రి జొన్నాడ గ్రామములో కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల ఎన్నికలకు ముగ్గు గ్రామములతో సంప్రదింపబడు తాలూకాకాంగ్రెసు కాన్వెన్షన్లను శ్రీయుతు నరసింహదేవర సర్వనారాయణగారు విశ్లేషిరి. ఈగ్రామము పోలింగుచేసినను అసలయూరుకు ఒక మెంటువారు మాత్రమే మున్నునె. ఇక్కడను మంచికోడ్డు సోద్యము కలను. కాని శ్రద్ధుతో అనుచరులు జొన్నాడ గ్రామమును ఆలమారు పోలింగుచేసినను చేర్చక నాలుగుమైళ్ల దూరమున వివిధమైన రోడ్డు సోద్యముకాని జొన్నెల్ల పోలింగుచేసిననునకు చేర్చిరి. ఈగ్రామములో దాదాపు 800 వోటులన్నాడు. పెద్దాపురం డిప్యూటీ కలెక్టరుగారికి యీవిషయమై చెప్పబోవునను ఫలితము లేక పోయినది. మొదటినుండియు యీప్రాంతము వోటుల కాంగ్రెసు అభిమానులు. గత ఎలక్టులోమాడ యీగ్రామములందరు స్వామినాయుడుగారికి వెంకటరత్నంగారికి తమవోటు నిచ్చిరి. ఇప్పుడును కాంగ్రెసు పక్షావలయునకే తమవోటు నిచ్చుటకు కృతనిశ్చయమైయున్నారు. పోలింగు చేసినను నూర మరటులన చాలమంది వోటులు ప్రమాదమునకు నెరచి వోటు రికార్డు చేయవలెను. ఆలమారు పోలింగుచేసినను గతసంవత్సరము తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలకు 101 కి 80 మంది వోటుల వోటు రికార్డుచేసిరి. అధికారులు జన్మను పక్షావలంబుల సలహాలకు ప్రేరేపణలకు చెవియొగ్గక యిప్పటికే నను ప్రజాసామాన్యము ఆలోచించి వోటుచేయుటకు అవకాశమేర్పరచుట భావ్యము. అధికార లిక్తనను తిమిచ్చుకొను మూడుమందారా? ఈసంవత్సరము క్రొత్త గణపతి నవరాత్రులు యీ గ్రామములు చాలవైభవముతో నిర్వహించున్నారు. కాంగ్రెసు అభిమానులకు మద్దతు నుబ్బారావుగారు రెండురాత్రులు హరికథాకాలక్షేపముచేసిరి. వీరికథలు చాల దేశభిమానపూరితములుగ నుండును. ఖడ్గ దాహవిషయమై హరికథా కాలక్షేపములో వీరు సభికులకు చాలఉత్సాహము పురికొల్పి ఖడ్గ వ్యాప్తికి తోడ్పడుచున్నారు.

ఈకోజ సాయంకాలము నరసింహదేవర సర్వనారాయణగారు గణపతి మందిరమువద్ద సభ యేర్పాటుచేసిరి. నాలుగువందలమంది శ్రీ పురుషులు సభకు విచ్చేసిరి. కొంతసేపు గ్రామభూమి పాటయిన తరువాత సర్వనారాయణగారు దేశములోని వివిధరాజకీయ కక్షలవారియొక్కయు, సాంఘిక పక్షావలంబులయొక్కయు ఆచర్యములను, పద్ధతులను తెలియజేసిరి. కాంగ్రెసుపక్షములోనే, పహానాయకుల మనుకొనే వారే వ్యక్తి అభిప్రాయములకు, అభిమానములను పురస్కరించుకొని అహంభావము వీడలేక, మాతృసంస్థయగు కాంగ్రెసును డీక్షింపచేసి దేశానర్థమునకు ఎట్లు దారి తీయుచున్నది వ్యక్తపరచిరి. కాంగ్రెసునందు హిందూ మహమ్మదీయ కక్షలకు అంకాశమునీయక, కులప్రాతినిధ్యములకు చోటాపంకక, ఉద్యోగ నిష్కేకారమునకు తావియొక స్వరాజ్యపక్షమువారు రాజకీయచరంధరు డిగు నెహ్రూపండితుని యాజమాన్యమున ఎటుల స్వరాజ్యనిర్దర్శకు కృషి సలుపుచున్నది బోధచేసిరి. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదలకేతులై, తెలగా, కమ్మ, రెడ్డి, బలిజ, కులకక్షలకు ప్రాధాన్యమియ్యక, ఉద్యోగములకు కాంక్షించక, దేశసేవయే ప్రధానముగ పెట్టుకొని, స్వరాజ్య పక్ష అభ్యర్థులకు టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు, కంఠుల వీరరాఘవస్వామినాయకుగారు, డిక్లిన వెంకటరత్నం చౌదరిగారు ఎటుల పాటుబడుచున్నది సభికులకు తెలియజేసిరి. విద్యుట్ల గ్రామములో పంచాయితీ సేర్పాటు చేయుటకు గ్రామముల సమ్యక్తులు నిచ్చిరి. స్వరాజ్య అభ్యర్థులకు వోటునిచ్చుటకు గ్రామములందరు వికృతకంఠముగా తెనియుపరచిరి.

పారిపోయినవిలు

గుంటూరుజిల్లా బాపట్లతాలూకా, నంద్యాలగ్రామ కాపురములైన యిద్దరు పిల్లలు దేశముమీద లేచిపోయినారు. వీరి పేర్లు అన్నంరాజు వేంకట్రావు సేతారామయ్య అయిఉన్నవి. వీరి నయను నుమారు పండ్లెండుయెండు. ఒకడు ఎద్దువాడు, మరియొకడు గామవచాయగాడు. ఇద్దరిని సాగుగాట్ల జిల్లు గల, వీరి తల్లిదండ్రులు కను రీతివారు. వారిని విడుదలచుచున్నారు. ఈసుగ్గు కాకినాడలో ఉన్నట్లు వారు ఉత్తరము వ్రాసివారు. విచారించగా యొక్కడ కాసరాదేను. కనుక ఎవరికైనను తెలిసియున్నయెడల యొక్కడి చిరునామాకు తెలియపరచిన చాలా సంతోషించెదము.

నేడే తేదికి రా. 1926, 26

నంద్యాల, పొన్నూరుగూళ్లు, గుంటూరుజిల్లా.

నేతపరిశ్రమ విచారణ సంఘము

కార్మిక సంఘ ప్రతినిధి సాక్ష్యము

కార్మిక సంఘము తీరపురము, హైదరాబాద్, మాధవరావు గారు నిన్నటి పూర్వము 2-30 గంటలకు దూది నేతపరిశ్రమ విచారణ సంఘము వారి యెడల వాత్సల్యముగ సాక్ష్యము నొసంగిరి. మదరాసు కార్మిక సంఘమునందు 6000 ల కార్మికులు సభ్యులుగ గలరనియు, ప్రస్తుతము 1918-వ ఏట మన మలా ప్రారంభించబడినదియు, తమ పంపుముయొక్క ప్రతినిధిగ సాక్ష్య మొసంగుటకై కోరబడియుంటి మనియు బహిరి ప్రభుత్వమున అధ్యక్షులు నాయకుగారు సాక్షిని విచారించిరి. అధ్యక్షుని ప్రశ్నలకు సమాధాన మొసంగుచు పనిజేయు గంటల కాలము తగ్గింపబడినను తయారగుగడ్డ అధికముననున్నదనియు, నేతనలు స్వల్పముగ పూర్వముకంటె నృద్ధియైనను కార్మికుల జీవన వ్యయాధికృతనబట్టి చూచిన అదియొక వృద్ధి యని జెప్ప విలు లేదనియు, అన్ని విధముల జీవనమున కయ్యోడి యు అమిత మగ పెరిగిపోయినదనియు బహిరి.

ఈవిషయమును ధృవపరచుటకు పరియగు వివరము లేమి యైన ఇవ్వగలరా యని అధ్యక్షులు పలుమాటలు ప్రశ్నించిరి. సాక్షి తమ జెప్పినది కార్మికు లొసంగిన సాక్ష్య మనియు వలయునో లెక్కలను తంపగల మనియు జెప్పిరి.

కార్మికుల పనినిపుణత

భారతకార్మికులు, అందు ముఖ్యముగ చెన్నపురిలోని కార్మికులు పనియందు నైపుణ్యములేనివారు కారనట కారా ము లెవ్వరని అధ్యక్షులు ప్రశ్నించుచు బొంబాయినున్నగు తదితర పట్టణములకంటె చెన్నపురి కార్మికులు నిపుణులాయని బ్రశ్నించిరి. సాక్షి ప్రత్యుత్తరము మొసంగుచు తాము బొంబాయి లేక తదితర పట్టణములందలి కార్మికులతో పోల్చలేదనియు చెన్న రాష్ట్రముందలి పట్టణేతర ప్రాంతములతో బోల్చిచూచిన చన్నపురి కార్మికులు నిపుణులే యనియు, మరయును చన్నపురి నుండు కార్మికులకు శిక్షణగల పెడి పరిశ్రమ విద్యాలము మొక్కటియైన లేవనియు, బొంబాయిలో కొంత ప్రాథమిక శిక్షణమైనను గలపబడుచున్నదనియు ఈపైవిషయముల నెల్ల గమనించిన చన్నపురి కార్మికుల నైపుణ్యమును సందేహించ విలు లేదనియు బహిరి.

"బహిరి" విధానమును తీసివేయవలయునని జెప్పితే, దాని నెట్లు తొలగింపవలయు ననుప్రశ్నకు జవాబుగ సాక్షి, మిల్లు వారు కొందరు కార్మికులను అదనముగ నిలవయుండు కొనవలె ననియు, వనివా లేవరైన రాకపుడు వీరిచే పని జరుపుకొనవలె నుగాని ఇప్పటివలె శలవుపెట్టేయొడి పనివారే బదిలీపనివారిని కుదిర్చిపోయెడి ఏర్పాటు కూడదనియు ఈపద్ధతివలన ఇంక నెన్నియో చెడుగులు గలవనియు బహిరి.

అధ్యక్షుని మరియొక ప్రశ్నకు సమాధాన మొసంగుచు పని వారిని తగ్గించుటచే ప్రస్తుతముండేవారిపై భారపడికమాయెనని కార్మికులు గోలపెట్టుచున్నారనియు, క్రొత్త మంత్రములపై పనిజేయు మొదలిడిన పిదప చాలనుంది పొందయదృష్ట్యము, వృద్ధులనుండు నొప్పిచే బాధితులగుచున్నారనియు, వీరికంటెను ప్రాతయంత్రములే మేలనుచున్నారనియు, మరికొందరు పనివారి నొసంగినవో మాత్రము క్రొత్తగొప్పలపై పనిజేయుట కామోదించురనియు బహిరి. కొందరికి కేతనము లొకంత వృద్ధ జేనుబడినను మొత్తముమీద కార్మికు లెల్లరు వాదము పూర్తియగుపరికి చాల దుర్బలులై యుండుననిరి. అందుచే పాత వగ్గములపై పనిజేయుటయే మేలని తలంచుచున్నారని బహిరి

నేతగాండ్ర నగలు ఆదాయము

ను గూర్చిన ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరములు జెప్పమ చెన్నపురి ఓకేతపులో పనిజేయువారికి ప్రారంభించుటతోడనే దినమునకు 10 అణాలు ఇస్తురనియు మిల్లులలో 5 అణాలుమాత్రమే యయు, మాసమునకు నేతగానికి సగలు ఆదాయము రు 20 లు అనియు బహిరి. మిల్లు మజనును లొసంగిన సంఖ్యకు రు 22 లు అనియు చెబితేని ఇంతవృత్తిపై మెట్టుండగలదని అధ్యక్షులు బ్రశ్నించిరి. ఈవిషయమై కొంతకప్పు జరిగిన పిదప సగలు ఆదాయమును నిర్ణయించుటలో ఇరువురకు విధానము భేదించినటులు లేతను. కంజెలించుచుచూ, నూనెకేయునూ, సహాయము మొదలగువారి కేతనములు గూడ నేతగాండ్ర వేతన ములలోగలవి సగలు ఆదాయమును తేల్చుటవలన రు 20 లు వచ్చునని సాక్షి తెల్పెను. నేతగాండ్ర వేతనములు ప్రత్యేకముగ లెక్కపెట్టబడినవోగాని రెంటిని కలపరాదు అధ్యక్షులు నడిచిరి.

నిమిత్తుల పండిత పారికిమన్ కాలిగారు సాక్షిని కొన్ని ప్రశ్నలడిగిరి. సాక్షి తన సాక్ష్యమునందు చెల్లినటులు ప్రతిమా

నమును హాజరుబోసిను నొసంగిన హాజరయ్యెడివారి సంఖ్య వృద్ధి యగుటకు మారు తగ్గిపోవునను యభిప్రాయమును నూచించిరి.

గృహ సౌకర్యములు

గృహ వసతులను వృద్ధిగావించిన కార్మికుల నైపుణ్యము వృద్ధి గాగలదను విషయముపై కాలిగారి ప్రశ్నలకు సాక్షి సమాధాన మొసంగుచు ప్రస్తుతము కార్మికులు నివసించెడి గృహములు చాలఅసౌకర్యముగ నున్నవనియు, ఈ గృహములందు నివసించుటవలన యజమానుల కనేకవిధముల లోబడవలసి వచ్చుచున్నదనియు, మేస్త్రీలు వీరినిబెట్టు కష్టములకు లెక్కయేలేదనియు, కడప యూనియన్ లో జేరబడినవిషయ మునకూడ నిర్బంధములు జేయబడుచున్నవనియు, ఒకయూని యను సభ్యులకును వేరొక యూని యను సభ్యులకును శలవుల నొసంగుటనున్నగు విషయములలో భేదము జూపబడు చున్నదనియు, తక్కువజేతనము గల పేదవారు మాత్రమే ఆయండ్లలో నివసించ నిచ్చుగింతుగనియు, చాలమంది కార్మికు లీయండ్లలో నివసించుటకుఅయ్యున్నను గన్నరదిరనియు బహిరి.

కాలిగారు:— జీవనవ్యయము చాల తగ్గినవో మీ యూనియను కార్మికులకు తక్కువజేతనము లంగీకరించు వటుల జేయగలరని దలంచెదరా?

సాక్షి:— ఈమధ్య చాల సమంజసముగనే యున్నది. తక్కువ అందులకై యూనియను ప్రయత్నింపగలదు.

పిదప మజాంతాడుగారు మరికొన్ని ప్రశ్నలడిగిన పిదప సాక్ష్యము ముగింపబడినది. అధ్యక్షులు నియనుగారు, సాక్ష్యము నొసంగుచు యూనియనువా రింతకంటె నెక్కుడు వివరములు సంపాదించిన యుక్తముగ నుండేదని నూచించిరి. సాక్షి భదులు జెప్పిన పరియగు సమాచారముల చెలికొనుటకు యూనియనువారికి గల ఇబ్బందు లనేకములనియు, పనివారికి శలవు దొరకుటయే కష్టమనియు వలసినవిషయములపై వివరములు ముందు వ్రాసి యంపెదనమనియు బహిరి.

రేపు ఉదయము 11 గంటలకు 255 నిచారణ సంఘము వారు సమావేశ మయ్యెదరు.

దూది నేతపరిశ్రమ విచారణ సంఘము

దక్షిణభారత వాణిజ్యసంఘమువారి సాక్ష్యము

దూది నేతపరిశ్రమ విచారణసంఘమువారు తేడు 2-30 గంటలకు దక్షిణభారత వాణిజ్యసంఘము (ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సు) కార్యదర్శి సి. గోపాలమూనగుగారి సాక్ష్యమును గైకొనిరి. దక్షిణభారత వాణిజ్యసంఘము (ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సు) తీరపుర సంఘకార్యదర్శి సి. గోపాలమూనగుగారు బాధిపుబోడ్ల వారి ప్రశ్నలకు సమాధానములగ నొసంగినవ్రాతప్రతియొక్క సారాంశ మిక్రింద పొందుపరచబడినది.

బోడ్లవారి ప్రశ్నలు నేతపరిశ్రమయందలి విషయమును సహజముగ తెలిసికొనవల గల స్వభావము గలదియున్న పని యు, అనేకసంఖ్యల పెక్కువిధములుగ సాక్ష్యమొసగుట నైజ మనియు, వాని నెల్ల క్రోడీకరించి అతిశయోక్తులను, నిరాధారములను పదవి నిజమునే గ్రహించి యజమానులకు కార్మికులకు ప్రజలకు శాస్త్రయ మొనగూర్చుటయందు బోడ్లవారిపై గల భార మధిక ముగిరి. మారకమువిషయములలో ప్రభుత్వమువారు బోడ్ల వారి పనులకు సానుభూతి గన్నరపకుండుటకు వాణిజ్యసంఘము వారు విచారమును దెలిపిరి. ఒకపిల్లింగు ఆరుపెన్సుల రేషియోను ప్రభుత్వమువారు మార్చుకేయకుండుటచే దూదిపరిశ్రమ చాల కష్టముల పొత్తనది. భారతమిల్లులకు అధికముగ మారకముందు వచ్చెడి వస్తువులలో వాణిజ్యసంఘములను వచ్చెడి ఆదాయము ఎన్నియో మడుంగు లెక్కుముగ నుండును.

రూపాయినిలవమారకములలో తక్కువైనను అధికమైనను సరకు తయారు జేయు ధర ఒకటిగనే యుండుటయు సన్నని గుడ్డపై నిర్మించిన నూటికి 12½ వంతు చాకగ లభించెడిసౌకర్యము తోగలసి రూపాయిపై చాల సూక్ష్మముగ ఎకుమతివాణిజ్యము ఆధోపడియుండుట మొదలగు అసౌకర్యములు భారతీయ మిల్లులకు చాల ఇబ్బంది గలగజేయుచున్నవి.

మానేజింగు ఏజెన్సీ విధానము

మానేజింగు ఏజెన్సీ విధానము దేశమునందలి దాదాపు అన్ని పరిశ్రమలందు గలను. ఈవిధానమునుగూర్చి ఎవ రెంతగ జెప్పినను దీనివలన గలగు లాభము లనేకములు గలవు. అందు చే భారతీయ వాణిజ్య జీవితమునుండి యొక మారుగ ఈవిధాన మును దీనివలన గలయు. వాంఛనీయమును గలదు. కావున ఉత్పత్తిపై కమిషను అమ్ముము కొనుగోలు మొదలగువానిపై దీనినిఉపయోగింపవచ్చును. మానేజింగు ఏజెన్సీ విధానముయొక్క

మేల్లకు ప్రశంసించుచున్నాను మంచి ఫిక్సును వ్యాపారమునకు స్వతంత్రమగు నిర్వహకము వలన గలుగు నిపుణత గమనింప కుండుటలేదు.

ముడిదూదిపై మాత్రమైనను ఎగుమతిపన్ను విధించుట కి సంఘమువారు నిరసింతురు. కాని జవానువారినుండి దిగుమతి యగు నూలు గడ్డలు మున్నగు సామానులు గాంచిన యభివృద్ధిని బట్టి నూలుపై 40 పిల్లింగులు లేక అంతకు తక్కువయగు పన్నును విధించుటకు ప్రతిహతులుగారు. జవానువారిగుడ్డలపై కానలిన అనపు పన్నును బోడ్లవారి నిర్ణయంప అర్హులు జవాను బంగారు ప్రాంతండ్లకై సర్వ ప్రయత్నములు చేయుచున్నది. ప్రభుత్వ వశములొనన్న ప్రైవేటుకు చాలినంత సౌకర్యములు, దేశములో పరిశ్రమ నెక్కుడు ఫిక్సుగజేయుట భారతీయ మారకపు రేషియోను తగ్గించుట మున్నగు ప్రాథమిక సాధనములు ప్రస్తుతము పరిశ్రమయందున్న మాంద్యమును చాలవరకు నివారించగలవు అనిరి.

నేత పరిశ్రమయందలి మాంద్యము దేశముండ్ల వ్యాపించి యున్నదనియు ఒక ప్రాంతమునం దొకంత అధికము వేరొక వో అధికముగ నున్నదనియు బహిరి. మారకము, రైలుపముద్రములపై ప్రైటు జవానుదేశమునకు సమీపముగనుండుట మొదలగు భారతదేశీయ పరిస్థితులే ఈ మాంద్యమునకు ప్రధానకారణములు. ప్రపంచమున కంతటికిని సంబంధించిన. దేశన పరిమాణము యంత్రములచేత మారుజేయు వ్యయాధిక్యము; మొదలగు సహజముల భారతీయ మిల్లుల మాంద్యమునకు కారణములు గాకపోలేదు. ప్రస్తుతముండే పరిస్థితులే మార్పులేకుండయుండే పక్షమున ప్రస్తుతమాంద్యస్థితిగల కారణములు కార్యక్రమము లనియే జెప్పవలెను. ముడిప్రతియొక్క ధర ఇంకను తగ్గినవో ప్రస్తుతముండే కష్టము లింకను నివారించబడవు. కొన్ని మిల్లులు తాత్కాలికముగ మూయబడవలసి వచ్చును. గుడ్డలు, నూలు ధరలలో క్రమముగ క్షిణి ఉండవలయు. యుద్ధానంతరము రైతు గుడ్డలను గొనెడికే క్షిణియు కొంతవరకు మాత్రమే ఈ పరిశ్రమయందలి మాంద్యస్థితికి కారణమాయెను. భారతీయ ప్రజలు ఎక్కువ పన్నుని గుడ్డలపై ఆధిపించుటవలన భారతీయ మిల్లుల కొంతకై నష్టమిందువలన గలుగుచున్నది. వర్తమాండ్రు, పీటుండ్రు, 40 వ నెంబరు నూలు మొదలగువానిలో జవాను లేక తదితర విదేశముల పోటీవలన భారతీయ మిల్లులకు కొంతకష్టము గలిగెనని బహిరి.

బొంబాయి, అహమదాబాదు పట్టణములు గాక తదితర పట్టణములందలి మిల్లులవలన రైలుపట్టణముల వాణిజ్యమున కెట్టి నష్టముగాని పోటీగానిలేదు. మిల్లులు ఒకదానితో నొకటి పోటీ జేయుస్థితి భారతదేశముం దింకను రాలేదు. ఇంకనెన్నియో మిల్లుల కవికాశముగలదు. 1924-25 సంవత్సరములలో చే మగ్గులకు పరిశ్రమ ఛోటితగ్గెను. మానేజింగు ఏజెన్సీ ట్టుకు ఉత్పత్తిపై కంపెనీ లాభముపై కమిషనే ఎక్కువ సామాన్యమనియు, అదియే యుక్తమనియు బహిరి.

బొంబాయి, హైదరాబాదు అహమదాబాదులందు తక్కువ కాలము అప్పుల పద్ధతి విరివిగ వ్యాపించియున్నది. అదిఅంత స్థితిమైదిగాదు. ఇచ్చట అతిధాన మంతగలేదు. మిల్లులు తమ పరిశ్రమ కనుబంధములుగానట్టి, సంబంధము లేకట్టి పరిశ్రమలపై ధనమును వెచ్చించుట యుక్తముగాదు. భారతదేశమందు పరిశ్రమలకు నూటికి 1 లేక 9 వంతుల వడ్డీపై రుణము దీయబడుచున్నది. ప్రతి పండు జిల్లాలలో నెల్ల ఈపట్టణమందలి మిల్లులకు ఏజెంట్లు ఉపకాలులు గలను. చన్నపురియందు కేంద్ర ప్రతి మార్కెట్టులేదు.

కార్మిక సమస్య

వేతనములందు నూటికి 75 వంతులు అధికృతయును, పనిజేయు గంటల తగ్గించుటయు, ఇతర ప్రదేశములందు వలె చన్నపురియందును వస్త్రములు తయారుజేయుట కగు వ్యయమును వృద్ధిజేయుటకు కారణమయెను. చన్నపురి నేతగాదు 1 వగ్గుముపై నేయజాలిన బొంబాయినేతగాదు 2 వగ్గుములపైను లాకుమైన నేతగాదు 3 వగ్గుములపై 6 వగ్గుములపైను నిర్వహించగలదు. యంత్రములు, మిల్లులలో లెక్కకట్టు పన్ను తొలగింపబడవలెను. కంపెనీ నూపరటాక్సు ఎప్పుడో తొలగించియుండవలసినది. జవాను గూడ భారతీ మిల్లులు తయారుజేయు చేతిండ్లలకే లీలు మున్నగు రంగుగడ్డలను తయారుజేయగదంగిన విదేశముల మార్కెట్టు లన్నిటిని క్రమముగ భారతదేశము గోల్పోవును. ప్రతిపై ఎగుమతి పన్ను ఉండరాదు. అనిరి.

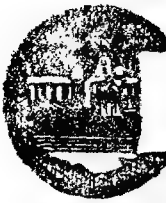
మధ్యాహ్న మిసహాధానములపై కొన్ని ఉపప్రశ్నలు వేయబడును.

వర్ష పాలమువలన నష్టము

సి. ధురాష్ట్రము, సెప్టెంబరు 21:— నువూర్లు జిల్లా పానో లభింతులకాలో నింతవరకు అభివృద్ధివలన గలిగిన నష్టము నుమారు 5 లక్షలుండునని అంచనా వేయబడినది.

అ. ప్రె.

సాహిత్యము

ఉచిత హెచ్చిమాను వైద్యశాల:—డా॥

ఆర్. ఎ. ఆచార్యగారు శేపు యాచైద్యశాలలో (రాయపేట నెం 1 జనరలు పీటర్సుకోడు) శేపు 6-15 గ వారముపాటుగిరి ఉపన్యసించెదరు. ఎల్లరు విచ్చేయ (బాధితలు).

రాయపేట డివిజను ఎన్నిక:—రాయపేట డివిజనులో కాన్స్టేబుల సభ్యుని ఎన్నిక కనివారం 25 వ తేదీన జరుగునని కమిషనరుగారు ప్రకటించిరి. పి. ఎస్. నరసామి నాయుడుగారు ఒక్కరే అభ్యర్థిగ నియమింపబడిరి.

గుంటూరు జిల్లా థియేట్రలు స్టేషనునంద రైలుపట్టాలపై 25 సంవత్సరముల వయస్సుగలవాడు మరణించిపడియండెను. అతని పూర్వోత్తరములను గుంటూరు రైల్వేస్టేషనువారు విచారించుచున్నారు.

ఆత్మహత్యలు:—తిరువళ్ళీటి డివిజను పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు మాన్ గారు నేటిదినము రెండు ఆత్మహత్యలు పంచాయతీలను జరిపిరి. తిరువళ్ళీటియందలి ఒక చెప్పలవర్తకుడు గడదిన స్వామినారము పల్లవరం వెళ్లెను. కాని జ్వరము వచ్చుచే ఆదినమే తిరుగవచ్చెను. బాధ అధికముగనుండుటచే తిరువళ్ళీటి కోనేటిలో పడివచ్చిపోయెను. దొరసామి అను మిల్లకుల రోగమువల్ల బాధపడుచు, బాధను సహించజాలక తిరువళ్ళీటికి వచ్చెను. ఇతనికి వారముదినములక్రింద వివాహమయ్యెను.

మోటారు ప్రమాదము:—నేటిదినము ఉదయం నాడుబిలి రోడులో ఒక ఆంగ్లేయవర్తకుడు మోటారుబండిలో వచ్చుచుండెను. ఎరుగక సైకిలుపైన మరొకరు వచ్చుచుండిరి. ఆ సైకిలుపై వచ్చువానికి అడ్డును తగలకుండునట్లు మోటారు బండిని తప్పింప మోటారుద్రోవరు యత్నింప బండి ట్రాంక్వేమ్ నుకు డిక్లోట్టుకొనెను. ద్రోవరు బండినుండి క్రిందబడినెను. ముఖమునకు బలముగ గాయములు తగిలెను. కాని బండిలో నున్న ఆంగ్లేయునకు, సైకిలుమీద నున్నవచ్చువానికి ఎట్టిగాయములు తగలలేదు. మోటారుబండి సైకిలు రెండును చెడిపోయినవి.

రాకపోకలు:—బొబ్బిలి సహారాజుగారు నేటిదినం ఉదయం ఉదకమండలమునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి. మేజరు రైటు ఐ. యం. యస్. గారు నేటిదినం ఉదయం మెట్టుపాట్లం మెయిలులో చెన్నపురికి వచ్చిరి. గవర్నరుగారి అంగరక్షకుడగు కాప్తను బూటియ ఈడ్ బ్రహ్మముగారు నేటిదినం ఉదయం మెట్టుపాట్లం మెయిలులో చెన్నపురికి వచ్చిరి. మద్రాసు కలెక్టరు హిల్లను బ్రానుగారు నేటిదినం ఉదయం ఉదకమండలమునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి.

కలనలు బింగిగారు నిన్న రాత్రి మెట్టుపాట్లం వెళ్లిరి. కె. సి. రాయ, డాక్టరు మత్తుగార్లు బెంగళూరునుండి నేటిదినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

మద్రాసు పోర్టుట్రస్టు చేర్చు కలనలు బ్రాడ్ ఫర్లు రెస్టిగారు నేటిదినం ఉదయం బెంగళూరునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి.

కరెన్సీనోట్ల దొంగతనము:—నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము పట్టులోసాముల వర్తకుడగు హరితరాజు మల్లుందు గారు 800 రూపాయలు బాంకునుండి కట్టుటకై అంగడినుండి బాంకి పోవుచుండిరి. ఆస్థానియను పిథిలో ట్రాంబండి దిగి పి. అందు ఒ. బాంకివద్దకువెళ్లి చూచుకొనగా 49 నూరురూపాయలు నోట్లు గలకట్ట మాయమయ్యెను. తక్షణమే అతడు పోలీసువారికి కస్టోమంట్లు ఇచ్చెను. పోయిన నూరురూపాయల నోట్లనెంబర్లు నీదిగవ ప్రకటించబడినవి.

జె. ఇ. 44—86242 మొదలు 86247 వరకు

జె. ఇ. 44—86217 మొదలు 86219 వరకు

ఆర్. డి. 84—52517

యస్. డి. 65—62025

జె. ఇ. 48—88289

బి. ఇ. 83—67328

కె. ఇ. 47—8092

ఈ నెంబర్లు గలనోట్లు దొరకిన ఆదినయమును తనకు తెలుపవలయుననితూర్పురేంజిపోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరుగారు కోరుచున్నారు.

రాజీనామా

రై పబ్లిషును హతాత్తుగ వచ్చుటంబమున బాడ మాపిన క్విట్ట పరిస్థితులచే జాతీయోద్యమములయం దేనెంత మాత్రమును బాల్కానుట కవకాశములేదు గనుక నేడు మొదలు రాజకీయ రంగమునుండి విరమించుచున్నాను.

జాతీయోపసంఘములం దింతెదమక నాకుంగల సభ్యత్వములకు అభ్యర్థిపదవులకు విముక్తిపత్ర మొసంగుచు తదీయ సంఘాభ్యర్థకులను సభ్యులను సంగీకరింపవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

“సవళక్తి” పత్రికా సంపాదకత్వమును గూడ వసలు కొనుచున్నానని పత్రిక యొక్క పాలనా సంఘమునకు నిజమిందు చున్నాను.

గంపలగూడెం, కో॥ మె॥ కృష్ణారావు బహద్రు. 20-9-26.

మాసిలామణి విల్లెగారు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థితవ్వము నుపసంహరించుకొనుట

మాసిలామణి శిశు రిటుల వ్రాయుచున్నారు:—

ఈమధ్య నాకు కుటుంబమునందు గల్గినయెడతాటువల్లను, ప్రస్తుతమున్న ఆరోగ్య సంస్కరణమునకు యొన్నికల ప్రచారమునందు పాల్గొన జాలనని, కాపనసభకు నాయత్వధర్మమును నుపసంహరించుకో నీయవలెనని తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమునకు వరఖాస్తును పంపుకొంటిని. ఈవిషయమును విశ్రాంతి యందు నేను ప్రచురింపగోరుచున్నాను.

బంద్రావతి

నంపాదకుడు: వసం శంకరశర్మకవిగారు- పత్రికాండ (కర్నూలు జిల్లా)

కృష్ణ దేవరాయల స్మరణ, రామాయ నక్షత్రమాలిక, దత్తమండలమున ఆంధ్రభాషాస్వామి, ఓటు ప్రవాసము, ఓటుపాటు, ఆగస్త్యశ్రావణ, కర్నూలుమండల ఆంధ్రగ్రంథాలయము, జానకి అను చిన్నకథ, మన్నగునతి పేర్కొనబడదగినవి. వలయువారు పై చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఈ ఆంధ్రమాసపత్రికను కృత్జ్ఞతతోనందుకొంటిమి. ఇది ప్రతి మాసము 15 వ తేదీన ప్రకటింపబడును. జాను జూలై ఆగష్టు సెప్టెంబరు డిసెంబరు నెలలలో నెలవడెన నాలుగు సంచికలును మా కార్యాలయమునలంకరించెను. చందా సాలుకు రు 1-2-0 మాత్రమే. వీనియందు చాల ఆకర్షకములగు వ్యాసములు కలవు.

భీమవరం టపాబంట్రోతు ద్రోహము

ద్రోహి వెంకట్రావు పట్టుదుట

భీమవరం సెప్టెంబరు 21:— భీమవరం తెలంగాణా పోలీసువారు మద్రాసులో భీమవరం పోస్టుజవాన ద్రోహి మావోతీయుచున్నారు. అనేక కంపెనీలకు ఆర్డర్లు పార్శ్వలోని వస్తువుల సపకరించి చిరునామా దారుడు కనబడలేదనియు తిరుగగొట్టివేయబడె బడిన ద యు తిరుగగొట్టుచుండెను. ఆద్రెసు లన్నియు తిరుగగొట్టినవివచ్చి పట్టెటాల్లో నివే. చాలవరకు గడియారములే అపహరింపబడినవి. ద్రోహి వెంకట్రావునాతడు 30 ఏడ్ల వాడు పట్టుడినా (ఆ. ప్రె.)

కౌట్రాంగులరు క్రికెటు

బహుళక: మధ్యాహ్నము ప్రారంభమగును

పూనా, సెప్టెంబరు 22:—రాత్రియంతయు తుప్పర వడుగునే యుండెను. ఉదయము మంచుపర్వముగరిసెను. ఉదయమున ఆడుటకు విలులేకపోయెను. నేలబాగున్నయెడల మధ్యాహ్నము ఆట తిరుగ ప్రారంభింతురు. (ఆ. ప్రె.)

వర్షపాతము

సిన్హ, సెప్టెంబరు 22:—దక్షిణ బర్మా సంయుక్త పరగణాలం గజరాతు, మధ్యభిండియా తూర్పు కొంగణములందు సామాన్యముగను స్థానికముగ ఉత్తరబర్మా అస్సాము బెంగాలు బీహారు, మధ్య పరగణాలు, కూర్గు, మద్రాసు, దక్కనులలో ను వర్షమున్నది. ఒరిస్సా మలబారు, బొంబాయిలోనూడ అక్కడక్కడ వర్షమున్నది.

సూచన:—పెర్షియానా శీవయు నుండవు. (ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

మహాంటుకోడువందు సభ

కానసభలకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచుటకు గాను మహాంటుకోడువందు మన్నా రామి కోవిలయందు నిన్న సాయంత్రములకు సభ జరిగెను. అరుణాచల నాయకరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

సభ్యులూర్తిగారు ప్రభుమును తమిళభాషయం దుపన్యసించిరి. మన దేశముల దుస్థితిని వర్ణించి స్వరాజ్యమురానిది యాయుబుండులన్నియు తొలగజాలవలెనని. కాంగ్రెసు దేశక్షేమమునకై అనేక పంచత్సరములనుండి పనిజేయుచున్నది. జప్తిముపక్షమునకు విశవము కార్యక్రమము లేదు. నిరంకుశాధికారులకు సహాయముజేయుటే చాలపని కావున ఓటరు ఆలోచించి ఎవరికి ఓటుజేయవలెనో తెలిసికొనెదడు గాక. స్వరాజ్యపక్షమువారు గావించిన మేల్కన వివరించి కాంగ్రెసువారికి ఓట్లనీయవలెనని హెచ్చరించిరి.

బి. ఎల్. కాశ్మీగారు పిమ్మట నుపన్యసించుచు జప్తిముపక్షమునందలి లోపములకు వివరించి వారు ప్రజలవిశ్వాసమును గోల్పోయిరి. కావున కాంగ్రెసువారిని ఎన్నుకొనవలెనని కోరిరి.

ఎం. రత్న సభాపతిమరలార్చు, కృష్ణస్వామి పావలరు గారునూడ అరవమున మాట్లాడిరి. కానసభకు 4-వ అభ్యర్థిగ నూచింపబడిన ఎన్. గోవిందరాజులమడతార్చు గారునూడ ఉపన్యసించిరి. సభ ముగిసెను.

భారత మహిళాసమాజము

17-వ తేదీన అడయాగులో జరిగినకాఫీ సంస్థ సభ

యందు యాదిగువ తీర్మానములు ఆమోదించబడెను. మదరాసు కానసభకు స్త్రీలు ఎన్నుకొనబడుటకు అనుకూలముగ వరతులు విధింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు నలుగురు స్త్రీలను కానసభ్యులుగ నియమించవలెనని యాసభవారు గోరుచున్నారు.

2. స్త్రీలయొక్కవయస్సు నిర్ణయము 18 నుండి 16 వరకు హెచ్చించుటకు యాసభవారు చాల యిష్టపడుచున్నారు. కావున 35, హరిసింగు గౌరుగారు భారత కానసభలో 14 వరకు హెచ్చించుచు ప్రజేతెట్టెను చట్టమును ఆమోదించుచున్నారు.

3. అఖిలభారత మహిళాసభ స్త్రీవిద్యాసంస్కారము నకుగాను జరుప నుద్దేశించిన విధ్యాధానమును యాసభవారు ఆమోదించుచున్నారు. అందుకుగాను మదరాసులో అక్టోబరు 16-వ తేదీన అనుబంధసభ జరుపుటకు అంగీకరించుచున్నారు.

నెల్లూరు

నెల్లూరు స్త్రీల ట్రెయినింగు స్కూలునందు గావింపబడిన సభలో కజిన్సునరి ఉపన్యసించెను. సుమారు 200 మంది స్త్రీలు వచ్చియుండిరి. వారు స్త్రీలగుభివృద్ధికై అమితోత్సాహము జూపిరి.

వయోనిర్ణయ 16 ఏడ్లకు హెచ్చించుటకును, బాల బాలికలకు సముచిత ప్రాధమికవిద్య నిర్వహణము జేయవలెననియు తీర్మానించిరి. విను చిన్నమ్మగారు సభకు తగిన ఏర్పాటు లన్నియు జేసిరి. కాలేజి ప్రిన్సిపాలుగారి సభి అధ్యక్షత వహించెను. ముగ్గుణి స్త్రీ వైద్యురారాదు విచ్చేసిరి. అందొకరు ఇంగ్లీషు ఉపన్యాసమును తద్దుమాజేసి చెప్పిరి. నెల్లూరు కాఫీ సంస్థ శేర్షరులుటకు అందు సభ్యురారాదునా నుండుటకు పలువురు జేర్పిచ్చిరి.

ఏలూరులో జరిగిన సభకు అంతమంది రాలేదుగాని వచ్చినవారు కజిన్సు సతిగారి ఉపన్యాసము విని చాల ఉత్సాహమును వెల్లడిజేసిరి. నెల్లూరు సభవలెనే తీర్మానించిరి. స్థానిక మునిసిపలు సంఘమునందు ఒక స్త్రీ సభ్యురాలిని నియమింపగోరుచు తీర్మానించిరి. మదరాసులో జరుగ అఖిల భారత స్త్రీవిద్యా సంస్కార సభకు ప్రతినిధుల నంపనంగీకరించిరి. స్థానిక స్త్రీ సమాజమును భారత మహిళా సమాజమునందు చేర్చగోరిరి.

బందరులో శ్రీమతి రాజాబాయిగారు సమావేశపరచిన సభయందు కజిన్సుసతిగారు స్త్రీల యభివృద్ధిగూర్చి ఉపన్యసించిరి. సుమారు 100 మంది విచ్చేసిరి. కలెక్టరుగారి సభి అధ్యక్షత వహించెను. మునిసిపాలిటీవారి నిర్వహణ విద్యా విధానమునందు బాలికలనుగూడ చేర్చుమనియు స్త్రీ సభ్యురాలిని నియమింప మనియు గోరుచు తీర్మానించిరి.

* * *

రావోపు కానస సభా ఎన్నికలలో వివిధపక్షముల నుండి స్త్రీలను అభ్యర్థులుగ నియమించవలెనని ఆయాపక్ష నాయకులకు భారత మహిళా సమాజమువారు వ్రాసియుండిరి. స్త్రీలు కానస సభ్యురారాదుగా ఎన్నుకొనబడుటయే ముఖ్యముగ నెంచుచుండుటచే యీ సంఘము వారికి రాజకీయ పక్షములలో పనిలేదు. స్త్రీలు తమ కవసరమును ప్రత్యేకాభిప్రాయముల గల్గియుండురు. శతాభిప్రాయములలో బనిలేదు

మద్రాసు అండు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

మీటర్ గేజ్ బండ్ల రాకపోకలు

1926-వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల మొదటి తారీఖునుండి ఈ రైల్వేకు సంబంధించిన మీటర్ గేజ్ బండ్లను మీదుగా బోవు బండ్ల రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడును. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ముఖ్యమార్పులను మీరు గమనించవలెను. నెం 1 రు 1 అండు 2 మెయిల్ రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడినవి. సురేభాషివద్ద నిల్చున్న నెంబరు 2 మెయిలు యొక్క ముందు నిలువడు.

			గం. ని.		గం. ని.
నెం 5 రు కొల్హాపూరు ప్యాసంజరు కొల్హాపూరునుండి బయలుదేరుట ఉదయము		7-35	పూనా కేరులు రాత్రి		8-40
నెం 81 రు మిక్సెడ్ మిరాజ్ "	సాయంత్రము	6-5	బెల్గాము "	"	1-20
నెం 8 రు ఎక్స్ ప్రెస్సు పూనా "	"	5-10	బెంగళూరు "	"	12-55
నెం 24 రు ప్యాసంజరు మాడ్చుగోవ "	ఉదయము	7-20	కాజల్ రాక్ "	"	12-16
" " కాజల్ రాక్ "	రాత్రి	12-48	లోండా "	"	1-50
నెం 28 రు మిక్సెడ్ " " "	"	12-0	" " "	"	1-40
" " లోండా " " "	రాత్రి	2-20	హుబ్లి " "	"	8-25
నెం 39 రు లోకల్ మిక్సెడ్ హుబ్లి " "	సాయంత్రము	6-10	ధార్వాడ " రాత్రి	"	7-3
నెం 40 రు లోకల్ ప్యాసంజరు ధార్వాడ " "	రాత్రి	7-20	హుబ్లి " "	"	7-51
నెం 41 రు మిక్సెడ్ గడగ్ " "	"	11-5	హుబ్లి " "	"	1-45
నెం 68 రు " హట్ గి " "	"	7-42	గడగ్ " ఉదయము	"	8-10
నెం 52 రు ప్యాసంజరు బెజవాడ " "	సాయంత్రము	6-25	మచిలీపట్నము " రాత్రి	"	10-20
నెం 48 రు మిక్సెడ్ " " "	పగలు	11-10	" " సాయంత్రము	"	8-40
నెం 14 రు ప్యాసంజరు " " "	ఉదయము	6-5	" " పగలు	"	9-55
నెం 47 రు " మచిలీపట్నము " "	"	6-50	బెజవాడ " "	"	10-30
నెం 18 రు " " " "	సాయంత్రము	5-50	" " రాత్రి	"	9-33

ముఖ్యమార్పులను బోవు బండ్ల కాలపరిమితియందు మాడ స్వల్పమార్పులు చేయబడినవి. ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ మాత్రము బ్రాంచి లైనుమీద బోవుబండ్ల కాలపరిమితిమాడ స్వల్పముగా మార్పుబడినది.

పూర్తి కాలపరిమితి తెలియగోరువారు త్వరలోనే ప్రతిష్టేషనునందును అత్యుత్తమునకు దొరకునట్టి కాలపరిమితి పట్రికను చూడవచ్చును.

జి. టి. యం. ఆఫీసు
పార్కు-టౌను, మదరాసు
14-9-26

హెచ్. డి. సిక్వేర్,

ఆక్టింగు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరనలీను.

కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ

నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనికాల 157, దక్షిణమాసిపీధి, మధుర.

ఆంధ్రదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన, కల్పిబిడ్డ సింహ్యం లేబిల్స్ కలరు నూలు రకాలు కీయం. మా రంగుపని కాలలో చాయ అద్దకముచేసే కలరు రంగు నూలు దినుసులు, మేలైన రేషం బట్టలును సాదాబట్టలు దినుసులను నమ్మకముగా వుపయోగముచేసే మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని కెంబరులలోను డైమెన్ రకములోను మా వద్ద దొరుకును. శాంపిలును, ధరలును వెంటనే వ్రాయండి. 2808

రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు

It is just as easy
to say

NESTLE'S MALTED MILK

SAY IT

when buying and
get a big advantage
in

PRICE AND QUALITY

15 oz. Bottle Rs. 1-12.

బొంబాయి లేఖ

(స్వకీయవిలేఖరి)

అఖిలభారతమహిళాసభ

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 17:— భారతమహిళాసంఘ కాన్వెన్షన్ యను హిరాబాయి తాతాగారు పూనాలో అఖిల భారతమహిళాసభను జరిపవలెనని యుద్దేశించి తన ప్రయత్నములు చేయుచున్నాడు. భారతదేశములోని విద్యార్థులైన స్త్రీల సంఖ్య రప్పించి స్త్రీవిద్య ముఖ్యముగా బాలికావిద్య గర్భ విధానమును గురించి చర్యలు జరిపి అందు అంగీకరింపబడిన తీర్మానములు దేశములోని అన్ని విద్యార్థులకును పంప వుద్దేశించుచున్నాడు. ఈసభ జరిపవలెనని జరుపవలయుననియు అందుకు ముందుగానే బొంబాయి రా జగ్గా ని లో ని స్త్రీల సభను ఆక్టోబరు నెలలో జరిపి అఖిలభారత మహిళా సభలో జరుపవలసిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించిన బాగుండునని హిరాబాయి తాతాగారు తెలియపర్చుచున్నాడు.

శాసనసభలు

ఎన్నికలు చేయవలసిన వస్తువును యిచ్చట యెన్నికల ప్రభోధము హెచ్చు కాన్పింపదు. కాంగ్రెసువారు గాని యథోచిత సహకారనాయకులు గాని లేక ఇండిపెండెంటు మెంబరులు గాని ప్రజాప్రభోధము పూర్తికావేయ నిశ్చయించుకొనినట్లు కన్పిండు. అప్పడప్పుడు పేపరులో కాంగ్రెసువాది యొ మరెన్నికలో వ్యాసము వ్రాయుటకంటె హెచ్చు కాన్పింపదు. ఇంతవరకు యథోచిత సహకారపక్షమువారు బొంబాయి శాసనసభకు (1) యం. ఆర్. జమకర్ గారిని (2) ఇ. ఆర్. హిర్జీ బహిడ్డీని (3) యస్. సి. జోషి (4) మావుజీ గోవిందనేటుజీ గార్లను అసంబ్లికి జిన్నా గార్లను నియమించిరి.

బొంబాయి కాంగ్రెసుసంఘమువారు యీ దిగువవారిని బొంబాయి శాసనసభకు కేర్తరచిరి:— (1) యస్. యల్. సీలము, (2) జిన్ హాలా, (3) బల్లుభాయి దేశాయి, (4) కె. యస్. నారాయణ్ గారు, అసంబ్లిఫానుమునకు జె. యం. మెహతాగారు. ఈ సంవత్సరము యెన్నికలలో యెవరు జయించునదియు యెవరు ఓడిపోవు నదియు యంతలో చెప్పటములభసాధ్యముగాదు. యథోచితసహకారవాదులు ముఖ్యముగా కేల్కూరువంటి నాయకులే కాంగ్రెసును ఢిక్కరించి కాంగ్రెసు సభ్యులను ఓడించవలయునని ప్రచారము మొదలిడుచున్నాడు. ఈ నెల 18-వ తేదీని గలపతి ఉత్సవసందర్భములో ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులనుగురించి ఉపన్యసించుచు కేల్కూరు గారు కాంగ్రెసు నాయకులను స్వరాజ్యవ్యవస్థలంబివలను దూషించుచు మాట్లాడిరి. ఇట్టి బాధలన జయోపజయములను నిశ్చయించుట సులభము గాదు. కాని కాంగ్రెసు స్వరాజ్య పార్టీయందు హోరాహోరి గలర్ప సెంటుతో పోరాడుకె. యస్. నారాయణ్ గారును, మెహతాగారును, భల్లుభాయి దేశాయిగారును గలరు. కాంగ్రెసువారు నియమించిన 5 గరు సభ్యులలోను తీర్మాక ముగ్గురు దేశక్షత్రులైన జయముగాంచెదరని నమ్మకమును.

మహాత్మాగాంధీగారు

బొంబాయి కాంగ్రెసు నాయకులు మహాత్ముని మరల నాయకత్వము వహించవలయునని కోరుట ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలకు చాలకోపము కలుగజేసినది. జాతీయ కార్యక్రమము నకు సాధారణముగా అడ్డు తగులు వైపున ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు కాంగ్రెసు నాయకులను దూషించుటకు మంచి సమయము చిత్తెను. ఈపత్రిక గాంధీగారిని మరల నాయకత్వము వహించవలయునని కోరినవారిని కడిగిర తిట్టిక. "పరాజయ మొందిన నాయకుడు" అని వ్యాసము వ్రాయుచు వీరిని మరల యెవరంగమునకు పిలుచుట బుద్ధిపూరితముగా వ్రాయుచున్నది. కాని ప్రజలు సాత్రము మహాత్ముని వచ్చి ఈ సమయము దేశమును మతాదేశములనుండి రక్షించునని పరిశిషించుచున్నారు. మరల మహాత్ముని సంబంధించి భారతదేశమున వ్యాపించిన మతాదేశములను మాన్చి స్వరాజ్యప్రాప్తికై నాయకత్వము వహించవలయునని ఆలోచించుచున్నాడు. ఈ నెల 19 వ తేదీని యిచ్చుటకు గాంధీగారు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

మదనకామేశ్వరిలేహము

రిజిస్టర్డ్ మదనకామేశ్వరిలేహము, నిర్మలమైన తీక్షణమైన, అతిమృదువైన, విశిష్టమైనది. బియ్యము, దిమ్మెము, గరింబిలు మదనకామేశ్వరిలేహము. 20 టు. ద్రవ్యము 1-1-0 ని. వి. 0-0-0 పి.సి.సి. అండు కో. ఆయర్స్ వసమాణ్య, తిరిదేవ. (నెల్లూరు)

గుడివాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

సెప్టెంబరు 20. — 18 వ తేదీన శ్రీయుతులు కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు, నందివాడ రాజగోపాలం పంతులు, కొల్లిపర నూరయ్యచౌదరి, ఆత్మహరి నాగేశ్వరరావు మొట్టమొదటి సత్సభారాధనాగారం నందివాడ, తుమ్మలపల్లి, పుట్టుగంట గ్రామములలో ప్రచారము గావించిరి. శ్రీ పంతులు గారు పుట్టుగంట బుకమేటి ములకలవర (శబలనాథవిండు) చుట్టు స్త్రీయులను స్వయముగ నీక్షించి మంత్రివర్గమువారు, ప్రభుత్వమువారు వరసలను నివారించుటకు సాధనము లొరయక సాక్షిపించుచున్నందున మిగుల విచారించిరి. 17 వ తేదీన శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు, కొల్లిపర నూరయ్య చౌదరి, ఆత్మహరి నాగేశ్వరరావు, మొట్టమొదటి సత్సభారాధనాగారం తమిళక, పోలుకొండ, గ్రామములలో ప్రచార మొనర్చిరి. 18 వ తేదీ వ్రువయము శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు, కొల్లిపర నూరయ్యచౌదరి, మొట్టమొదటి సత్సభారాధనాగారం, ఆత్మహరి నాగేశ్వరరావు, బొగ్గపర్తి వెంకటకృష్ణయ్యగారుల కొండపాడు, మొట్టమొదటి గ్రామములలో ప్రబోధ మొనర్చిరి. నాటిసాయంకాలము శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు, ఉప్పలూరు మల్లిఖార్జునరావు పంతులు, కొల్లిపర నూరయ్యచౌదరి, ఆత్మహరి నాగేశ్వరరావు, దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య, బొగ్గపర్తి వెంకట కృష్ణయ్యగారుల జూని, దిండుగ్రు, వకవర్తిపాడు గ్రామములకు వెళ్ళినట్టిది. ఆరోజుననే తూర్పుకృష్ణా కాంగ్రెసు సంఘమునాగు శ్రీయుతులు మారెపోటి వెంకటకృష్ణయ్య, జోగయ్యకృష్ణయ్య, వివీరరాఘవయ్య, మకం బాలగుబ్రహ్మయ్య గుప్తగారు పెయ్యేగ, పరివర గ్రామములలో ప్రచార మొనర్చి దేశవాదకు బయనముచేయిరి. పెయ్యేగ ఫిర్యాలో శ్రీయుత పోలవరపు నాగేశ్వరరావు చౌదరిగారు ప్రచార మొనర్చుచున్నట్లు దిద్దియున్నది. 19 వ తేదీన శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు, నందివాడ రాజగోపాలం పంతులు, బొమ్మ వెంకట శేషయ్యగారులు గుడివాడ, వెంకటరాఘవాచార్యులు, వెన్ననపూడి గ్రామములలో ప్రచారము గావించినట్టిది. ఆరోజున శ్రీయుతులు కొల్లిపర నూరయ్యచౌదరి, దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్యచౌదరి, ఆత్మహరి నాగేశ్వరరావుగారు పెదమట్టలి మొదలగు గ్రామములలో ప్రబోధము గావించినట్టిది. ఈ రోజు వ్రువయము శ్రీయుత కొల్లిపర నూరయ్యచౌదరి, దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్యచౌదరి, బొమ్మ వెంకటశేషయ్య, ఆత్మహరి నాగేశ్వరరావుగారుల గుడి, కొడూరు గ్రామములలో ప్రచారము గావించబోయియుండిరి. ఈ యుదయమునే శ్రీయుత కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు మదరాసుకు బయనమై పోయిరి. మరల 4 రోజులలో 25 రోజుల వచ్చి యీ తాలూకాలో ప్రచార మొనర్చెదరు. బలవంతులను ఆభ్యర్థించు గల యీ జిల్లాలో ముఖ్యముగ యీ తాలూకాలో పోటీ తీవ్రముగ నున్నను కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థుల విజయము ధృవమగుటకు సంశయములేదు. పుగ్రామములందు ప్రైవేటు కలతత్వములను మో మోటులను బాటించక దేశక్షేమమునే లక్ష్యముగ నుంచుకొని వకవేస గానియును సుఖపరిచి గలవారైతము కాంగ్రెసు సభ్యులను బ్రహార మొనర్చి సంస్థలనుయున్నాను. ఆక్టోబరు 2 తేదీ ఆ ప్రాంతముల తూర్పుకృష్ణా కాంగ్రెసు ప్రచార ట్రూ వహింపగ గుడివాడలో సమావేశము కానున్నది. నాటి నధ్యక్ష ప్రచారకు తెల్లరు ఉచ్చేయ బ్రాధీతులు. సరియైనతేది ముందు ప్రకటి పడును.

గొప్ప విలువు

అనేకులు హరి ప్రాములను 150 పులులు గల మా

కొమ శాస్త్రమును

చున్నట్లుచే కాపాడుకొనిరి. ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, ఆభ్యుదయము వీటికి సంబంధించిన ఆరోగ్యవృద్ధులను గురించి తెలుపును. మీరు ఉత్తము వ్రాసి, అది మీకు ఉచితముగా పంపబడును.

అంతర్గత సాక్షాత్కారం 25, గ్రాజ్య, సుదాసు.
ప్రాంతం: మొయినోద్దౌ, కాశీనాథ.

కర్నూలు మండలము

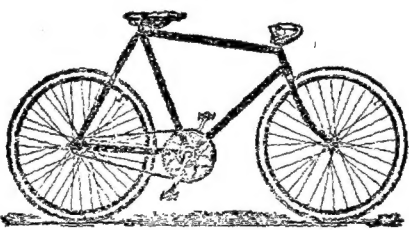
ఎన్నికల ప్రచారము

శ్రీయుత గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు మరలా మార్కాపురం తాలూకాకు దయచేసి, పెద్ద ఆరవీరు, చట్టమిట్ట నూపాడు, శేషులకోట, గ్రామములందును కాంచేసి ఆవటచట, సమావేశమైయున్న యెన్నికదారులు పౌరశ్రేణులగుల సభయందు రాజకీయవిషయములెల్ల విభులముగ విమర్శించి రానున్న యెన్నికలలోని ఆభ్యర్థులను సరిండుటకు స్వరాజ్యపక్షమువా రేర్పరచిన నియమములు విశదీకరించి యెన్నికదారులయొక్క శ్రేయము పొందులైరి. ప్రధానవగరము మార్కాపురమందు శ్రీసాగ్వశాముని విగ్రహము నిల్విన శిలామంటపమునంద వీర్పాలు చేయబడిన బహిరంగసభలో ప్రస్తుత పరిస్థితులు, దేశమువలన సభవారి నిరంతరకృషి, స్వరాజ్యపక్షమువారి పోరాటము, మిగత రాజకీయపక్షములను సరిండుమీరు, మున్నగునట్లె విస్తృతముగను పట్టపన్నునంది. గజ్జలకొండ, భూపతిపల్లె, గ్రామముల గుండా కంభంబొలకాకు ప్రయాణమొనర్చిరి. ఆయాగ్రామములందు పరిసరప్రాంత గ్రామములెల్లయు సమావేశమయించు పాల్గొని, త్యాగమూర్తులగు దేశసేవా దీక్షావరులను ఆర శ్రీరావుగారిని దర్శించి తమతపభక్తివిశ్వాసములను వెల్లబెట్టి ఆపారమున నుత్సవములను సాగించుటయేగాక మామూలులనుండు పల్లెయందు కూడా శ్రవారి ప్రచారమునె మచ్చటించుకొనుచు వెన్నికదారుల తెల్లరు తమతప తన ఆభ్యర్థి లభించినందుల కెంతయు ఆనందించుచున్నారు. ఈ సంచారముక్రమము గ సాగించుటయందును అచ్చటచ్చట ముఖ్యము గ్రామములలో సభల నేర్పాటుచేసి చుట్టుపట్టుపల్లెలలోని యెన్నికదారులెల్ల చేర్చుటయందును యెక్కువ యాత్నాహుళాతులై అందందు తోడ్పడిన యువకులెల్లరు ధన్యతములు.

(ఒక యెన్నికదారు)

శ్రీమెయ్యసట్టిదంతయు బంగారంబుగాదు తెలు నిదంతయు క్షీరంబుగాదు అనునది మీకుబాగుగా తెలియును.

మైట్ల తీయటకు ముందు,
బాగుగా గనమించితియుదు 1545

- నెయూహాడ్స్ రోడ్స్ రూ 125
- నియూహాడ్స్ ఆర్మిమాడలు రూ 135
- మినోరు స్టాండర్డు రూ 85
- మినోరు స్పెషలు (B. S. A.)
- భాగములు గలిగి యుండునది రూ 100

రాయల్ నెం. 5 డెకలవ్ కేంబ్రిడ్జ్ ట్రైరుతోర్సు 58
రాయల్ నెం. 5 డెకలవ్ కార్డు ట్రైరుతోర్సు 69

ఇప్పుడే, నైతికమైనను, వానిసామానులైనను, తేజ మోటారుసామానులైనను, కావలసియుంకిన, మామగవాసి, తెలివిన ఆలభ్యముకావడం వెంటనే తిర్మావగరకు వి. వి. క్వారా సంబంధించు. మైట్ల ఆర్డర్ చేయవచ్చును రూ 15 అవ్వకుగా పంపించవలెను.

ఆర్. పటేల్ అందు కంపెనీ, మదరాసు.
13 అందు 10 జనవరీ మీయ్యోడ్డు, మున్నూరొడ్డు, మదరాసు.
R PATEL & Co., MADRAS
Sole Agents for Walseley Cars, Westinghouse Batteries etc, Mount Road, Madras.

యస్. యస్. మాల్ డా ఓడనుండి దిగుమతి కాబడినవి.

320 బోక్ ఎలీస్ చిన్నతుపాకులకు (8వా స్టోర్) పనికివచ్చు బుటోర్ కాట్రిజ్జ్ 100 కి ధర రూ 6-8-0.

స్పెన్సర్ కంపెనీ లిమిటెడ్, ఎ
మాంటురోడ్డు, మదరాసు.

విల్వారు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మరియ్యో క్రిమినలు చార్జి

సాల్వకవాసు వోట్ల జాబితాలో అక్రమముగ 79 మంది పేర్లను చేర్చినందుకు ఆవాసు వోట్లలో నోకరగు కొందూరి నారాయణరావుగారు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారివద్ద 18-వ తేదీని క్రిమినలు చార్జి బాటుచేసిరి.

10-వ వార్డు ఎన్నికలు

చేర్చేకో బడేటి వెంకట్రాసుయ్య నాయకుగారికి నామినేషను వచ్చి ఎన్నికయేదవ తప్పిపోయినందున నిన్నటి సాయంత్రము నాడు పరవాణ్ణ ఎన్నికల వోట్లను కట్టిరి. ఎన్నికలు ఆక్టోబరు 21-వ తేదీకి నిర్ణయింపబడినవి. ఈనెల 27-వ తేదీని నామినేషనును తీసికొనబడును. 29-వ తేదీని నామినేషనుల పరీక్ష జరుగును. ఈ వార్డులో 600 లగు వైగ వోట్లగులరు. ఇందు మాటికి మూడు 20 మంది చరువురాని వారును పొటక పుజనమునై యున్నారు. తమలోనివారిని యీసారి కాన్సిలునకు పంపవలె నని చాలమందికి పట్టుదల గలరు. కాని చరువురానివారి వోట్లను ఆభ్యర్థులయొంటు బహిరంగముగ చేయు పద్ధతి నిలీనల ప్రభుత్వమువారు గద్దురచి యున్నందున యెట్టి మోసములు కలుగునో యని యనేపలు భీతిల్లుచున్నారు.

భాసంపథల ఎన్నికలు

ఈ ఎన్నికల సందర్భమున కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థులకొరకు ప్రచారము బాగా సాగుచున్నది. ప్రజలన్ని తావులందును మంచి సానుభూతిని ఆభిహవమును జూపుచున్నారు. జప్తిను పక్షపు ఆభ్యర్థులు తాము బహిరంగముగ జప్తినుపార్టీ వార మని చెప్పుకొనుటకు సాహసము చాలక పెక్కుశ్రమియుల బక్తుచున్నారు. విశేషముగ కులాభిమానముగూడనే వీరు ప్రాముఖ్యమగున్నారు. తాలూకావోర్డు జిల్లావోర్డు ఆర్యక్షుల నాక్రమించుచున్నారు. కాని యీసారికి లంకగ బాగుట లేదు. వోర్డు కేసులము యిట్టివానికి మోసపడు రోజులు గతించినవి. పర్యాయముగారు గత మాడుపంపర్లముల నుండియు ప్రభుత్వపక్షమున చేరి దేశమున కొనర్చిన మహోప కారముల సంగతి వోట్లకు తెలియకపోలేదు. బడేటి వెంకట్రాసుయ్య నాయకుగారి సంగతికూడ చాలవరకు అందరికి తెలియును. వీరు ఏమారు కల్లని ని పలు చరిత్రలో చాల ప్రఖ్యాతిచెడియున్నారు. వీరెల్లనే ఏమారునో నాక్ కో అపరేషను సాధింపబడిన దని ప్రభుత్వముగారు వీరిని ప్రశంసించియున్నారు. రావు సాహేబు వీరుకము నిచ్చినారు. నిన్న మొన్ననే గవర్న మెంటు నాక్రమించగా వారు నామినేషను యిచ్చినారు. సర్ మాస్టా వెంకటరెడ్డి నాయకుగారు రాజుగుడిలో తనదీసిపట్ల వీరు మావ నిలీనల నోక్ "తెలుగా" పంపుమును దైకిదీసినారు. రాజకీయవిషయములలో కలభేరము లను బాటించునను తెలగచుకోవను లిడు చాలమంది గలరు. వారిలో గొందరు కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థులకు వోట్లక సంసిద్ధులగు నున్నారు.

విజంట్లు కావలెను

అన్ని వర్ణములందును షేక్ యింపును విక్రయించుటకు దోచంట్లు కావలెను. మంచికమిషన్ యియ్యబడును. షేక్ యింపు నాల్గు సంవత్సరములనుంచి వాడుకలో నున్నది. షేక్ యింపు ఫోన్ కాసేసాతో చక్కగా ప్రతి కొందుబడేగాక మంచి కాంతిని రికార్డుల నువహించుచును కాగ్లగను కల్గియున్నది. వివరములను వేడే గ్రాయుండు.

Apply to: SHINE INK WORKS, 103 RSL TD.

స్వరత్నాకరము

ఈ దివ్యవధులు అమాల్కమై ఓడుగులు, స్వర్ణము, ముత్యము, ప్రవాళము, పొగడము మొదలగు భస్మములు, మేల్వై ప. ధ్వజములు చేర్చి తమారు చేయబడినది. అమాల్కమై సుగంధమును, రోగిలను, నికోరను నేర్పించగలది. మితిలేని యోగ్యతా పుత్రిక విశ్వబుకుచున్నది. దివిసల టెంపముగల బుడ్డ 1 కి ధర రూ 10-3-0. వివరములకు చుడిచిన విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Bhaskara & Sons,
219, Mint Street, Madras,

50 80 0 0 26 45 0 0

యే సామ్య అధ్యాత్మిక పంథవలెను. 2979

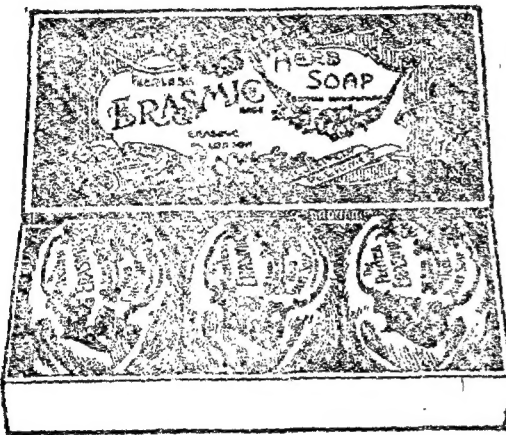
అమృతాంజనము

అమృతాంజనము సహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి పీఠి, మద్రాసు లేక, హిందూ

నిరపాయ కర మైన ఎరాస్మిక్ సబ్బు బిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసనచేర్చబడినది. మితవ్యము గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడ మొదటనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరుకును.

2039

“ఎరాస్మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును.

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలోవాకటియగు Regd Trade Mark

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. సి. కుందరరావు బెంగాలీస్ట్రీట్, సెన్టర్ బజార్ అంబాలా కంబోస్టేబుల్ నుండి వ్రాసినది. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలాగుణమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించ ప్రార్థన.
2. మ. రజనీకాంతకర్కబరన, ఆయుర్వేదవైద్య-మల్లోరోడ్డు తోరవాట్ పి. ఓ. ఆస్సామ్ నుండి వ్రాసినది. తనవద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకనూ 6 సీసాలను పంపును.
3. మ. పి. వి. కున్నహమేద్ కొచ్చి వీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను అవలంబించుచు వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వుత్తమమైనదని నిర్ణయింపబడినది. సీసాలను బంపకోరుతున్నాను.
4. ఎ. శేషయ్య గారు ప్ర పబ్లికేషన్స్ రాజ్ కే, అల్లూరు P. O. నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు వీరు ఇటుల వ్రాసియున్నారు. తన కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకు, పిల్లలకు మంచిగుణమిచ్చునున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపును.

250 నుండి 200 మాత్రలుగల సీసా వల 4 అణాలు, పూర్వీకవేర పూర్వీకతో 6 సీసాలను 1-8-0, 12 సీసాలు 2-18-0, 25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందును దొరుకును.

801-1

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు

వెలుపడినది.

త్వరపడుచు.

శతకముజ్జరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాలహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగళాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు వది యింటుగలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను పెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులమగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు ౧ ౦ ౦ మాత్రమే. శతకములు విడిగను దొరుకును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల,

తపాలుపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

ఎంపెరు ఆఫ్ ఇండియాలైవ్

ఇన్సురన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్

పాలిసిగలవారికి ఇన్ టరిం బోనసు

రెండింతలు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-2-1922 నుండి రూ 1000 కి పరిమితి 1 కి రూ 5 యలుకు బదులు రూ 10 చొప్పున ఇన్ టరిం బోనసు పొచ్చించి, చెల్లించబడినట్లు కంపెనీ ఆఫీసులవారికి వివరములు చెప్పి యిందుమాలకముగ ఎంపెరు ఆఫ్ ఇండియా పాలిసి దారులకందరికిని తెలియ జేయబడును.

బోనసునందు గల హెచ్చుదల ఈ కంపెనీకి ఆదాయ మనందుగల స్థిరత్వమునకు, అభివృద్ధికి నిదర్శనము లని పాలిసి దారులు సంతోషముతో గ్రహింతురు. (1954)

తలమైదును చర్మలోనికి దిగునట్లుబాగుగా రుద్దుచు తరువాత బిరు నైనట్టి, కృశించు నట్టి రాలిపోవునట్టి శిరోజము లుండవు! ఒకబుడ్డి “వేస్ లైన్” పా మేదును తెప్పించుకొనుచు. వెంట్రుకలకును, పుత్రులకును బాగుగా రుద్దుచు. తక్షణమే ఇంద్రజాలము వలె మీ వెంట్రుకలు మృదువుగా ను పళపళగాను, మనువుగాను మారును. మనోహరమైన మనాస నమాడ నుండును. ఏలనగా “వేస్ లైన్” పామేదును మంచి

Vaseline
POMADE

మేలేవదానినే వాడచు దీని కిబదులు దేనిని తీయవచ్చు

మనవాసనగలదు-కృశించిన పుత్రులు, బిరుదు వెంట్రుకలు గలవా రెల్లరు ఈ ఉపయోగకరమైన చికిత్సను విడువక చేసుకొనవలెను.